

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΟΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΔΙΣΤΙΚΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Δωρεά σε ανήλικο: ο ανήλικος 10+ είναι ικανός για δικαιοπραξία από την οποία αποκτά και μόνο έννομο όφελος – πχ δωρεά. Η εμπράγματη όμως σύμβαση περί μεταβίβασης μπορεί να συνεπάγεται βάρη για τον ανήλικο, διότι ενδέχεται το ακίνητο να είναι πχ βεβαρημένο με υποθήκη. ΟΜΩΣ! : γίνεται δεκτό σε επιστήμη και νομολογία πως οι υποχρεώσεις αυτές δεν προκύπτουν αμέσως από την σύμβαση και άρα δεν την καθιστούν νομικά δυσμενή για τον ανήλικο.

Ανίκανος προς δικαιοπραξία – 131 ΑΚ:

- Αν η σύμβαση που συνήφθη είναι σύμβαση έργου, τότε προφανώς ο εργολάβος δεν έχει αξιώσεις κατά του ανικάνου λόγω της σύμβασης έργου. Έχει μόνο κατά 904, αφού ο εργοδότης αν και ανίκανος έγινε πλουσιότερος κατά την εργασία και τα υλικά του Ε. Παραγραφή; Όσο και 250 από σύμβαση έργου, αφού, μην κοιτάς το ότι ασκείται αγωγή λόγω αδικοπρακτικής ενοχής, κρύβεται πίσω η συμβατική ενοχή της σύμβασης έργου. → ακόμα και από άκυρη σύμβαση έργου ξανά υπόκειται σε 5ετή παραγραφή.
- Στους ανήλικους μετέπειτα η σύμβαση είναι άκυρη – οι γονείς είχαν , δεν έχουν την υποχρέωση να πληρώσουν. [πχ σύμβαση πώλησης πίνακα: η ενοχική σαν αμφοτεροβαρής είναι άκυρη ενώ η εμπράγματη μεταβίβασης του πίνακα προσπορίζει μόνο όφελος και είναι έγκυρη (+ αναιτιώδης δκπρξ) → μόνη λύση στον πωλητή είναι να αναζητήσει ό,τι έδωσε βάσει 904 (904 και γενικά αν μια αμφοτεροβαρής σύμβαση είναι άκυρη)]

Μεταθανάτια σύσταση ιδρύματος: σύσταση ιδρύματος: ιδρυτική πράξη + πράξη της Πολιτείας, με την μορφή εγκριτικού π.δ. 109ΑΚ= ιδρυτική πράξη= δκπρξ εν ζωή ή διάταξη τελευταίας βούλησης [διαθήκη]- αρκεί οποιοσδήποτε τύπος διαθήκης. Το ίδρυμα αποκτά νομική προσωπικότητα //ΑΚ114 και ΟΧΙ 1924, αφού το 114 είναι ειδικότερη διάταξη. → 114ΑΚ + 1711 ΑΚ = θεωρείται ότι υπάρχει κατά τον χρόνο θανάτου του ιδρυτή και άρα υπήρχε και κατά την επαγωγή της κληρονομίας [πλάσμα δικαίου]. Έτσι, 1846ΑΚ, αποκτά αυτοδικαίως την κληρονομία.

Αυτοσύμβαση: ΑΚ235. Ο κανόνας είναι ότι απαγορεύεται σύμβαση με τον εαυτό του [να ενεργεί ταυτόχρονα για τον ίδιο και για τον αντιπροσωπευόμενο]. ΕΞΑΙΡΕΣΗ: αν προσπορίζει στον αντιπροσωπευόμενο ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ έννομο όφελος, δεν υφίσταται η δικαιολογούσα σύγκρουση συμφερόντων της ΑΚ235 → ερμηνευτική συστολή, ώστε να επιτρέπονται αυτές οι συμβάσεις (δεν είναι τέτοια περίπτωση η δωρεά ακινήτου μισθωμένου αφού το παιδί → 614ΑΚ θα γίνει νέος εκμισθωτής).

Δάνειο προς ανάκανο/ άτομο που δεν έχει συνείδηση των πράξεών του: ΑΚ 131- άκυρη η δήλωση βούλησης περί επιστροφής του δανείου όταν αυτό καταστεί ληξιπρόθεσμο. Έτσι, όχι ενδοσυμβατικές αλλά μόνο εξωσυμβατικές αξιώσεις, πχ αδικαιολογήτου πλουτισμού, εφόσον ο πλουτισμός υφίσταται ακόμα [909ΑΚ]. Αδικοπρακτικά δεν γίνεται να θεμελιωθεί αξίωση, λόγω της ΑΚ 915. Αν δεν μπορώ ούτε ενδοσυμβατικά ούτε εξωσυμβατικά να θεμελιώσω αξίωση, τότε μόνο πάω στο 132ΑΚ (→ αρνητικό ενδιαφέρον= ανόρθωση ζημίας που υπέστη ο συναλλαχθείς επειδή πίστεψε πως καταρτίστηκε έγκυρη δκπρξ // δυνητική για το δικαστήριο σταθμίζοντας την κατάσταση).

Κατάρτιση σύμβασης: = σύμπτωση αντιτιθέμενων βουλήσεων, πρότασης και αποδοχής. Πρόσκληση προς υποβολή πρότασης (δεν επιφέρει νομική δέσμευση- μόνο ενδεχομένως στο πλαίσιο της ευθύνης από διαπραγματεύσεις) – πρόταση (ορισμένη πλήρης και σαφής, περιέχει τόσο τα ουσιώδη όσο και τα επουσιώδη στοιχεία)- αποδοχή.

Ευθύνη κατά τις διαπραγματεύσεις: έχουμε και όταν ο υπάλληλος παρέλειψε να διορθώσει τους καταλόγους ενημέρωσης των τιμών στο πλαίσιο της πρόσκλησης προς υποβολή πρότασης// 334ΑΚ

Πλάνη: μόνο η ουσιώδης! η τιμή είναι ιδιότητα του πράγματος και έτσι, είναι εξαίρεση της 142 περί τα παραγωγικά αίτια, ΜΟΝΟ όμως στο σημείο που η τιμή είναι προσδιοριστική του πράγματος, όχι πχ να ήταν 44 ευρώ και να νόμιζες 38. **Ι Προσοχή!** Όταν αντιμετωπίζουμε πλάνη, πρώτο μέλημα είναι να δούμε αν μπορούμε να διασώσουμε την σύμβαση μέσω ερμηνείας των βουλήσεων (αντικειμενικό – αντίληψη μέσου έντιμου κοινωνικού ανθρώπου και υποκειμενικό κριτήριο- δηλών). Μετά προβαίνουμε στην λύση της ακύρωσης της σύμβασης!

Σύμβαση υπέρ ούτινος ανήκει: // ο Α στέλνει την οικιακό βοηθό του Β να αγοράσει τρόφιμα από το σουπερμάρκετ του Π, ο οποίος γνωρίζει ότι η Β είναι οικιακή βοηθός – αρχή της εμφανούς αντιπροσωπευσης. Η αρχή αυτή όμως υποχωρεί όταν είναι αδιάφορο στο αντισυμβαλλόμενο μέρος το πρόσωπο του αντιπροσωπευομένου, ακόμα και αν ο αντιπρόσωπος δεν άφησε να εννοηθεί ότι προέβη σε δήλωση βούλησης στον λογαριασμό του αντιπροσωπευομένου (Α). [θέλω γνώση του αντισυμβαλλομένου, να του είναι όμως αδιάφορο, η σύμβαση να μην απαιτεί τον προσδιορισμό του προσώπου] → αναπτύσσονται τα αποτελέσματα της ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ και εδώ //211.1.

Πληρεξουσιότητα πώλησης ακινήτου → συμβολαιογραφικά. Αν δεν έχει τηρηθεί, κύριος μένει ο προηγούμενος κύριος που μπορεί να εγκρίνει με μεταγενέστερο συμβολαιογραφικό έγγραφο -239.2

Προσύμφωνο: ! ΣΟΣ! ΤΟ προσύμφωνο είναι μια ΕΝΟΧΙΚΗ δικαιοπραξία, η οποία αποτελεί την νόμιμη αιτία της εμπράγματης. Το προσύμφωνο πώλησης ακινήτου είναι μια ΕΝΟΧΙΚΗ και ΟΧΙ

εμπράγματη δικη και για αυτό ΔΕΝ μεταγράφεται [1192]. ΑΚ166. → αν μετά ο ένας από τους δύο δεν προβαίνει στην οριστική κατάρτιση //ΚΠολΔ 949// καταδίκη του εναγομένου σε δλσ βουλήσεως ή 383- 385

Σύμφωνο προαιρέσεως: « ο Β διαβεβαιώνει τον Α ότι, όποτε θελήσει, μπορεί να αγοράσει το κατάστημα – ο Α θέλει αρχικά να το μισθώσει και βλέπουμε» → με αυτό μόνο με την βούληση του ενός συμβαλλομένου επέρχεται μετά μια μεταβολή/ η κατάρτιση της κύριας σύμβασης. ΣΟΣ τηρείται και στο σύμφωνο προαιρέσεως ο τύπος της κύριας σύμβασης, με ανάλογη εφαρμογή του 166.

Συναίνεση 236,239: υπόκειται στον τύπο όταν αφορούν ακίνητο , 369 ΑΚ 1033 – συμβολαιογραφικό έγγραφο * και με συναίνεση και με επίκτηση το 239 – αν ο διαθέτης γίνει μετέπειτα κληρονόμος

Ευθύνη κατά τις διαπραγματεύσεις: με τις διαπραγματεύσεις δημιουργείται μια οιονεί συμβατική σχέση εμπιστοσύνης // αρνητικό διαφέρον ή διαφέρον εμπιστοσύνης αυτό που καλύπτεται[θετική ζημία και διαφυγόν κέρδος] * 5ετής παραγραφή 937

Εικονικότητα:

- υποκρύπτουσα δωρεά με εικονική πώληση: αν με εικονική πώληση πωληθεί ένα ακίνητο και η αιτία είναι αντίθετη προς τα χρηστά ήθη. ΠΡΟΣΟΧΗ! Στις αιτιώδεις δικαιοπραξίες, η ακυρότητα της αιτίας δεν πλήττει μόνο την υποσχετική δικαιοπραξία (δωρεά) αλλά ΚΑΙ την εκποιητική (μεταβίβαση κυριότητας) → αποτέλεσμα; Δεν αποκτάται η κυριότητα και δεν έχει ο «δωρεοδόχος» την 1094 * 281
- χωρεί εικονικότητα σε μονομερή μη απευθυντέα δικαιοπραξία; Πχ σε διαθήκη; Κρατούσα γνώμη// ΝΑΙ. Έτσι, είναι άκυρη η διαθήκη που είναι εικονική [πχ μόνο για να σε καθησυχάσω την έγγραψα, η πρόθεσή μου ήταν μετά να την καταστρέψω]. Πάντως, αυτός που κανονικά θα γινόταν κληρονόμος δεν έχει ούτε την προστασία της 139, γιατί φυσικά δεν είναι συναλλαχθείς!
- Εικονικό γάμο δεν μπορώ να έχω! Ούτε πχ υιοθεσία! Γενικά που καταρτίζονται με την σύμπραξη της αρχής→ αποκτιούνται κανονικά κληρονομικά δικαιώματα από την «εικονική» πχ σύζυγο.

Αντιπρόσωπος:

- + πλάνη/ απάτη/ απειλή: !ΣΟΣ! – 214! – εξαίρεση η ΑΚ215 [140επ. +211 αντιπρόσωπος = 214]

- Τυχόν άγνοια τρίτου (πχ Γ απειλεί Α να αγοράσει το ακίνητο του Δ και ο Δ δεν το ξέρει) δεν ενδιαφέρει για την ακυρωσία της μεταβίβασης, αφού οι 140 επ. αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν την ασφάλεια των συναλλαγών (!153)
- Εμφανίζεται κπ σαν αντιπρόσωπος κάποιου ενώ δεν είναι: *ψευδοαντιπρόσωπος* 229. Αν δεν εγκρίνει, οριστικοποιείται η έλλειψη δεσμεύσεως (προσοχή στο πότε έχουμε σιωπηρή έγκριση, απλή χρήση/ κατανάλωση χωρίς πρόθεση δέσμευσης δεν είναι έγκριση). Αν όμως παρά ταύτα, γίνει χρήση/ κατανάλωση → έναντι του αντιπροσωπευομένου: 904ΑΚ – έναντι του ψευδοαντιπροσώπου: 231.1 (όχι όμως αν ήταν ανήλικος/ περιορισμένα ικανός → τότε ή στους γονείς του ή με 923 // ευθύνη προσώπων που έχουν ευθύνη του ανηλίκου / νόθος αντικειμενική) , 914 (αν ήταν ανήλικος, μάλλον 923/ νόθος αντικειμενική ευθύνη).
- **ΕΜΜΕΣΟΣ:**
 - ο *Αν ο έμμεσος αντιπρόσωπος αγοράσει αυτό που του πεις και μετά αντί να στο δώσει το πουλάει σε κάποιον τρίτο; [σχετικά με το αν μπορείς να ζητήσεις τον πίνακα από τον αγοραστή →]* Αρχικά, δεν έχεις εμπράγματα αξιώσεις αφού δεν πήρες ακόμα την κυριότητα [άρα δεν παίζει η 1094- θα την είχες αν υπήρχε άμεση αντιπροσώπευση]. Έτσι μπορεί 1036 αλλά πιθανόν να μπορείς να διαρρήξεις την μεταβίβαση και μέσω των 939 επ., αλλά μπορεί και 919.. [σχετικά με το τι μπορεί να ζητήσει από τον αντιπρόσωπο: →] α. αποζημίωση για μη εκτέλεση εντολής, β. αντικατάλλαγμα από την πώληση του πίνακα, γ. αναζήτηση λόγω αδικαιολογήτου πλουτισμού
- ο **ΕΜΜΕΣΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ + 904**
 - Κρατούσα γνώμη και νομολογία: Εκτός από τις προϋποθέσεις του **904**, η νμλγ θέτει ακόμα ένα κριτήριο για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό και αυτό είναι η αμεσότητα της ζημίας, δηλαδή ο υπόχρεος σε απόδοση του πλουτισμού πρέπει να τον απέκτησε άμεσα από την περιουσία του ζημιωθέντος και **ΝΑ ΜΗΝ διήλθε μέσα από την περιουσία κάποιου τρίτου προσώπου, όπως ενός έμμεσου αντιπροσώπου.**
 - Ορθή γνώμη: Υπάρχει όμως και η αντίθετη άποψη, πως η παρεμβολή του τρίτου προσώπου δεν βλάπτει. → ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ// αυτή η αμεσότητα πρέπει να απορριφθεί = **ΣΤΟΝ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟ ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΩΣΗΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΜΒΑΛΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΙΣΑΝΤΑ**
- **ΦΑΙΝΟΜΕΝΗ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΤΑ**
 - ο Από 221, 224 παρότι κπ δεν έχει πληρεξουσιότητα κρίνεται ως άξια προστασίας η εμπιστοσύνη του τρίτου προσώπου στην ύπαρξή της. Ειδικά πχ σε νυχτερινά κέντρα,

έτσι θεωρείται αυτός που μας παίρνει τα μπουφάν στην είσοδο, αφού έχουμε πρόθεση να συνάψουμε σύμβαση παρακαταθήκης με τον φερέγγυο καταστηματάρχη και ο τυπάς που παίρνει τα μπουφάν δημιουργεί την εντύπωση ότι δουλεύει για αυτόν, ότι τον αντιπροσωπεύει → αποτέλεσμα: πράγματι τον αντιπροσωπεύει και οι πράξεις του βαρύνουν και τον αντιπροσωπευόμενο

- Στην περίπτωση που έχουμε όντως πληρεξουσιότητα φαινομένου δικαίου, τότε αν ο πληρεξούσιος δράσει εκτός των ορίων της πληρεξουσιότητας, τότε ο αντιπροσωπευόμενος θα δεσμεύεται αφού η εμπιστοσύνη του άλλου συναλλασσομένου πρέπει να προστατευτεί.

Ακυρότητα: ΑΚ184 – (ακύρωση μεταγεγραμμένης σύμβασης λόγω πλάνης/ απάτης /απειλής //ΑΚ1203 → εξομοίωση με αρχικώς άκυρη) – ΟΜΩΣ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΕ ΗΔΗ ΑΠΟΚΤΗΘΕΝΤΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΔΚΜΤ ΤΡΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΟΥ ΑΚΥΡΩΘΗΚΕ : πχ υποθήκη // παραμένει έγκυρη και ισχυρή [στα ακίνητα, η ακυρωθείσα σύμβαση πχ από απάτη θα πρέπει να μεταγραφθεί στο περιθώριο της μεταγεγραμμένης σύμβασης].

- Αν βάσει της απάτης κπ μεταβίβασε ένα ακίνητο σε κάποιον άλλον, μπορεί να ακυρώσει την δωρεά που έκανε πχ ακινήτου αλλά και της μεταβιβαστικής δικαιοπραξίας [+αποζημίωση]. **Η ακυρότητα της ενοχικής δικαιοπραξίας μπορεί είτε να οδηγεί και στην ακύρωση της εμπράγματης είτε να συμπαρασύρει και την εμπράγματη, όπως πχ εδώ. Η ακυρώσιμη ενοχική δικαιοπραξία οδηγεί στην έλλειψη της νόμιμης αιτίας και αυτό συμπαρασύρει και την εκποιητική δκπρξ. Ενώ αν ήταν κπ ανήλικος που έκανε αυτή την δικαιοπραξία, θα ήταν άκυρη και η ενοχική αλλά και η εμπράγματη λόγω 129.** → 184// εξαρχής άκυρη
- Προσοχή! Η ΑΚ184 αν και δεν αναφέρεται εφαρμόζεται και στις μονομερείς δηλώσεις πχ διαθήκη- ακύρωση για πλάνη πχ η διάταξη περί κληροδοσίας από τον διαθέτη

Αίρεση: κυριότητας ως την αποπληρωμή: με την πλήρωση της αίρεσης και την αποπληρωμή του τιμήματος, όλες οι προηγούμενες δικαιοπραξίες είναι άκυρες αν βλάπτουν την αίρεση. ΟΜΩΣ, δεν εφαρμόζεται στην ΑΚ1036! **ΠΡΟΣΟΧΗ! 1036> 206** και έτσι αφού καλύπτεται η κτήση από κάποιον που δεν έχει έλλειψη κυριότητας, καλύπτεται και η κτήση από κπ που παρέβη κάποια αίρεση. Η καλόπιστη όμως ΜΟΝΟ! – όμως, αν κάτι ξεφύγει από την νομή του κυρίου με κλοπή, 1038- είναι τελεολογικά ορθό να το εφαρμόσουμε και εδώ.

ΔΣ + αδικοπραξία μέλους του συμβουλίου:

- Ευθύνη του ΝΠ με βάση την ΑΚ71: θέλω:
 - ο Πράξη/ παράλειψη αντιπροσωπευτικού οργάνου

- Να έλαβε χώρα η πράξη ή παράλειψη αυτή κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του οργάνου, δλδ να βρίσκεται σε εσωτερική συνάφεια με την εκτέλεση αυτή
- + ! να συντρέχει νόμιμος λόγος ευθύνης, να συντρέχει δηλαδή περίπτωση γέννησης ευθύνης προς αποζημίωση! → ευθύνη εις ολόκληρον του οργάνου του ΝΠ που τέλεσε την αδικοπραξία [με επιμερισμό της ευθύνης φυσικά για να δούμε σε ποιο βαθμό ευθύνεται ο καθένας- αν έχουμε εσωτερική σχέση των 2 προσώπων όπως εδώ → 927 και ο προσδιορισμός της ευθύνης θα γίνει βάσει αυτής της εσωτερικής σχέσης. Εδώ:68.2 → η εσωτερική σχέση είναι η εντολή: 714/ διατάξεις εντολής/ ευθύνη για κάθε πταίσμα έναντι στον εντολέα ~το μέλος του ΔΣ θα θεωρηθεί σαν εντολοδόχος~]

2. ΕΝΟΧΙΚΟ

a. ΓΕΝΙΚΟ

Χρόνος εκπλήρωσης της παροχής: 324, μπορεί και νωρίτερα ο οφειλέτης και η μη αποδοχή από τον δανειστή συνιστά λόγο περιέλευσής του σε υπερημερία δανειστή

Καταδολίευση δανειστών: ή καταδολιευτική απαλλοτρίωση. Σκοπός του οφειλέτη είναι να καταστεί ανεπαρκής η περιουσία και έτσι να ματαιωθεί η ικανοποίηση των δανειστών του, μέσω της απαλλοτρίωσης περιουσιακών στοιχείων σε τρίτο πρόσωπο. Προϋποθέσεις: α) οφειλέτης // εκ μέρους του, ύπαρξη ενοχικής σχέσης, β) απαλλοτρίωση// διάθεση ή εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, γ) πρόθεση βλάβης των δανειστών, δ) ανεπάρκεια της υπόλοιπης περιουσίας (αφερεγγυότητα του οφειλέτη- αυτή θα κριθεί με βάση την εμφανή περιουσία και όχι πχ τις τραπεζικές καταθέσεις που καλύπτονται από το τραπεζικό απόρρητο) και ε) γνώση του τρίτου υπέρ του οποίου έγινε η απαλλοτρίωση [942!] → αν γίνει δεκτή η αγωγή απαλλοτρίωσης, οι δανειστές μπορούν να προχωρήσουν σε αναγκαστική εκτέλεση, χωρίς δκμ τριτανακοπής από τρίτο.

- Αφερεγγυότητα σε μη χρηματικές ενοχές; [όταν πχ η απαίτηση του δανειστή έχει ως αντικείμενο την απόδοση ενός πράγματος] → η αφερεγγυότητα του οφειλέτη προκαλείται ακριβώς από την αδυναμία του να εκπληρώσει την μη χρηματική υποχρέωσή του. [πρακτικό 27] – 944: αγωγή διαρρήξεως και κατά ειδικού διαδόχου, πχ αγοραστή του αντικειμένου που έπρεπε να αποδοθεί
- Αν καταδολιεύει ο οφειλέτης την περιουσία του με μια σύμβαση υπέρ τρίτου (δωρεά) τότε η γνώση θα κριθεί στο πρόσωπο του οφειλέτη και όχι του τρίτου (942).

ΓΟΣ- έλεγχος: 2251/94:

- α.2 παρα.6 για καταχρηστικούς ΓΟΣ- άκυροι οι ΓΟΣ που έχουν ως αποτέλεσμα την σημαντική διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων +παρα.7 για υπέρμετρη δέσμευση του καταναλωτή. Καταχρηστικοί ΓΟΣ → άκυροι (πχ μεγάλη προθεσμία καταγγελίας) 2251/94: 6.1.: κατασκευαστής ελαττωματικών προϊόντων οφείλει να αποκαταστήσει ζημία ανεξάρτητα του αν ευθύνεται, 6.12: όχι έγκυρη η ρήτρα μη ευθύνης
- ρήτρα περιορισμού της ευθύνης: θέλω να είναι κάπου ανηρτημένος ώστε να μπορώ εύκολα να τον πληροφορηθώ – ΠΡΟΣΟΧΗ άλλο περιορισμός της ευθύνης και ΑΛΛΟ απαλλαγή από την ευθύνη: στην απαλλαγή θα πάω στο 332 ΑΚ και αν δεν αποτέλεσε προϊόν ατομικής διαπραγμάτευσης τότε είναι άκυρος.

Μεταβίβαση ομάδας περιουσίας:

- 479: * ειδική περίπτωση σωρευτικής αναδοχής χρέους που επέρχεται άμεσα από τον νόμο → ευθύνη του αποκτώντα όμως ΜΕΧΡΙ την αξία των μεταβιβαζόμενων στοιχείων + ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ απεριόριστη ευθύνη του μεταβιβάζοντος [παθητική ενοχή εις ολόκληρον] – πωλώ επιχείρηση/ περιουσία η οποία είναι υπέγγυα; Ή είναι βεβαρημένη με υποθήκη; 479

Αδικαιολόγητος πλουτισμός: αύξηση περιουσίας ή εξοικονόμηση δαπανών

ΓΕΝΙΚΑ: 904. Αν δεν σώζεται ο πλουτισμός, ναι 909 → ΜΟΝΟ όμως αν ο πλουτήσας ήταν καλόπιστος. ΑΛΛΙΩΣ 910-911 (πχ αν έχασε τα χρήματα σε καζίνο), εξακολουθεί να οφείλει (και παίζεται να οφείλει και τόκους).

- ΣΟΣ! Αν σου δώσω έναν πίνακα αξίας 300χ και εσύ τον πουλήσεις 360χ εγώ μπορώ να σου ζητήσω ποιο ποσό; Ορθότερη γνώμη// αναζητείται όλο το αντάλλαγμα, όταν το αντάλλαγμα που υπεισήλθε στην θέση του πλουτισμού είναι μεγαλύτερο. Αν όμως αποδείξει ο άλλος, ο αδικαιολογήτως πλουτήσας, ότι το επιπλέον ποσό επιτεύχθηκε λόγω προσωπικών του ικανοτήτων, τότε δεν υποχρεούται να το αποδώσει.
- ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ! Μπορεί να ασκηθεί αγωγή αδικαιολογήτου πλουτισμού μόνο αν: πλουτισμός – πλουτισμός από την περιουσία άλλου – με αιτιώδη συνάφεια – έλλειψη νόμιμης αιτίας. Μπορεί όμως να αναζητηθεί ΜΟΝΟ αν σώζεται, 909, είτε αυτούσιο είτε ως αντάλλαγμα [αν δεν σώζεται → αυξημένη ευθύνη 910- 912].
 - ο Αν το τίμημα που αποκτήθηκε ήταν μικρότερο από την πραγματική αξία του πλουτισμού; Οφείλεται το μικρότερο αφού για το επιπλέον ισχύει το 909.
- ΠΡΟΣΟΧΗ! Αν ο πλουτήσας απέκτησε το πράγμα με παράνομη αιτία, πχ το έκλεψε, υπάρχει *επαύξηση της ευθύνης*, αφού ο κλέφτης γνώριζε την παρανομία της πράξης του [911. Αρ.2]. → όταν έχουμε επίταση της ευθύνης, επειδή πχ η παροχή ήταν από παράνομη αιτία ή αχρεώστητη, πάμε μετά 346- 348! → 1) εκτοπίζονται οι ευνοϊκές διατάξεις 909 + 2) ο πλουτισμός δεν επηρεάζεται από μεταγενέστερη άρση ή μείωσή του ή προσπορισμός του σε τρίτον ΔΕΝ επηρεάζουν και ο πλουτήσας οφείλεται σε απόδοση. → αν βρίσκεται σε αδυναμία να τον αποδώσει → ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ!
 - ο Επίταση ευθύνης → 911 → 346 348 → αδυναμία απόδοσης, 1097 για αποζημίωση, 348.1
 - ο Ακόμα κατά 912, ευθύνεται ακόμα και αν δεν υπάρχει πια η παροχή ΑΝ όφειλε να προβλέψει ο λήπτης την αναζήτηση!
- Θα μπορούσα να αναφέρω, αν κολλάει και είναι σχετικό, την διάταξη 739, μη γνήσια διοίκηση αλλοτρίων, όπου κπ διοικεί μια περιουσία ξένη σαν να ήταν δική του. → αναζήτηση τιμήματος βάσει 739, 719, 740.

- Σε περίπτωση που λάβει από τον πλουτήσαντα τον πλουτισμό του, μπορεί αυτό να θεωρηθεί σαν έγκριση της πώλησης που έκανε ο πλουτήσας σε τρίτον [239.2].
- ΠΡΟΣΟΧΗ ΠΡΟΣΟΧΗ: για να έχουμε εφαρμογή της 913, πρέπει ο λήπτης να μην είναι κακόπιστος. Αν είναι κατά 910 επ., τότε ΔΕΝ απαλλάσσεται από την ευθύνη να αποδώσει τον πλουτισμό. Έτσι δεν πάμε στην ΑΚ 913 αλλά ο ίδιος ο λήπτης ευθύνεται και πρέπει να αποδώσει την αξία (του αυτοκινήτου) αλλά και 348.
 - ο Το αν μπορώ να εφαρμόσω το 913 κρίνεται από την **γνώση του αρχικώς πλουτήσαντα** [αυτού που χωρίς νόμιμη αιτία πλούτησε πριν το μεταβιβάσει χαριστικά]. Αυτό γιατί αν γνώριζε, δεν πάω στην 913 αλλά πάω στην αυξημένη ευθύνη που έχει αυτός από 910, 911, 348, όπου και οφείλει, ακόμα και αν δεν σώζεται ο πλουτισμός, τον πλουτισμό αλλά και τόκους πιθανώς.
- **Η υπάλληλος έπιασε ακριβότερο ρολόι από αυτό που ήθελε ο αγοραστής:** δεν πρακτικό σελ.204 205 * πώληση κινητού με 1034 – αν η εμπράγματη πάσχει από πλάνη 184 και εξετάζεται μόνο 1036 – αν δεν είναι καλόπιστος/η τότε πάω στο 1094.
- Σος! Ρίξε μια ματιά πάνω στον έμμεσο αντιπρόσωπο σχετικά με την **αμεσότητα** της ζημίας!

Ενοχή γένους: το να βρούμε αν έχουμε ενοχή γένους ή είδους έχει σημασία για να βρούμε ποιος φέρει τον κίνδυνο από την τυχαία καταστροφή του πράγματος – άρση της αοριστίας καλείται συγκέντρωση στην ενοχή γένους → παροχή είδους.

- Τον κίνδυνο φέρει ο οφειλέτης. Τόπος εκπλήρωσης είναι ο τόπος του οφειλέτη – αν όμως συμφωνηθεί άλλος τόπος και το πράγμα παραδοθεί προς αποστολή από ενοχή γένους γίνεται ενοχή είδους κατά 290.2. ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ → σε σύμβαση πώλησης **524 // μετατίθεται ο κίνδυνος στον ΟΦΕΙΛΕΤΗ** για την τυχαία καταστροφή του πράγματος.
 - ο Αν όντως πληρώσει ο οφειλέτης, κατά ποιου μπορεί να στραφεί; Μπορεί κατά του μεταφορέα 914. Όμως εξωσυμβατικά πρέπει ο ενάγων να αποδείξει ενώ ενδοσυμβατικά τεκμαίρεται η υπαιτιότητα και όλα είναι πιο εύκολα, άρα τον συμφέρει ενδοσυμβατικά! ΟΜΩΣ, με τον μεταφορέα έχει σύμβαση όχι ο αγοραστής αλλά ο πωλητής → ΘΕΩΡΙΑ ΖΗΜΙΑΣ ΤΡΙΤΟΥ – ενδοσυμβατική ευθύνη και έναντι τρίτου προσώπου αν προκαλείται ζημία ΜΟΝΟ σε αυτόν με την κακή εκπλήρωση της σύμβασης (στο τρίτο πρόσωπο στο οποίο και έχει μεταφερθεί η οικονομική αξία της παροχής στο πλαίσιο της ενοχικής σχέσης). [!!! ΠΡΟΣΟΧΗ: ο μεταφορέας δεν πρόκειται για υπάλληλο για να πάμε στο 334! Είναι ένας μεταφορέας, αυτόνομος]

Διαζευκτική ενοχή:

- ΑΚ305, μόνο η μία θα καταβληθεί, ενώ το δκμ επιλογής (απευθυντέα δήλωση 167ΑΚ) το έχει ο οφειλέτης. → διαπλαστικό δκμ γιατί καθίσταται η διαζευκτική ενοχή απλή (ΑΚ307). Σε περίπτωση ΑΝΥΠΑΙΤΙΑΣ, τυχαίας καταστροφής, ο οφειλέτης απαλλάσσεται από την υποχρέωση της συγκεκριμένης παροχής και ΔΕΝ υποχρεούται να εκπληρώσει την άλλη.

Βοηθός εκπλήρωσης ΑΚ334:

- Προϋποθέσεις:
 1. Ύπαρξη ενοχικής σχέσης δανειστή και οφειλέτη και υποχρέωση προς εκπλήρωση από τον οφειλέτη για την οποία και χρησιμοποιεί τον βοηθό εκπλήρωσης
 2. Ανάμειξη του βοηθού εκπλήρωσης με την βούληση του οφειλέτη
 3. Υπαίτια συμπεριφορά του βοηθού εκπλήρωσης → αντικειμενική ευθύνη του οφειλέτη = για την ύπαρξη ευθύνης του πρέπει να υφίσταται πταίσμα (δόλος ή αμέλεια) του βοηθού
 4. Συνάφεια μεταξύ της πράξης / υπαίτιας συμπεριφοράς του βοηθού εκπληρώσεως και των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί/ συνάφεια προς την εκπλήρωση
- Ο περιορισμός της ευθύνης κατά ΑΚ332 εφαρμόζει όχι μόνο στον οφειλέτη αντισυμβαλλόμενο ΑΛΛΑ ΚΑΙ στους βοηθούς εκπληρώσεως που αυτός χρησιμοποιεί. ΑΚ332 → είναι άκυρες και απαγορεύονται ρήτρες οι οποίες απαλλάσσουν τον οφειλέτη από δόλο και βαριά αμέλειά του. Επιτρέπεται απαλλαγή μόνο από ελαφρά αμέλεια και αυτή όμως υπόκειται στους περιορισμούς του α. 332. Αυτά εφαρμόζουν ΚΑΙ στο ζήτημα του προστηθέντος κατά 914, 922 (οι απαλλακτικές ρήτρες).
- Επίσης, εννοείται πως αν δεν πληρούνται το 4^ο κριτήριο ο προστήσας απαλλάσσεται από την ευθύνη, αν η δράση του προστηθέντος δεν ανήκει στις ενοχικές του υποχρεώσεις.
- Ο οφειλέτης αφού ικανοποιήσει τον δανειστή για λάθος του βοηθού εκπληρώσεώς της, μπορεί να στραφεί αναγωγικά κατά αυτού και να ζητήσει αποζημίωση για παράβαση συμβατικής υποχρεώσεως, δηλαδή την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη καταβάλλοντας ό,τι κατέβαλε. + βάσει του 927ΑΚ

Προστήσας – προστηθείς – 922:

- Η αδικοπραξία να γίνεται στο πλαίσιο εξυπηρέτησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του προστήσαντος κατ' εντολή αυτού και η ζημία να γίνεται στο πλαίσιο εργασιών του προστηθέντος

- **Αντικειμενική** ευθύνη του προστήσαντα [κατ' απόκλιση της 914, αφού την υποχρέωση για αποζημίωση φέρει πρόσωπο ανυπαίτιο, που δεν βαρύνεται με πταίσμα] που καλύπτει και την ηθική βλάβη του 932
- Θέλω ο προστηθείς να ζημίωσε παράνομα και υπαίτια τον αντισυμβαλλόμενο.
- Προϋποθέσεις:
 1. Ύπαρξη σχέσης **πρόσκτησης**
 2. **Εξάρτηση** των υπαλλήλων από τον εργοδότη ή γενικά των προστηθέντων από τον προστήσαντα [πχ να ακολουθεί οδηγίες] *~γίνεται πάντως δεκτό ότι η εξάρτηση δεν είναι απαραίτητο στοιχείο, αφού και διευθύνοντες υπάλληλοι σε μια εταιρεία μπορεί να θεωρηθεί ότι τελούν σε σχέση πρόσκτησης με την εταιρεία τους.*
 3. **Αδικοπραξία** από τον προστηθέντα – πρέπει να ελέγξω τις προϋποθέσεις του 914
 4. **Συνάφεια** της αδικοπραξίας με την ανατεθείσα στους υπαλλήλους υπηρεσία
- Ευθύνη εις ολόκληρον: **-ΑΝΑΓΩΓΗ- 927ΑΚ**
 - Μεταξύ προστηθέντος και προστήσαντος δημιουργείται ενοχή εις ολόκληρον – 926. Επίσης ο εργοδότης που θα πληρώσει μπορεί να ζητήσει από τους προστηθέντες **είτε 926** (ενοχή εις ολόκληρον) είτε αποζημίωση για παράβαση της συμβατικής τους υποχρέωσης πχ 652 ή 681 σε συνδυασμό με 335 επ.
 - 481ΑΚ
 - ! Η εξ αναγωγής αποκαταστατέα ζημία υπολογίζεται ανάλογα με το **μέτρο της ευθύνης** μεταξύ των προσώπων που ενέχονται εις ολόκληρον, ενώ το μέτρο ευθύνης εκάστου προσδιορίζεται ανάλογα με τον **βαθμό πταίσματος** και την **αιτιώδη συμβολή** του στην πρόκληση της ζημίας → αν φταίει μόνο ο ένας, είναι αποκλειστικώς υπεύθυνος, για την πρόκληση της ζημίας – ΩΣΤΟΣΟ, ακόμα και αν ευθύνεται πχ ο διευθύνων υπάλληλος/ τεχνικός διευθυντής αποκλειστικώς, **πρέπει να ληφθεί υπόψιν η σύμβαση/ εσωτερική σχέση που τυχόν υπάρχει μεταξύ του αποκλειστικώς υπευθύνου και του προστήσαντα**. Αν είναι πχ σχέση εργασίας, 652ΑΚ [δόλος και αμέλεια]. → έτσι μπορεί να στραφεί πχ η εταιρεία και να ζητήσει από τον υπάλληλο την καταβολή της αποζημίωσης ή σχέση εντολής 714ΑΚ- ευθύνη του εντολοδόχου για κάθε πταίσμα

Ενοχή εις ολόκληρον

- Μπορεί ως προς ένα πρόσωπο να αποσβεστεί λόγω σύγχυσης -453. Οι υπόλοιποι εξακολουθούν να οφείλουν εις ολόκληρον

Αδικοπραξία:

- Γενικά παράνομη είναι η πράξη που αντιτίθεται σε κάποιον κανόνα δικαίου απαγορευτικό ή επιτακτικό
 - ο Το παράνομο μπορεί να στηρίζεται σε παράβαση της γενικής υποχρέωσης **πρόνοιας, ασφάλειας και προστασίας – διευρυμένη έννοια του παρανόμου** – [γενικά κάπου πρέπει να στηρίξω το παράνομο, πχ προσβολή απόλυτου δικαιώματος , πχ προσωπικότητας] – μετά ελέγχω αν υπάρχει και πιθανώς πρόστηση [922]
 - ο ΟΜΩΣ, με την 914 δεν προστατεύεται απλώς ενοχικό δκμ [η προσβολή ενοχικού δικαιώματος] – *πχ πώληση αυτοκινήτου και ο εγώ είμαι ο αγοραστής. Μέχρι να μου δώσεις το αμάξι το φυλάς σε ένα γκαράζ όπου εκεί το καταστρέφουν το αμάξι. Εγώ δεν μπορώ να στραφώ μετά κατά αυτών που το κατέστρεψαν γιατί για να επέλθει η κυριότητα πρέπει να έχω και παράδοση του αμαξιού- 1034. Μέχρι τότε δεν είμαι κύριος, αλλά υπάρχει ένα ενοχικό δικαίωμα να εκπληρώσεις τις υποχρεώσεις σου σαν πωλητής.*
 - Επίσης δεν προστατεύεται η απλή ελπίδα κτήσης κληρονομικού πχ δικαιώματος.
- Σημειώνεται πως ο δικαιούχος της αγωγής του 914 δεν χρειάζεται να περιμένει την επέλευση της ζημίας για να εγείρει αγωγή με την αξίωση της άρσης της προσβολής και της μη επανάληψής της στο μέλλον. = γίνεται δεκτό ότι όταν υπάρχει κίνδυνος προσβολής ενός δικαιώματος στο μέλλον ή προσβάλλεται ένα δικαίωμα, ο δικαιούχος δικαιούται να αξιώσει την παράλειψη και την άρση της προσβολής στο μέλλον ➔ η πρόληψη είναι προτιμότερη από την εκ των υστέρων καταστολή της παρανομίας. *ΑΓΩΓΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ, ΑΚ 914*
- Πράξη ανθρώπινη= αυτό είναι ένα από τα 5 κριτήρια για την ΑΚ914. Εκτός από πράξη, μπορώ να έχω και παράλειψη. Αυτή η παράλειψη έχει νομική σημασία όταν κάποιος είναι υποχρεωμένος να προβεί σε πράξη βάσει νόμου, καλής πίστης, ή προηγούμενης συμπεριφοράς του.
- Αποζημίωση τρίτων προσώπων;
 - ο Καταρχήν οι ζημιωθέντες τρίτοι δεν μπορούν να αξιώσουν αποζημίωση από τον αδιοπρακτήσαντα. ΕΞΑΙΡΕΣΗ: 928, 929. αρκεί να έχω υπαίτια συμπεριφορά του αδιοπραγήσαντα.
 - ο Την ηθική βλάβη πάντως μπορεί να την ζητήσει ΜΟΝΟ ο ζημιωθείς και όχι άλλο πρόσωπο.
- Αποζημίωση περαιτέρω ζημίας;
 - ο Πχ εξαιτίας ενός ελαττωματικού προϊόντος που σπάει, τα νοσήλια για την θεραπεία κάποιου. Οφείλει ο πωλητής να αποζημιώσει τα νοσήλια αυτά; 1 απόψεις:

- Κρατούσα στην νομολογία: ο ίδιος νομιμοποιείται να ζητήσει τα νοσήλια και όχι ο αγοραστής, πχ σύζυγος που κατέβαλε τα νοσήλια ως εμμέσως ζημιωθείς. Έτσι, μόνο αν του εκχωρηθεί η απαίτηση μπορεί ένας τρίτος να την αξιώσει. [στηρίζεται στην παράβαση υποχρέωσης 288]
- Υποστηρίζεται ακόμα σχετικά με τους συζύγους: καθένας υποχρέωση διατροφής και έτσι → άμεσα ζημιωθείς. Έτσι πχ αν ο σύζυγος προσλάβει μια οικιακή βοηθό για να βοηθά την σύζυγό του που χτύπησε εξαιτίας του ελαττωματικού προϊόντος.
 - Πάντως σχετικά με την οικιακή βοηθό, υποστηρίζεται ακόμα πως οι 2 σύζυγοι ευθύνονται εις ολόκληρον.
- ΘΕΛΩ ΖΗΜΙΑ. Αν σε μια αεροπορική υπήρχαν κενές θέσεις και κάποιος κατέλαβε λαθραία άλλη μία, δεν έχω ζημία αλλά μάλλον 904.
- Μπορώ να έχω και ηθική βλάβη ΝΠ εφόσον βλάπτεται η φήμη, η εμπορική πίστη ή η επαγγελματική τους υπόσταση.
- ΕΜΜΕΣΕΣ ΖΗΜΙΕΣ- θεωρίες **προσδιορισμού της αιτιώδους συνάφειας**: 3 θεωρίες
 - ο Θεωρία του ισοδυνάμου των όρων: έχει εγκαταλειφθεί – κάθε γεγονός χωρίς το οποίο δεν θα λάμβανε χώρα το τελικώς ζημιογόνο γεγονός
 - ο Θεωρία της πρόσφορης αιτιώδους συνάφειας: ευθύνη φέρει μόνο εκείνο το γεγονός που ήταν πρόσφορο να οδηγήσει στο αποτέλεσμα- πρόσφορος: έχει την τάση να επιφέρει το συγκεκριμένο αποτέλεσμα [πχ αν από ατύχημα ελαφρύ μετά ο άλλος πέθανε από καρδιακό που προκλήθηκε από αυτό το ατύχημα αιτιώδης σύνδεσμος δεν υπάρχει γιατί διακόπηκε από ένα έκτακτο γεγονός]
 - ο Θεωρία του σκοπού του κανόνα δικαίου: κριτήριο του ποια ζημία θα αποκατασταθεί είναι ο σκοπός του ιδρυτικού της ευθύνης κανόνα δικαίου- πχ στο 914 υπάγεται η απόλυτη προστασία της ανθρώπινης ζωής, ο αιτιώδης σύνδεσμος πρέπει να αναγνωριστεί [πχ αν από ατύχημα ελαφρύ μετά ο άλλος πέθανε από καρδιακό που προκλήθηκε από αυτό το ατύχημα, εδώ ναι]

Σύμβαση υπέρ τρίτου:

- πχ φτιάξε πολυκατοικία και μετά σε σένα ή σε όποιον μου υποδείξεις θα παραχωρήσω την κυριότητα 2 ακινήτων // ΝΜΛΓ: η σύμβαση αυτή είναι μια γνήσια σύμβαση υπέρ τρίτου. Σήμερα όμως επικρατεί η άποψη πως αυτή η σύμβαση είναι μια μη γνήσια σύμβαση υπέρ

τρίτου και συνεπώς ο τρίτος δεν μπορεί να απαιτήσει τα διαμερίσματα (η σύμβαση ανέγερσης πολυώροφης οικοδομής με αντιπαροχή).

- Αν θεμέλιο μιας σύμβασης υπέρ τρίτου, πχ δωρεάς, είναι μια σύμβαση για την οποία ο νόμος δεν αξιώνει ως υποχρεωτική την τήρηση του τύπου, πχ η εντολή μεταξύ δέκτη της υπόσχεσης και αυτού που υπόσχεται, τότε ούτε και η ίδια η σύμβαση υπέρ τρίτου θα χρειαστεί να περιβληθεί του τύπου πχ της δωρεάς.

Αδυναμία παροχής:

- ΑΡΧΙΚΗ
 - ο 362 ΑΚ, ευθύνεται εκτός αν αγνοούσε χωρίς υπαιτιότητά του ότι η παροχή είναι αδύνατη
- ΕΠΙΓΕΝΟΜΕΝΗ
 - ο Επιγενόμενη αδυναμία παροχής σε σύμβαση πώλησης: σε αυτή την περίπτωση έχουμε 380 – 382 ΑΚ – ανυπαίτια; 380. Αναφέρω ακόμα τα 335 επόμενα.

Υπερημερία:

- Ενώ κάποιος ήταν υποχρεωμένος να κάνει κάτι δεν το έκανε (=δόλος) + δήλη ημέρα + ληξιπρόθεσμη παροχή = γίνεται υπερήμερος και η νομική του θέση είναι αυτή των 340, 342ΑΚ

Σύμβαση με προστατευτική ενέργεια υπέρ τρίτου

- ορισμένες παρεπόμενες υποχρεώσεις πρόνοιας και προστασίας που απορρέουν από την σύμβαση θεωρούνται ότι ενεργούν και υπέρ άλλων προσώπων, τα οποία αν και δεν μετέχουν στον συμβατικό δεσμό, συνδέονται στενά με το πρόσωπο του δανειστή → 2 πρόσωπα καταρτίζουν μια σύμβαση με αντικείμενο την παροχή ορισμένης υπηρεσίας που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί και από συγκεκριμένα τρίτα πρόσωπα, πράγμα που γνωρίζει ο οφειλέτης της παροχής
- υπάρχει προς διευκόλυνση του ενάγοντα αφού ενδοσυμβατικά τεκμαίρονται οι ισχυρισμοί του ενώ αν πήγαινε αδικοπρακτικά θα έπρεπε να τους αποδείξει → ενδοσυμβατική ευθύνη παρότι ΔΕΝ συνδέονται ενδοσυμβατικά

β. ΕΙΔΙΚΟ

- **Προσοχή:** για να έχω σύναψη **σύμβασης [και συμβατική ευθύνη]**, θέλω
 - ο δικαιοπρακτική βούληση [να επέλθουν έννομες συνέπειες/ να δεσμευτώ νομικώς, όχι όταν κάνω απλά μια εξυπηρέτηση, πχ σε αφήνω να επισκεφτείς το εργοστάσιό μου με τους φοιτητές σου],
 - ο βούληση πράξης [και όχι πχ απειλή με vis absoluta]
 - ο βούληση δηλώσεως: [και όχι πχ πλάνη]
 - αλλιώς δεν έχω σύμβαση και πιθανόν υπάρχει απλώς μια σχέση φιλοφρόνησης
- Αδυναμία παροχής – υπερημερία – πλημμελής εκπλήρωση
- Από σύμβαση έχω νόθο αντικειμενική ευθύνη, δλδ ο εναγόμενος θα αποδείξει ότι αυτό που λέω δεν ισχύει. Τεκμαίρονται οι ισχυρισμοί μου.
- **ΖΗΜΙΑ + ΝΟΜΙΜΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΥΘΥΝΗΣ** [από σύμβαση = αδυναμία παροχής / υπερημερία/ πλημμελής εκπλήρωση= συμβατική σχέση και υπαίτια παράβαση] + **ΑΙΤΙΩΔΗΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑ = ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ** (θετική και αποθετική)
- Πρώτα πάω να δω ενδοσυμβατικά και μετά εξωσυμβατικά/ αδικοπρακτικά
- 335-339 + 362-365 εφαρμόζονται συμπληρωματικά στα 380 επ. στον βαθμό που δεν προσκρούουν στον ανταλλακτικό χαρακτήρα των αμφοτεροβαρών συμβάσεων

Δωρεά: τύπος;

- Συμβολαιογραφικό έγγραφο – εξαίρεση 498.2
- Δωρεά υπό τρόπο: ο τρόπος είναι μια δέσμευση/ υποχρέωση, αλλά όχι αν είναι μόνο ηθικής φύσεως (=μπορεί και προς ανήλικο)
- **ΣΟΣ! διαφοροποίηση υποσχετικής από εκπαιδευτικής σύμβασης!** – μέχρι την σύναψη της εκπαιδευτικής σύμβασης (παράδοση στα κινητά) την κυριότητα έχει ο δωρητής, ασχέτως αν έχει ήδη καταρτιστεί η υποσχετική σύμβαση (που προκαλεί μόνο υποχρέωση μεταβίβασης και **ΟΧΙ** την ίδια την μεταβίβαση)
 - ο Ακόμα και αν η κυριότητα θα μεταβιβαστεί υπό αίρεση, μέχρι την πλήρωση της αίρεσης, κύριος παραμένει ο ΔΩΡΗΤΗΣ, ο οποίος και μπορεί να μεταβιβάσει τον πίνακα (απλά θα έχει ευθύνη μετά στον δωρεοδόχο).
 - ο **!!!! μπορώ να συνάψω όσες υποσχετικές θέλω! – απλά μία εκπαιδευτική! Και για τις υπόλοιπες υποσχετικές θα φέρω ευθύνη μη εκπλήρωσης!**
 - ο Αδυναμία παροχής → 335 → 336 → 499.

- Η πληρωμή χρεών από την γιαγιά έτσι ώστε τα παιδιά να μην χάσουν το διαμέρισμα, αποτελεί ΔΩΡΕΑ. Είναι έγκυρη ακόμα και χωρίς συμβόλαιο αφού η γιαγιά κατέβαλε τα χρήματα. [498.2]. Ακόμα και ανήλικα να είναι τα παιδιά είναι ικανά για αυτή την δωρεά, αφού αποκτούν έννομο μόνο όφελος [134]. Αν τα παιδιά μεγαλώσουν και φέρονται άσχημα στην γιαγιά, μπορεί να ανακαλέσει την δωρεά λόγω αχαριστίας των ληπτών [δεν θα μπορεί αν δεχθούμε ότι έχουμε δωρεά από ιδιαίτερο ηθικό καθήκον, 512].

Εντολή:

ΕΝΤΟΛΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΤΑ

- σου δίνω εντολή να πουλήσεις ένα ακίνητο για τίμημα ΟΧΙ λιγότερο των 200.000 και το πουλάς για 150χιλ. Η πώληση των 150.χιλ. είναι έγκυρη, αν η πληρεξουσιότητα δόθηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο χωρίς όρους. Αυτό που μας νοιάζει είναι το πληρεξούσιο. Η εσωτερική σχέση εντολής των δύο μερών δεν μπορεί να προβληθεί κατά τρίτων (αν δεν είχαν την δυνατότητα να την ξέρουν τους όρους της). ΟΜΩΣ στην εσωτερική τους σχέση (που ισχύει το άτυπο της εντολής) τα 2 μέρη, ευθύνεται ο εντολοδόχος //714, 717, 335ΑΚ.
- Σε παρόμοιο τρόπο σκέψης: η εντολή αποτελεί την εσωτερική σχέση/ την δικαιολόγηση βάσει της οποίας θα δοθεί η πληρεξουσιότητα – σημειώνεται πως η πληρεξουσιότητα είναι **αφηρημένη/ αναιτιώδης** και έστω και αν είναι άκυρη η εσωτερική σχέση [πχ εντολής ή εργασίας], αυτή –η πληρεξουσιότητα- έγκυρα εξακολουθεί να υφίσταται. **ΟΜΩΣ, αν και η ίδια η πληρεξουσιότητα είναι άκυρη κατά 217.2, τότε δεν μπορούμε να την σώσουμε** [πχ για εντολή αγοράς ακινήτου~ αν δοθεί προφορικά και η πληρεξουσιότητα, πάει].
 - ο πχ δίνεται προφορικά εντολή αγοράς ακινήτου στην Ελλάδα εκ μέρους κάποιου που βρίσκεται στην Αμερική → άκυρη η πληρεξουσιότητα βάσει της 217. Όμως επειδή διαχωρίζουμε την εσωτερική σχέση/ αιτία πληρεξουσιότητας από την ίδια την πληρεξουσιότητα, ακόμα και αν η τελευταία είναι άκυρη → είναι έγκυρη η εσωτερική σχέση εντολής, αφού η εντολή, έστω και για αγορά ακινήτου, δίνεται **άτυπα** κατά την κρατούσα γνώμη. [* υποστηρίζεται βέβαια και η άποψη ότι πρέπει η εντολή να περιβληθεί τον ίδιο τύπο της σχετικής δικαιοπραξίας] → δεχθούμε ή δεν δεχθούμε την εντολή, και έτσι συμπεράνουμε ότι έχουμε διοίκηση αλλοτρίων, → εντολή// 719 – διοίκηση αλλοτρίων //734
 - ο **ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΤΑ= έγγραφο πληρεξουσιότητας/ 217 + εσωτερική σχέση/ αιτία.** Για πληρεξουσιότητα θέλω σίγουρα να περιβάλλεται τον σχετικό τύπο του 217.2. Όμως δεν ισχύει το ίδιο και για εντολή όταν είναι εσωτερική σχέση. ΑΡΑ, ακόμα

και αν δεν είναι έγκυρη η πληρεξουσιότητα θα είναι έγκυρη η εντολή ή θα υπάρχει διοίκηση αλλοτρίων και θα στηριχτώ σε αυτές τις διατάξεις.

Πώληση:

- **νομικό ελάττωμα θα συνιστά κάθε δκμ τρίτου που βαρύνει το πράγμα και μπορεί να προβληθεί έναντι του αγοραστή [κυριότητα, δουλείες, ενέχυρο, υποθήκη, νομή κλπ.]**
- δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης κάποιας προθεσμίας στην καταγγελία διαρκούς σύμβασης πώλησης (πχ πώληση σε εβδομαδιαία βάση περιοδικού)
- **πώληση με παρακράτηση της κυριότητας [πωλητής = κύριος και νομέας αγοραστής = κάτοχος και προσδοκία δικαιώματος]**
 - **ο πωλητής το πουλάει σε τρίτον ηρτημένον του 532.** Έχει ο αγοραστής αξίωση απόδοσης του αντικειμένου **από τον νέο αγοραστή;** ! ο αγοραστής είναι ΜΟΝΟ κάτοχος ΟΥΤΕ νομέας είναι!
 - **Έναντι του νέου αγοραστή;**
 - Αξίωση κυριότητας ΔΕΝ έχει, αφού δεν απέκτησε ακόμη κυριότητα
 - Αξίωση νομής: για να έχει τις αγωγές της νομής σαν κάτοχος [987, 997] είναι ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ να έχουμε επιλήψιμη νομή του μετέπειτα κατόχου της [πχ αν την πούλησε τελικά αλλού ο πωλητής ενώ υπήρχε 532 με προηγούμενο αγοραστή]. Συνήθως, δεν έχουμε γιατί ο νέος κάτοχος θα την αγοράζει και έτσι δεν θα είναι επιλήψιμος νομέας.
 - Βλέπω αν 914, 919 στο πρόσωπο του νέου αγοραστή.
 - **Έναντι του πωλητή;**
 - 516! , 513, 382 : μπορεί να ζητήσει αποζημίωση λόγω μη εκπλήρωσης της σύμβασης
 - Μπορεί βάσει του 338 να ζητήσει ό,τι έβγαλε ο πωλητής! [μπορεί να είναι και η εκχώρηση απαιτήσεων έναντι αυτών που πχ έβλαψε το προς πώληση αντικείμενο-πρακτ. 83]
 - **Αν ο αγοραστής δεν πληρώνει; Δκμτ πωλητή;** - η επιλογή ενός δκμτ αποκλείει το άλλο ~ έτσι αν θέλει να πάρει πίσω το πράγμα έχει μόνο το δκμ της υπαναχώρησης και αν δεν υπαναχωρήσει έχει ο αγοραστής το 1095 έναντι του πωλητή~ + λόγω 1057 μπορεί να μην μπορεί πια να αποδώσει ο αγοραστής αυτό που αγόρασε με παρακράτηση της κυριότητας – τι θα γίνει αν δεν πληρώσει;

- Απαίτηση τιμήματος – καταβολή τιμήματος και αποζημίωση υπερημερίας, 343 και 345 [κατά την ορθότερη άποψη και από 383]
- Υπαναχώρηση από την σύμβαση [σχέση εκκαθάρισης 904, 387 389], χωρίς να αποκλείεται να ζητήσει και εύλογη αποζημίωση του 387 – ΠΡΟΣΟΧΗ για να ζητήσει πίσω το πράγμα θέλω υπαναχώρηση.
 - Ακόμα όμως και αν υπαναχωρήσω, αν επειδή αυτό που πωλήθηκε έγινε ένα με το ακίνητο κάποιου πχ καλοριφέρ, 1057, τότε δεν μπορεί να έχω 1094. Αντίθετα, θα περιοριστεί μόνο σε ενοχικές αξιώσεις ο πωλητής από 513 ή από 904.
 - Αν υπαναχωρήσει, αυτόματα εκλείπει η νόμιμη αιτία για 904.
- **Αν κάποιος φίλος του αγοραστή δέχεται να πληρώσει τις υπόλοιπες δόσεις;**
 - ο αγοραστής έχει δkm προσδοκίας- αυτό το δkm προστατεύεται και είναι μεταβιβάστο. Η μεταβίβασή του γίνεται κατά μεταβίβαση της κυριότητας του 1034. Μπορεί να μεταβιβάσει δkm προσδοκίας και να παραδώσει την κατοχή του πίνακα.
- **Αν πριν την μεταβίβαση ο πίνακας πχ κλαπεί, ποιος στρέφεται κατά του κλέφτη;**
 - Προστασία κατοχής κατόχου //997 : 985.2 // αυτοδύναμη προστασία νομής + αγωγές αποβολής από την νομή 997, 984, 987
 - Ο πωλητής σαν κύριος και νομέας, ένδ. Βοηθήματα κυριότητας και νομής
 - Γίνεται δεκτό πως αν ο πωλητής δεν είναι καν κύριος του πράγματος → 1036-η καλή πίστη του αγοραστή κρίνεται κατά το στάδιο που γίνεται κάτοχος, που συμβαίνει η παράδοση
 - **ΠΡΟΣΟΧΗ: 1036 > 206.** Αν ο αγοραστής καταβάλει την τελευταία δόση του τιμήματος- αφού προστατεύεται το μείζον , η έλλειψη κυριότητας, δεν μπορεί να μην προστατεύεται το έλασσον (206) → ο αγοραστής που το αγοράζει καλόπιστα μετά την ήδη ηρτημένη 532, ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΥΡΙΟΣ. Ο προηγούμενος αγοραστής περιορίζεται απλά στις **ενοχικές αξιώσεις** κατά του πωλητή [513, 516, 382] αλλά και 904, 204 ή ακόμα και 739, 734, 719
- **Κάποιος το καταστρέφει πριν την αποπληρωμή του τιμήματος:** ποιος δικαιούται αποζημίωση; 2 απόψεις
 - Κρατούσα γνώμη: ο αγοραστής – παράδοση και μετάθεση κινδύνου, ο αγοραστής φέρει και τα ωφελήματα του πράγματος 525

- Ο ζημιώσας οφείλει το ποσό της αποζημίωσης στον αγοραστή και στον πωλητή. Αυτοί θα διανείμουν μεταξύ τους το ποσό της αποζημίωσης ανάλογα με την οικονομική αξία των δικαιωμάτων τους.
- Απορρίπτεται η ακύρωση μιας σύμβασης πώλησης λόγω πλάνης με 140 επ. επειδή υπάρχουν ειδικότερες διατάξεις για τον χρόνο μετά την μετάθεση του κινδύνου.
- ΣΟΣΟΣΟΣ! Είναι διαφορετικό πότε τα μέρη συμφωνούν ΑΛΛΟΝ τόπο παροχής και διαφορετικό όταν τα μέρη συμφωνούν έναν συγκεκριμένο τόπο παροχής και ύστερα αυτού έναν διαφορετικό τόπο παράδοσης. Στην δεύτερη περίπτωση η μεταφορά του πράγματος γίνεται από TRITON ανεξάρτητο πρόσωπο, πχ ταχυδρομείο ή μεταφορική. Αντίθετα, στην πρώτη περίπτωση, το πρόσωπο δρα σαν υπάλληλος του, βοηθός εκπλήρωσης του πωλητή.
 - ο *Προσοχή όταν αυτός που μεταφέρει είναι τρίτο, ανεξάρτητο πρόσωπο, πχ μεταφορέας και προσοχή πότε είναι κάποιος βοηθός εκπλήρωσης ή αντιπρόσωπος του πωλητή. Στην δεύτερη περίπτωση πάμε στο 520 ενώ στην πρώτη είναι που πάμε στην 524.*

Σύμβαση έργου:

- Η έναντι αμοιβής παραλαβή και μεταφορά από τον Μ των αγορασμένων πχ ζώων από τον Ε στον Ε είναι σύμβαση έργου!
- ΣΟΣ τα ουσιώδη και τα επουσιώδη ελαττώματα! – πλημμελής εκπλήρωση του έργου συνιστά νόμιμο λόγο ευθύνης της αποζημίωσης.
- Τι κάνω αν ο εργολάβος αρνείται να πληρώσει; → ΑΚ 686: αρνούμενος να εκπληρώσει, ο εργολάβος περιέρχεται σε υπερμερία. Δκμτ του εργοδότη:
 - ο Εκπλήρωση της σύμβασης + αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από την υπερμερία [343, 686]
 - ο Δκμ υπαναχώρησης από την σύμβαση [686]
- ΣΟΣΟΣ! Ακόμα και μια σύμβαση έργου να έχει συναφθεί μεταξύ εργοδότη και εργολάβου, γίνεται δεκτό * **σύμβαση με προστατευτική ενέργεια υπέρ τρίτου** = ορισμένες παρεπόμενες υποχρεώσεις πρόνοιας και προστασίας που απορρέουν από την σύμβαση θεωρούνται ότι ενεργούν και υπέρ άλλων προσώπων, τα οποία αν και δεν μετέχουν στον συμβατικό δεσμό, συνδέονται στενά με το πρόσωπο του δανειστή. Πχ σύμβαση μίσθωσης και ο εκμισθωτής προσλαμβάνει κπ να του φτιάξει τις σκαλωσιές, αυτές όμως πέφτουν πάνω στον μισθωτή. Ο

μισθωτής θέλει να στραφεί κατά του εργολάβου: ακόμα και αν δεν υπάρχει μεταξύ εργολάβου και μισθωτή συμβατικός δεσμός, εντούτοις μπορεί να στραφεί ενδοσυμβατικά κατά του εργολάβου αφού παραβίασε τις υποχρεώσεις πρόνοιας και προστασίας αλλά στον προστατευόμενο τρίτο (ο οποίος συνδέεται στενά με τον εκμισθωτή του)!

Σύμβαση παρακαταθήκης:

- Θέλω δικαιοπρακτική βούληση, να θέλει να δεσμευτεί κάποιος και όχι απλά σχέση φιλοφρόνησης. Αλλιώς μόνο αδικοπρακτικές αξιώσεις.
- Σαν αμοιβή μπορεί να δρα η δυνατότητα του θεματοφύλακα να το χρησιμοποιεί κάποιες φορές.

Δάνειο:

- Αν το δάνειο είναι άτοκο → 324 και μπορεί να το επιστρέψει και νωρίτερα. Αν δεν το δεχτεί ο δανειστής, μπορεί να περιέλθει σε υπερημερία και ο οφειλέτης δικαιούται να προβεί σε δημόσια κατάθεση.
- Απαραίτητη η τήρηση τύπου έστω και ιδιωτικού εκ μέρους του εγγυητή, όχι όμως και του δανειστή για την αποδοχή του.

Μίσθωση:

- Η μίσθωση μπορεί να γίνει και για ένα βράδυ.
- Υποχρεώσεις του μισθωτή:
 - ο Α. να παραδώσει το μίσθιο, β. υποχρέωση κατάλειψης για όλη την διάρκεια της μίσθωσης, γ. υποχρέωση διατήρησης του μισθίου κατάλληλο για χρήση
 - ο Εκτός από αυτές έχει και την υποχρέωση προστασίας βάσει του ΑΚ288 → αν δεν εκπληρώσει αυτή την υποχρέωση έχουμε πλημμελή εκπλήρωση της σύμβασης και μ=ο μισθωτής δικαιούται αποκατάσταση της ζημίας (θετικής και αποθετικής). ***Η παραβίαση αυτή μπορεί να γίνει και μέσω προσώπων που ο μισθωτής θα προσλάβει πχ εργολάβο Β αλλά και άτομα που θα προσλάβει ο τελευταίος***
- **NOMIKA ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ:**
 - ο έλλειψη κυριότητας: νομικό ελάττωμα και μπορεί αν το θέμα είναι ζήτημα κυριότητας άλλου, αυτός να ζητήσει ΑΚ1094 – *μίσθωση με νομικό ελάττωμα μη κυριότητας*: 583-584: α) Να απαιτήσει εκτέλεση της σύμβασης, 584, β)αποζημίωση,584 γ) μείωση ή μη καταβολή, 576- 583, δ) καταγγελία σύμβασης, 585 (όμως αν τα γνώριζε δεν έχει ευθύνη ο εκμισθωτής: 579, 583)

- **ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ:**

- ο Αξίωση άρσης του ελαττώματος , 575
- ο Μείωση ή μη καταβολή του μισθώματος, 576
- ο Αποζημίωση, 577 -578, αν το πραγματικό ελάττωμα του μισθίου εμφανίστηκε μετά την συνυπολόγηση της σύμβασης και ο εκμισθωτής κατέστη υπερήμερος ως προς την άρση του
- ο Αποζημίωση, 584 με 374 επ,
- ο Καταγγελία μίσθωσης μετά την άπρακτη περίοδο προθεσμίας, 585

- **ΜΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ:**

1. Απαίτηση καταβολής μισθώματος, 574
2. Καταγγελία της μίσθωσης πριν από έναν τουλάχιστον μήνα (αν η μίσθωση είναι ενός έτους) , 597 .1
3. Υπερημερία οφειλέτη- 343.1 , 345// εκπλήρωση και αποζημίωση + 383.β// αποζημίωση
4. ΕισΝΚΠολΔ 66 → αίτηση απόδοσης του μισθίου λόγω δυστροπίας του μισθωτή + αποζημίωση για την πρόωγη λύση της μίσθωσης, κατ' ανάλογη εφαρμογή του 597.1.β'

- **ΚΑΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΙΟΥ**, 594:

- ο Κακή χρήση του μισθίου + προηγούμενες διαμαρτυρίες από τον μισθωτή + εμμονή στην κακή αυτή χρήση→
 - δκμ ΑΜΕΣΗΣ/ απρόθεσμης καταγγελίας από τον εκμισθωτή [η οποία καταγγελία μπορεί να είναι υπό εξουσιαστική αίρεση που βασίζεται στην συμπεριφορά που θα τηρήσει ο μισθωτής] + αποζημίωση
 - αξίωση εκπλήρωσης/ παύσης της κακής χρήσης
- παραγραφή αξιώσεων λόγω μίσθωσης από εκμισθωτή: 6μήνες - ! ΟΜΩΣ να συρρέει και αδικοπρακτική πχ στο 594 μπορώ να το επιμηκύνω στα 5 χρόνια του 537;
 - ο Κρατούσα γνώμη: ελεύθερη συρροή αξιώσεων // κάθε μία στην δική της ρύθμιση
 - ο Ορθότερη γνώμη: ! ουσιαστική με την αδικοπρακτική ασκείται η ενδοσυμβατική απλά παίρνει άλλο «ένδυμα» → δεν γεννιούνται περισσότερες αυτοτελείς αξιώσεις αλλά αντίθετα μια αξίωση που θεμελιώνεται σε περισσότερες βάσεις // συρροή νομίμων βάσεων της αξίωσης → πρέπει να γίνουν και οι δύο εντός των 6 μηνών!
- Δκμ νομίμου ενεχύρου στα εισκομισθέντα αν ο μισθωτής δεν πληρώνει τα ενοίκιά του!!!
Ακόμα και αν τα πράγματα που έχει μέσα στο μίσθιο είναι πράγματα αποκτηθέντα μέσω της

532, και πάλι ο εκμισθωτής έχει δκμ νόμιμου ενεχύρου σε αυτά. ΓΙΑΤΙ; Αφού περιλαμβάνεται στην διάταξη τα πράγματα στα οποία υπάρχει δκμ της κυριότητας, αναλογικά δημιουργείται ενέχυρο και στο δκμ προσδοκίας της κυριότητας.

- ο **!!! AN TA EXEI METABIBΑΣΕΙ ΣΕ ΆΛΛΟΝ Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ**; Αν όμως, ηρτημένης της αιρέσεως του 532, ο αγοραστής μεταβιβάζει τα πράγματα σε άλλον; → ο λήπτης αποκτά προσδοκία **βεβαρημένη με το ενέχυρο!!!**, εφόσον ο εκμισθωτής απέκτησε δκμ ενεχύρου πριν την μεταβίβαση των κινητών πραγμάτων στον τρίτο. → ενδυνάμωση δικαιώματος: όχι πια ενέχυρο σε προσδοκία αλλά δκμ σε κυριότητα μετά την αποπληρωμή του τιμήματος.
- ΣΟΣΟΣΟΣ! ΑΚ 614! Πουλώ εγώ σαν κύριος, το σπίτι που μισθώνω στον Μ, σε κάποιον. 615 αν δεν υπάρχει έγγραφο βέβαιης χρονολογίας. Η 614 ισχύει ανεξάρτητα του αν ο νέος εκμισθωτής/ αγοραστής γνώριζε για την μισθωτική σχέση.

Ξενοδόχοι:

- 193 ΑΚ και χωρίς αποδοχή πρότασης καταρτισμένη η σύμβαση – αν μετά δεν έχει δωμάτιο να δώσει, ο ξενοδόχος ευθύνεται βάσει της 382 και ΟΧΙ της 381 γιατί ως προς την παροχή, υπάρχει υπαιτιότητα του ΙΔΙΟΥ, αφού αυτός είναι ο οφειλέτης του δωματίου.
- 834 ΑΚ, 837 ΑΚ.

ΕΓΓΥΣΗ

- ΣΟΣΟΣΟΣΣΟΣ! 858ΑΚ! → περιέλευση στον εγγυητή ΚΑΙ των παρεπομένων δικαιωμάτων της απαίτησης του δανειστή, όπως για παράδειγμα απαιτήσεις ενεχύρου ή υποθήκης [νόμιμη εκχώρηση, 458]. Έτσι αν έβαλε και κάποιος υποθήκη στην ασφαλιζόμενη απαίτηση, ΕΦΟΣΟΝ έχει δικαίωμα αναγωγής αυτός ο εγγυητής που πλήρωσε, υπεισέρχεται στο να μπορεί να ικανοποιηθεί από το ενυπόθηκο ακίνητο. Αντίστοιχα συνάγεται ότι αν αυτός που είχε βάλει υποθήκη πληρώσει την ασφαλιζόμενη απαίτηση, κατά 1298, σύμφωνα πάλι με την 458, υποκαθίσταται στη θέση του δανειστή και αποκτά και όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με την απαίτηση αυτή, εμπράγματα ή ενοχικές ασφάλειες, πχ εγγυήσεις.
 - ο **ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΑΛΗΠΤΟ, πως εύκολα κάτι τέτοιο οδηγεί σε παράλογα. Γιατί αν ήταν έτσι, θα έτρεχε καθένας από τους εγγυητές ή τους ενυπόθηκους να αποπληρώσει το χρέος έτσι ώστε να ικανοποιηθεί μετά πλήρως από τον άλλο που έδωσε ασφάλεια, ενοχική ή εμπράγματα**. Ορθότερο για αυτό είναι να δεχτούμε ότι υπάρχει ΙΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ της ευθύνης μεταξύ εγγυητή και υποθηκικού οφειλέτη

[487, 860- αναλογία δικαίου με αυτές τις διατάξεις] → θα ικανοποιηθεί για το ήμισυ της οφειλής.

- Το ίδιο θα ίσχυε αν είχαμε συρροή ενέχυρου και εγγύησης [συρροή εμπράγματης και προσωπικής ασφάλειας]

ΕΠΙΣΗΣ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ....

1) ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ

Πρόσεχε άλλο είναι η εξασφαλιστική εκχώρηση!

- Συχνά δίνεται **εξασφαλιστική μεταβίβαση κυριότητας** για εξασφάλιση απαιτήσεων. 2 απόψεις:
 - ο Βάσει της 1213 δεν μπορεί να ισχύσει ως παράδοση και έτσι δεν μπορεί και ως ενέχυρο. Η εξασφάλιση απαίτησης που γίνεται με αντιφώνηση της νομής δεν πρέπει να θεωρείται έγκυρη γιατί αντιτίθεται στην 1213.
 - ο Άλλη άποψη είναι πως αυτή η απαγόρευση αφορά μόνο το ενέχυρο. Στην πράξη μπορούν να δημιουργηθούν νέες μορφές εμπράγματης ασφάλειας, εφόσον αυτές δεν προσκρούουν στον κλειστό αριθμό των εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Η καταπιστευματική μεταβίβαση κυριότητας ΔΕΝ αποτελεί ιδιαίτερο εμπράγματο δικαίωμα αλλά αντίθετα πρόκειται για το ίδιο δικαίωμα της κυριότητας 973 και 1000. Μόνο ως αιτία μεταβίβασης λειτουργεί η εξασφάλιση.
 - Αποτελεί όμως νόμιμη αιτία;
 - Κρατούσα γνώμη: δεν την δέχεται ως έγκυρη αιτία. Έτσι, για τα κινητά (αφού η 1034 είναι αναιτιώδης) θα είναι έγκυρη η μεταβίβαση, ενώ ως προς τα ακίνητα όχι. Πάντως και για τα κινητά λέει η κρατούσα γνώμη, πως μπορεί μετά να την απαιτήσει λόγω 904, κάτι που αντιτίθεται στην 361, ελευθερία των συμβάσεων. ΟΜΩΣ ούτε διάταξη υπάρχει που να την απαγορεύει ούτε αντίθετη στα χρηστά ήθη είναι → ΕΓΚΥΡΗ σαν νόμιμη αιτία οπότε.
- Αν το χρέος γίνει ληξιπρόθεσμο; 1094 ο δανειστής [ο οφειλέτης δεν έχει πια 1095] +987. ΟΜΩΣ, όπως και αν περιέλθει το πράγμα σε αυτόν, ο δανειστής ΔΕΝ δικαιούται να το κρατήσει οριστικά, αφού υπάρχει η 1239, η οποία ισχύει αναλογικά και στην εξασφαλιστική μεταβίβαση κυριότητας!!!!!! → πρέπει να το εκποιήσει σε πλειστηριασμό βάσει 1237!.

- Αν ο δανειστής, λίγο πριν την λήξη του χρέους μεταβιβάσει το εξασφαλιστικώς μεταβιβαζόμενο πράγμα με έκταξη της νομής → ο τρίτος ναι γίνεται κύριος αλλά ο δανειστής οφείλει αποζημίωση → αν ο οφειλέτης αποπληρώσει 335 ο δανειστής ή 904

2) ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΧΩΡΗΣΗ

- ΣΟΣ ΘΕΛΩ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ γιατί ως προς την βάση της ΔΕΝ παύει να είναι εκχώρηση!!!
- Μπορεί την ίδια απαίτηση να την εκχωρήσει εξασφαλιστικά 2 φορές; **2 απόψεις:**
 - ο Κρατούσα γνώμη: μέχρι να γίνει η αναγγελία δεν έχουμε εκδοχέα και μπορεί ο εκχωρητής να την ξαναμεταβιβάσει σε τρίτο πρόσωπο. Το δεύτερο αυτό πρόσωπο, αν προβεί πρώτο στην αναγγελία καθίσταται αυτός δικαιούχος της απαίτησης.
 - ο Αντίθετη άποψη: ορθότερη άποψη. Η εκχώρηση της απαίτησης συντελείται μόνο με την συμφωνία μεταξύ των μερών, ενώ η αναγγελία είναι απλή προϋπόθεση για το αντιτάξιμο της εκχώρησης σε τρίτους. ΚΑΙ ΕΔΩ ΟΜΩΣ, ΑΝ Το δεύτερο αυτό πρόσωπο, αν προβεί πρώτο στην αναγγελία καθίσταται αυτός δικαιούχος της απαίτησης.

3. ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟ

- **ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**, πχ πρέπει να αναφέρεται ρητά το ακίνητο στο οποίο μπορεί να μπει υποθήκη
- **ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ** σε υποθήκες, **ενέχυρα [ασφάλειες]** ~ ισχύει και όταν συγκρούονται δκμτ εμπράγματης ασφάλειας με άλλα περιορισμένα εμπράγματα δικαιώματα, δλδ δουλείες [πχ πως αποκτιέται το εκπλειστηρίασμα αφού έχει ήδη συσταθεί πάνω του δουλεία οδού]. Μας νοιάζει τότε συστήνεται το κάθε δκμ.
- **ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΟΥ** θέλω έγκυρη κύρια απαίτηση για να έχω έγκυρο παρεπόμενο δκμ
- **Περιορισμένα εμπράγματα δκμτ: δύναμη δίωξης, δύναμη παρακολούθησης** (ακολουθούν το κινητό/ ακίνητο σε όποιον και αν περιέλθει μεταγενέστερα με καθολική ή ειδική διαδοχή – μοναδική εξαίρεση η χρησικτησία ελευθερώσεως στο 1053), **κανόνας της προτίμησης και ο κανόνας της χρονικής προτεραιότητας → και για τα δκμτ ενέχυρο, υποθήκη και προσημείωση υποθήκης**

Κτήση με ειδοποιία: ΑΚ1061 [επεξεργασία ξένης ύλης, παραγωγή νέου κινητού πράγματος, αξία εργασίας ανώτερη από αξία ύλης]- κτήση με πρωτότυπο τρόπο. * η ειδοποιία δεν είναι δκπρξ αλλά υλική πράξη, επομένως δεν απαιτείται να συντρέχει δικαιοπρακτική ικανότητα

Καλόπιστη κτήση από μη κύριο: + αν κάποιος δεν είναι κύριος επειδή αναδρομικά, μια σύμβαση θεωρηθεί άκυρη 184, // επιφύλαξη εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τρίτοι απέκτησαν από σύμβαση που ακυρώθηκε

- Κινητά: 1036 επ. ! προσοχή στην περίπτωση που μεταβιβάζονται κληρονομιαία κινητά, που αποτελούν μέρος της κληρονομίας! → 983 ΑΚ. Ακριβώς επειδή η νομή μεταβιβάζεται αυτοδίκαια στον κληρονόμο, τα κινητά που θα μεταβιβαστούν είναι απολωλότα ως προς τους πραγματικούς κληρονόμους → ΑΚ 1038 – εξαίρεση στην εξαίρεση είναι η ΑΚ1039 για απόκτηση σε συνθήκες αγοράς → ο προηγούμενος κύριος μπορεί να στραφεί κατά του κλέφτη απόδοση πλουτισμού 904επ.
- Ακίνητα: 180, 184, 1203 - 1204, που κατά διορθωτική (συσταλτική) ερμηνεία προστατεύουν ΜΟΝΟ τους καλόπιστους → 1204: προστατεύει τα εμπράγματα δκμτ που απέκτησαν τρίτοι πριν την ακύρωση της σύμβασης (184) η οποία καταρτίστηκε λόγω πλάνης απάτης απειλής

και έχει μεταγραφεί [μεταγεγραμμένη σύμβαση εξαιτίας πλάνης/ απάτης/ απειλής που δίνει σε τρίτον εμπράγματο δκμ + καλόπιστος = απόκτηση κυριότητας]

- Γίνεται δεκτό πως η 1036 περιλαμβάνει και την έλλειψη εξουσίας διαθέσεως – πχ έχει διορισθεί εκτελεστής διαθήκης αντί των γονιών αλλά οι γονείς ακάθεκτοι εκποιούν ένα απαγορευμένο προς διάθεση αντικείμενο

Ενοικοδόμηση καλόπιστη σε γειτονικό υποθηκευμένο ακίνητο: 1318.1 → το δκμ της υποθήκης ή πχ της δουλείας, δεν μπορεί πλέον να ασκηθεί εξαιτίας της έστω καλόπιστης ενοικοδόμησης [1010]. 1011 → 1322 // περιορισμός στο ακίνητο που έμεινε + μετατροπή σε ενοχική αξίωση, όσον αφορά το έδαφος που καταλήφθηκε, με αντικείμενο την καθορισθείσα από το δικαστήριο αποζημίωση

Νομή:

- **Αυτοδίκαιη κτήση της νομής από κληρονόμους!** 983! Αν ακυρωθεί η αρχική διαθήκη ή γενικά κάποιος άλλος που θεωρούσε τον εαυτό του κληρονόμο διαθέσει αντικείμενο της κληρονομιάς, αυτό θεωρείται ως προς τον επόμενο και γνήσιο κληρονόμο, ως **απολωλός** → έτσι τρίτος δεν αποκτά κυριότητα [Χ καλόπιστη κτήση κυριότητας]
- Νομή και κλοπιμαία: αποκτάται η νομή από τον κλέφτη και ο κύριος χάνει την νομή (προσοχή όχι την κατοχή!). Όμως η νομή του είναι επιλήψιμη → δυνατότητα 987 αγωγής (όμως με ενιαύσια προθεσμία). Ιδιαιτερότητα: ενώ το πρόβλημα της επιληψιμότητας μπορεί να προταθεί και κατά των κληρονόμων , ΔΕΝ μπορεί να προταθεί κατά καλόπιστων ειδικών διαδόχων (πχ αγοραστών). Αν δεν γνώριζε οπότε, αποκτά νομή. [αντίθεση με 1038 όπου γνώριζε δεν γνώριζε δεν γίνεται κύριος].
 - ο Για να μπορώ να έχω την αγωγή αποβολής από την νομή θέλω επιλήψιμο νομέα! Αν ισχύει το 984.2, δεν έχω και την 987!
- Σημειώνεται πως ο εργολάβος σε έργα οικοδομής είναι αντιπρόσωπος του νομέα στο οικοπέδο αλλά και κάτοχός του. Έχει λοιπόν, έναντι όποιου πχ γείτονα τον εμποδίζει να κάνει την δουλειά του την αγωγή του ΑΚ989 + 997

Κατοχή:

- Μόνο κατοχή έχω όταν έχω αγοράσει κάτι με παρακράτηση της κυριότητας ως την αποπληρωμή του τιμήματος → μέχρι τότε είμαι απλά κάτοχος
 - ο Αν πριν αποπληρωθεί η αίρεση, εγώ σαν πωλητής πουλήσω το αντικείμενο → 206 – πλήρωση της αναβλητικής αίρεσης. Η 1036 υπερισχύει της 206, όμως. Έτσι αν κάποιος καλόπιστος το αποκτήσει, αυτός προστατεύεται ακόμα και ηρτημένης της αιρέσεως. Αυτό δεν ισχύει αν αντί για 1036, έχω το 1038 και το προς πώληση αντικείμενο είναι

κλεμμένο. Στην τελευταία περίπτωση, με την αποπληρωμή του τιμήματος γίνομαι κύριος και έχω την ΑΚ 1094 αλλά η ΑΚ 984.2 παίζεται γιατί θέλω επιλήψιμη νομή.

- Δεν έχω επιλήψιμη νομή όταν κπ παραδίδει κτ με την θέλησή του, έστω και για χρέος το οποίο τελικά δεν υπάρχει [πχ έχει υπάρξει άφεση χρέους και το παιδί –κληρονόμος- δεν το ξέρει και βάζει ενέχυρο σε κάτι πίνακες]

Χρησικτησία:

- Νόμιμος τίτλος= έχει όλα τα απαραίτητα για το κύρος του στοιχεία αλλά λείπει η κυριότητα του μεταβιβάζοντος [δεν επιφέρει την μεταβίβαση της κυριότητας ακριβώς επειδή αυτή έλειπε στον δικαιοπάροχο]. Νομιζόμενος= θέλω για τα ακίνητα συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγραφή ΟΧΙ προφορικά.// ΤΑΚΤΙΚΗ [νομή, καλόπιστος (!!! Μεταγενέστερη κακή πίστη ΔΕΝ επηρεάζει, αφού αυτό που ενδιαφέρει είναι η καλή πίστη κατά τον χρόνο κτήσης της νομής – πχ αν απέκτησε με καλή πίστη όμως στα 5 έτη μαθαίνει ότι αυτός από τον οποίο απέκτησε τελικά δεν ήταν κύριος, αφού η διαθήκη που τον καθιστούσε κύριο τελικά ακυρώθηκε), **νόμιμος τίτλος ή έστω νομιζόμενος** +νομή για 10 έτη]
- Κακόπιστος κληρονόμος σε ακίνητο χρησικτησίας = γνωρίζει ότι ο κληρονομούμενος νεμόταν με νόμιμο ή νομιζόμενο τίτλο και όχι τελείως έγκυρο
- Προσαύξηση χρόνου: 1051 – ζήτημα: το είδος της χρησικτησίας που ξεκίνησε από τον πρώτο πχ τον πατέρα/ κληρονομούμενο είναι το ίδιο και για τον γιο/ κληρονόμο, **ο οποίος γνωρίζει** τυχόν ζήτημα αμφισβήτησης κυριότητας του ακινήτου που –αρχικώς- καλόπιστα νεμόταν ο πατέρας του (πχ γνωρίζει ότι αυτός που αρχικά μεταβίβασε το ακίνητο ήταν κύριος βάσει διαθήκης, η οποία όμως μετά ακυρώθηκε); **2 απόψεις! Υπολογίζεται ο χρόνος χρησικτησίας του πρώτου στον δεύτερο;**
 - ο Κρατούσα γνώμη → μπορεί να συνυπολογίσει και τον χρόνο του δικαιοπαρόχου του, μόνο αν και ο ίδιος νέμεται και ο ίδιος με τα ίδια προσόντα χρησικτησίας, είναι δλδ και αυτός καλόπιστος → ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ η μεταγραφή, αφού τίτλος της χρησικτησίας θα είναι η κληρονομική διαδοχή (νόμιμος τίτλος) – **άποψη περί προσαύξησης χρόνου**
 - ο – ορθότερη άποψη → στην ειδική διαδοχή // προσαύξηση χρόνου ενώ στην καθολική διαδοχή // συνέχιση χρησικτησίας [ερμηνεία 1051 μαζί με 983, 1710 → ο κληρονόμος συνεχίζει την ίδια ακριβώς νομή που είχε και ο κληρονομούμενος, χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτός είναι καλόπιστος ή όχι] → συνέχιση στην χρησικτησία- ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ μεταγραφή κληρονομίας ή κληρονομητηρίου, αφού ο κληρονόμος συνεχίζει την χρησικτησία με τον ίδιο τίτλο βάσει του οποίου την άρχισε και ο κληρονομούμενος – **άποψη περί διαδοχής στην χρησικτησία**

Υποθήκη:

- Για να έχω υποθήκη και να μπορώ να «βάλω» κάτι ως υποθήκη χρειάζομαι τίτλο (1260-1265) και εγγραφή του τίτλου αυτού στο βιβλίο των υποθηκών. Ο τίτλος μπορεί να είναι ιδιωτικός, δηλαδή να βάζω υποθήκη σε κπ ακίνητο με την θέλησή μου. Σε αυτή την περίπτωση ΠΡΕΠΕΙ να παρέχεται συμβολαιογραφικά. 1266
 - ο Ακόμα, για να βάλω υποθήκη κάποιο ακίνητό μου, δεν χρειάζεται να πρόκειται για δική μου οφειλή, μπορεί πχ να είναι κπ οφειλή ενός φίλου μου και βάζω το ακίνητό μου για να τον ασφαλίσω → τότε, αν το χρέος καταστεί ληξιπρόθεσμο, υπόκειμαι στην εμπράγματη αγωγή του 1294, αν δεν προτιμώ να εξοφλήσω (δκμ και όχι υποχρέωση να εξοφλήσω, απλά αλλιώς θα προβεί η τράπεζα σε αναγκαστική εκτέλεση και θα μου το πάρει το ακίνητο).
- Παραχώρηση υποθήκης από μη δικαιούχο/ μη κύριο: διαφορά μονομερής δικαιοπραξίας περί παραχώρησης (τίτλου) και εγγραφής. Με 239.2, η πρώτη ισχυροποιείται ενώ η εγγραφή όχι και πρέπει να ξαναγίνει, αφού δεν ισχυροποιείται κατά 1271.β. Έτσι αν εγκριθεί/ ισχυροποιηθεί η δκπρξ παραχώρησης με έγκριση ή επίκτηση, πρέπει να γίνει νέα εγγραφή της υποθήκης, η οποία (υποθήκη) όμως υφίσταται κατά τον χρόνο της νέας εγγραφής. [τίτλος οκευ, αλλά θέλουμε νέα εγγραφή]
- Προσημείωση υποθήκης: [= υποθήκη υπό αναβλητική αίρεση]
 - ο Έκταση προσημείωσης: 1282 και στα συστατικά και στα παραρτήματα πχ μηχανήματα εργοστασίου [όπως και η υποθήκη] – όριο όμως η 1283: ακολουθεί και μετά τον χωρισμό η υποθήκη, μέχρι όμως να μεταβιβαστούν σε τρίτο (εξαίρεση από τον κανόνα ότι η υποθήκη χωρά μόνο σε ακίνητα!) → έτσι ο δανειστής δεν μπορεί να απαιτήσει τα αντικείμενα αυτά / την απόδοσή τους [1283] παρά μόνο την επέκταση της προσημείωσης και σε αυτά [1282].
 - ο Αν σε αυτά τα παραρτήματα συσταθεί αργότερα και ενέχυρο; Εκτείνεται η υποθήκη και σε αυτά; → 1283! Θέλω αποχωρισμό και έγκυρη μεταβίβαση σε τρίτον για να σταματήσει να ισχύει η υποθήκη, όχι απλά σύσταση περιορισμένου εμπράγματος δικαιώματος ενεχύρου για να αποσβεσθεί η υποθήκη.
- Υποθήκη σε κληρονομιαίο ακίνητο και 2 κληρονόμοι. Ο ένας πληρώνει το μερίδιό του στην υποθήκη, ο άλλος όμως έχει [1281]. ΚΑΙ πάλι επειδή νέμεται το ακίνητο κατά 1294 υπόκειται στην εμπράγματη αγωγή της τράπεζας. Για αυτό μπορεί να καταβάλλει το υπόλοιπο χρέος και κατά 1298 μετά να υποκατασταθεί στα δικαιώματα του δανειστή. → έτσι έναντι του άλλου

κληρονόμου θα έχει την εμπράγματη αγωγή από την υποθήκη ενώ ως προς το δικό του μέρος θα επέλθει σύγχυση (AK1321)

- Μπορεί να δοθεί υποθήκη και με διαθήκη, απλά αυτή πρέπει να είναι ΔΗΜΟΣΙΑ, επειδή κατά 1266 θέλω συμβολαιογραφική πράξη.
- 1292! Υπόκειται στην εμπράγματη αγωγή και δεν μπορεί να υποχρεωθεί ο ίδιος να πληρώσει ένα ξένο χρέος! Όμως πρόσεχε και το 1294!
- **ΣΟΣΟΣΟΣ! Αν παράσχει υποθήκη κάποιος, ο οποίος τελικά όμως δεν ήταν κύριος [ή πχ παρείχε κάποιος συγκληρονόμος χωρίς όμως την σύμπραξη του άλλου συγκληρονόμου] τότε είναι άκυρη η υποθήκη. ΟΜΩΣ αν συντρέξουν οι προϋποθέσεις του AK239; → τότε: η ακυρότητα της υποθήκης θεραπεύεται ΑΛΛΑ ΜΟΝΟ Ο ΤΙΤΛΟΣ θεωρείται έγκυρος – αντίθετα χρειάζεται να γίνει ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ [1271]**
- AK 1272, 1300: αρχή της χρονικής προτεραιότητας στις υποθήκες. + 1287: ενέχυρο και ασφαλισμένο ενυπόθηκο. → !!! όταν το όλο ποσό της αποζημίωσης δεν αρκεί για όλους τους οφειλότες ικανοποιείται πρώτα πλήρως αυτό που προηγείται και μετά μερικώς και ο άλλος. // αν δεν ικανοποιηθεί πλήρως από το ακίνητο που καταστράφηκε, μπορεί να βαρύνει η υποθήκη του το οικόπεδο πάνω στο οποίο βρίσκονταν το ακίνητο που καταστράφηκε [αφού X 1318.1].
 - ο + υποθήκη και αρχή της χρονικής προτεραιότητας: ο υπερθεματιστής αποκτά το ακίνητο με τα περιορισμένα εμπράγματα δικαιώματα που ιδρύθηκαν πάνω στο ακίνητο πριν αυτό αποκτηθεί. Έτσι αν προηγουμένως έχει συσταθεί επικαρπία πάνω στο ακίνητο, ο υπερθεματιστής θα αποκτήσει την ψιλή κυριότητα.
- Μπορώ να παραχωρήσω υποθήκη σε ακίνητο το οποίο έχω αγοράσει με την 532, πριν αποπληρώσω και την τελευταία δόση; Η 532 εισάγει μια αναβλητική αίρεση, αποπληρωμής του τιμήματος. **Η αίρεση του 532 υπάρχει ΟΧΙ στην υποσχετική ΑΛΛΑ στην εμπράγματη σύμβαση για την μεταβίβαση της κυριότητας** του πράγματος. Το αγοραστής έχει δkm προσδοκίας → μπορεί να εγγραφεί υποθήκη γιατί η κυριότητα υπό αίρεση δεν ισοδυναμεί με έλλειψη κυριότητας. Με την πλήρωση της αίρεσης, η υποθήκη πάνω στην προσδοκία ενδυναμώνεται αυτομάτως σε υποθήκη πάνω στην κυριότητα. Αν όμως η αίρεση ματαιωθεί [επειδή πχ ο πωλητής υπαναχωρεί λόγω υπερημερίας/ μη αποπληρωμής δόσεων από τον αγοραστή], η υποθήκη θεωρείται ουδέποτε γεννηθείσα. → ο αγοραστής δεν έγινε ποτέ κύριος και ο πωλητής μπορεί να ζητήσει την εξάλειψη της υποθήκης [1265, 1271, 1327, 1328]

Ενέχυρο:

- ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΗ απαίτηση [1209 -1211] – θέλω ασφαλιζόμενη απαίτηση και να μην έχει υπάρξει πχ άφεση χρέους!

- ΣΟΣ εδώ έχω οιονεί νομή (AK980)
- Και για υπό αίρεση απαιτήσεις [1210]
 - ο 1217! Ακόμα και αν το ενέχυρο συστάθηκε για υπό αίρεση απαιτήσεις η προτεραιότητα των ενεχύρων κρίνεται με βάση τον χρόνο σύστασης καθενός από αυτά ΚΑΝΟΝΑΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ [πρώτη, δεύτερη τάξη....].
- **Μπορεί να συστήσει κάποιος 1+ ενέχυρα σε κάποιο αντικείμενο;** ΝΑΙ- 1211. Δεν χρειάζεται όμως παράδοση; Αν κάποιος άλλος δανειστής βρίσκεται ήδη στην οιονεί νομή του πράγματος και κατοχή του, ο επόμενος δανειστής θα βρίσκεται στην νομή με **έκταξη της οιονεί νομής** [977 εδ.2 περ.2] την οποία σε αντίθεση με 1213, αντιφώνηση της νομής ΔΕΝ απαγορεύει ο νόμος. → μπορεί να συμφωνηθεί έμμεση κατοχή και οιονεί νομή των πραγμάτων με τον δεύτερο ενεχυρικό δανειστή.
- **Δυνατή η ενεχύραση μιας απαίτησης ακόμα και αν είναι υποθηκικής απαίτησης!** Απλά η διαφορά θα είναι ότι ο δανειστής θα μπορεί να ικανοποιηθεί όχι μέσω της απαίτησης της απαίτησης αλλά μέσω πλειστηριασμού. 1247 επομ. ΠΑΝΤΑ ΟΜΩΣ, ακόμα και σε υποθηκική απαίτηση, απαιτείται να συσταθεί ενέχυρο σε ΕΓΚΥΡΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗ.
 - ο Έγκυρη δεν είναι η απαίτηση, όταν πχ έχει αποσβεσθεί λόγω υπαναχώρησης από την πώληση [έστω ότι η υποθήκη είχε συσταθεί προς ασφάλιση τιμημάτων από πώληση για 532] → αν ο νέος δανειστής δεν γνωρίζει την υπαναχώρηση και την απόσβεση της απαίτησης, μπορεί να την προτείνει και ενάντια του ο οφειλέτης [1256, 1219]. Η 1215 **ΔΕΝ** βρίσκει εφαρμογή στην ενεχύραση απαιτήσεων!!! (η 1215 μιλά για καλόπιστη κτήση ενεχύρου).

Γειτονικό:

- AK1010! // μερική ανοικοδόμηση σε ξένο ακίνητο → υπό προϋποθέσεις μπορεί να επιδικαστεί σε αυτόν που ανοικοδόμησε εκεί καλόπιστα → **αν εκεί που ανοικοδόμησε, εκείνο το ακίνητο ήταν βεβαρημένο με υποθήκη;** Βλάπτεται με την ανοικοδόμηση ο τρίτος που έχει πάνω στο ακίνητο περιορισμένο εμπράγματο δκμ (πχ δουλεία ή υποθήκη) → αποσβέννυται κατά 1318.1 → AK1011 → 1322, η υποθήκη περιορίζεται στο τμήμα που απέμεινε + δημιουργείται μια ενοχική αξίωση ως προς το υπόλοιπο, με αντικείμενο την καθορισθείσα από το δικαστήριο αποζημίωση
- Υποχρέωση ανοχής θορύβου 1003: α. όταν η ενόχληση δεν είναι ουσιαστική [κριτήρια ο μέσος ένοικος και ο προορισμός του ακινήτου]+ β. όταν είναι ουσιαστική αλλά είναι συνηθισμένη για την περιοχή [κριτήρια η φύση του ακινήτου και η τοποθεσία στην οποία βρίσκεται] → αν

δεν έχει υποχρέωση ανοχής → 1108, αρνητική αγωγή για άρση της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον + 989

- ο Παρόμοια προστασία παρέχει ο νόμος και στον νομέα ή στον κάτοχο του βλαπτόμενου ακινήτου πχ του μισθωτή κατά 989 και 997 ΟΧΙ όμως κατά 1108 (προφανώς).

Μεταγραφή:

- 1192! Μεταγράφονται ΜΟΝΟ οι εμπράγματα δικαιπραξίες και όχι οι ενοχικές, ΕΣΤΩ και αν αποτελούν την νόμιμη αιτία της μεταβίβασης/ της εμπράγματος δικαιπραξίας. [πχ 369] σε εκτέλεση της οποίας γίνεται η εμπράγματη σύμβαση.

Δουλείες:

- Πραγματικές:
 - ο Αποκτούνται υπέρ του εκάστοτε δεσπόζοντος ακινήτου και όχι υπέρ κάποιου προσώπου και για αυτό μπορεί να την επικαλεστεί και ο κληρονόμος κάποιου.
- Προσωπικές:
 - ο Επικαρπία:
 - η σύσταση επικαρπίας γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των 1033επ. Γίνεται να συσταθεί επικαρπία / ψιλή κυριότητα υπέρ κάποιου, εν αγνοία του; (και γενικά ίσως για την έλλειψη συμφωνίας που απαιτεί το ΑΚ1033) : ανάλογη εφαρμογή 410, 411 περί σύμβασης υπέρ τρίτου! Προφανώς στο υποσχετικό μέρος αλλά με αναλογία ΚΑΙ στο εκποιητικό, της μεταβίβασης! Ο τρίτος με 415 μπορεί να αποποιηθεί!
 - Μίσθωση επιτρεπτή από τον επικαρπωτή βάσει 1142, 1166 β'.
 - ο Οίκηση:
 - ο Περιορισμένες προσωπικές δουλείες, πχ άντλησης νερού
- ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ:
 - ο Οι δουλειούχοι προστατεύονται με την αγωγή ομολογήσεως δουλείας **ΑΚ1132** = αναγνώριση δουλείας, άρση της προσβολής και μη επανάληψη στο μέλλον
 - ο + επειδή υπάρχει **οιονεί νομή**, παρέχεται και η προστασία του ΑΚ996, ΑΚ 987. Η επιλήψιμη νομή εξάλλου προτείνεται κατά των καθολικών διαδόχων σε κάθε περίπτωση, ήταν δεν ήταν καλόπιστοι. Μπορεί και 985. –*OIONEI NOMH = ENEXYPO & ΔΟΥΛΕΙΕΣ*

4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ

Πώς θα μπορούσε ο εγγονός ενός δικαιοπρακτικά ανικάνου να αναλάβει την περιουσία του δευτέρου;

- ΑΚ 1666, χρειάζεται να τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση- ΟΜΩΣ: 1667: μπορεί να ζητηθεί από τον ίδιο, σύζυγο, γονείς, τέκνα, εισαγγελέα, αυτεπάγγελτη ενέργεια του δικαστηρίου → αν δεν είναι ένας από αυτούς μόνο να υποβάλλει σχετικό αίτημα στον Εισαγγελέα. [πλήρης στερητική → 128 // ανικανότητα προς δικαιοπραξία ΕΝΩ μερική στερητική ή επικουρική → 129 // περιορισμένη ικανότητα]

Γονική μέριμνα:

- αν ο ένας πεθάνει, την ασκεί ο άλλος γονιός. Πάντα το παιδί θέλει εκπροσώπηση έως τα 10 έτη, 128ΑΚ μέχρι τότε είναι ανίκανο. Αν δεν μπορεί να εκπροσωπηθεί το παιδί (γτ πχ γίνεται μια αυτοσύμβαση από τον γονέα που δεν θα προσπορίσει μόνο όφελος) 1517 & 1589ΑΚ. ΑΚ1510

Αξίωση συμμετοχής στα αποκτήματα: * μπορεί με συμφωνία να ρυθμιστούν οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων μετά τον γάμο

- και με τον θάνατο του συζύγου
- με οποιονδήποτε τρόπο συνέβαλε, και ψυχικά
- μόνο ο σύζυγος, όχι γενικά οι κληρονόμοι [αυστηρώς προσωποπαγής υποχρέωση]

Μνηστεία: 1347- 1348. Αν λυθεί η μνηστεία, επιστροφή των δώρων κατά 904. ΟΜΩΣ **προϋποτίθεται ΕΓΚΥΡΗ ΜΝΗΣΤΕΙΑ**. Αν έχουμε 1356 και έχουμε ανιψιά και θείο, δεν μπορούμε 1356 να έχουμε έγκυρο γάμο άρα ούτε και έγκυρη μνηστεία. Η μνηστεία είναι αρχικώς άκυρη 174. Ακόμα όμως και έτσι και πάλι μπορεί να ζητήσει τις παροχές που έκανε με την προοπτική του γάμου 904.

- ΠΡΟΣΟΧΗ ΠΡΟΣΟΧΗ: για να έχουμε εφαρμογή της 913, πρέπει ο λήπτης να μην είναι κακόπιστος. Αν είναι κατά 910 επ., τότε ΔΕΝ απαλλάσσεται από την ευθύνη να αποδώσει τον πλουτισμό. Έτσι δεν πάμε στην ΑΚ 913 αλλά ο ίδιος ο λήπτης ευθύνεται και πρέπει να αποδώσει την αξία (του αυτοκινήτου) αλλά και 348.
- Για 1400 αλλά και για 1442 μπορεί να υπάρξει μεταξύ των συζύγων συμφωνία για να δοθούν τα ποσά εφάπαξ και αυτό δεν αντίκειται στα χρηστά ήθη [συμβιβασμός]

Αιρέσεις αγαμίας:

- Για 1400 αλλά και για 1442 μπορεί να υπάρξει μεταξύ των συζύγων συμφωνία για να δοθούν τα ποσά εφάπαξ και αυτό δεν αντίκειται στα χρηστά ήθη [συμβιβασμός]. Αν σε αυτόν τον

συμβιβασμό τώρα περιληφθεί μια αίρεση αγαμίας; Πχ θα επιστραφούν τα ποσά αν συζύσεις με άλλον μέχρι να ενηλικιωθεί ο γιος μας που τώρα είναι 16. → πρόκειται για διαλυτική αίρεση. ! 208// ανήθικες αιρέσεις είναι άκυρες → όμως αυτή εν προκειμένω είναι περιορισμένη χρονικά, οπότε δεν είναι άκυρη. [το ότι είναι νόμιμη προκύπτει και από το 1444.2]

Αναγνώριση πατρότητας:

- **2 τρόποι για να θεμελιωθεί πατρότητα! 1) 1465-** τεκμήριο του γάμου ΑΛΛΙΩΣ **2)εκούσια ή δικαστική αναγνώριση-** ΔΕΝ μπορούν να υπάρξουν άλλοι τρόποι και να πούμε πχ ότι επειδή το μεγάλωσε το παιδί θα ήταν αντίθετο στην 281 να αρνηθεί ότι είναι παιδί του, γιατί έτσι θα καταλήγαμε να αναγνωρίσουμε την πατρότητα και το δκμ διατροφής χωρίς κάποιο νομικό έρεισμα συγγένειας, όπως απαιτεί η 1485!
- Η ανάκληση της εκούσια αναγνώρισης δεν επιτρέπεται κατά το 1476. Οπότε, αν κάποιος προβεί σε αναγνώριση και δεν είναι ο πατέρας τι κάνει; Η αναγνώριση στην ουσία της είναι μια ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ και έτσι εφαρμόζονται και σε αυτή οι διατάξεις της πλάνης απάτης απειλής. Μέσα λοιπόν στην προθεσμία του 157, μπορεί να προβεί στην ακύρωση της δήλωσής του. * άλλο η ακύρωση λοιπόν λόγω πλάνης και άλλο η προσβολή της πατρότητας κατά 1477.
- Μπορεί ένας πατέρας να προβεί σε αναγνώριση της πατρότητας μόνο όμως αν δεν υπάρχει νομικός πατέρας – αν τα παιδιά έχουν γεννηθεί ύστερα από τεκμήριο γάμου κατά 1465, τότε ο βιολογικός πατέρας πρέπει πρώτα να επιδιώξει να ΠΡΟΣΒΑΛΛΕΙ την πατρότητα και μετά να αναγνωρίσει.

Προσβολή της πατρότητας:

- **Προσβολή του τεκμηρίου τέκνου που προέρχεται από γάμο, 1465: 1467, 1469**
 - ο βιολογικός πατέρας/ εραστής της μητέρας αρκεί: - η μητέρα να βρισκόταν σε **διάσταση με τον σύζυγό της** [δεν έχουμε διάσταση αν είναι μόνο σωματική, επειδή πχ ο άντρας ήταν ναυτικός και έλειπε σε ταξίδι, θέλουμε corpus και animus] και – ο τρίτος να είχε **μόνιμη σχέση με σαρκική συνάφεια** με την μητέρα
 - 1469.2// οι γονείς αν ο σύζυγος δεν έχει χάσει το δκμ προσβολής – το χάνεις την ΑΚ1470 +1471.2 καθώς και όταν η προσβολή γίνεται αντίθετα στην 281
 - Αν κατά την 1470 έχει παρέλθει το διάστημα για να προσβάλλει την πατρότητα η μητέρα και ο τρίτος δεν μπορεί γιατί ναι μεν είναι δικό του το παιδί αλλά δεν είχε μόνιμη σαρκική σχέση, πρέπει να περιμένουν μέχρι να ενηλικιωθεί το παιδί και να προσβάλει εκείνο την πατρότητά του κατά 1470.3, μέχρι και ένα έτος αφού

ενηλικιωθεί. Τι όμως, θα περιμένουν τόσο πολύ ο τρίτος και η μητέρα; Μπορεί και πιο ωρίς να προσβάλει «το παιδί» την πατρότητα μέσω της γονικής μέριμνας της μαμάς του (να το εκπροσωπήσει σε αυτή την δίκη προσβολής).

- **Απαγορεύεται** η προσβολή της πατρότητας από τον σύζυγο:
 - 1470 περίπτωση 1 // χρονικός περιορισμός
 - 1471.2 περίπτωση 1 // αν το αναγνώρισε, πχ το μεγάλωσε περιβάλλοντάς το με αγάπη και στοργή
 - Αν το παιδί δεν είναι του συζύγου, θέλω γνώση του συζύγου ότι το παιδί δεν είναι δικό του για να αποκλείεται η προσβολή της πατρότητας εξαιτίας του ότι πχ το περιέβαλε με αγάπη.
 - **1471.2.2**// αποκλείεται η προσβολή της πατρότητας εάν είχε δοθεί έγκυρη συναίνεση του συζύγου στην υποβολή της συζύγου στην τεχνητή γονιμοποίηση [άρα αν δεν ήταν έγκυρη επιτρέπεται, πχ επειδή συναίνεσε για ομόλογη αλλά τελικά έγινε ετερόλογη γονιμοποίηση ¹]
 - Προσοχή στο τι συναίνεσε ο σύζυγος! Ετερόλογη ή ομόλογη τεχνητή γονιμοποίηση; [αν είναι παντρεμένοι, θέλω απλή συναίνεση των συζύγων - αν δεν είναι παντρεμένοι, πρέπει να υποβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο]

○ **μέχρι να προσβληθεί έγκυρα η πατρότητα → τα παιδιά δικαιούνται νόμιμη μοίρα**

- **προσβολή της αναγνώρισης, ΑΚ1477**

- Η έγκυρη συναίνεση του συζύγου στην υποβολή της συζύγου στην τεχνητή γονιμοποίηση επέχει θέση εκούσιας αναγνώρισης (1475.2) και κατά το **1478.2** δεν μπορεί να προσβληθεί αυτή η αναγνώριση.
- Προσοχή εδώ στην ενεργητική νομιμοποίηση! Δεν νομιμοποιούνται οι ίδιοι με το 1469! Εδώ, 1477.

Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή:

- Η συναίνεση του άντρα θεωρείται ότι επέχει θέση αναγνώρισης του τέκνου, εκούσια, για μη παντρεμένους

¹ ο γιατρός οφείλει να ελέγξει αν έχει δοθεί πληρεξουσιότητα στην σύζυγο για να συμφωνήσει εκείνη αντί του συζύγου - αν δεν το κάνει, φταίει δεν φταίει οφείλει να αποζημιώσει τον σύζυγο για την ηθική βλάβη που θα υποστεί, αφού η ηθική βλάβη δεν προϋποθέτει πταίσμα

- Ελεύθερη ανάκληση της συναίνεσης μέχρι την μεταφορά των γαμετών στο σώμα της γυναίκας
 - η ανάκληση υπόκειται στον ίδιο τύπο, γίνεται δηλαδή συμβολαιογραφικά [νόμιμος συστατικός τύπος] – προφορική ανάκληση είναι άκυρη [159, 180]

Διατροφές- ΣΥΖΥΓΟΙ: * μπορεί να συμφωνηθεί εφάπαξ καταβολή της διατροφής- 1443

- **2 ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ!**

- ο **ΕΝ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙ- ΠΡΙΝ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ**

- Άποψη νομολογίας και θεωρίας: Δεν προϋποτίθεται απορία του συζύγου εδώ, αφού δικαιολογητικός λόγος της διατροφής αυτής είναι ότι επειδή δεν έχει ήξει ο γάμος, ότι πρέπει να διατηρηθεί το ίδιο βιοτικό επίπεδο. Έτσι, γνωρίζοντας το τι συνεισέφερε ο κάθε σύζυγος κατά την διάρκεια του γάμου, μπορούμε να βρούμε ποιος οφείλει σε ποιο διατροφή – **έστω και αν οι δικές του δυνάμεις του επιτρέπουν την άνετη διαβίωσή του**
 - 1391:
 - δικαιούχος + διέκοψε με εύλογη αιτία → οφείλεται /παίρνει
 - δικαιούχος + χωρίς εύλογη αιτία → ελαττωμένη
 - μη δικαιούχος/ υπόχρεος + εύλογη αιτία → οφείλει περιορισμένη/ ελαττωμένη [και κερατάς και γδαρμένος]
 - μη δικαιούχος/ υπόχρεος + χωρίς εύλογη αιτία → εξ αντιδιαστολής με το 1391 επιχείρημα, οφείλει

- ο **ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ**

- 1442

- **Διατροφή εκ του νόμου**: δεν έχει να κάνει σχέση με τους συζύγους, είναι η βοήθεια που οφείλουν τα οικογενειακά μέλη το ένα στο άλλο μέχρι πχ τα παιδιά να βρουν δουλειά και να βγάλουν τα δικά τους χρήματα.
 - ο Τα ενήλικα τέκνα που σπουδάζουν έχουν δικμ διατροφής και δεν υποχρεούνται να εργαστούν, αφού οι ανάγκες της εκπαίδευσής τους εμποδίζει την άσκηση επαγγέλματος = απορία του τέκνου. * και για τις μεταπτυχιακές σπουδές αφού πια σήμερα είναι απαραίτητες.
 - ο 1487: ναι, αν ο υπόχρεος διακινδυνεύει την ίδια του την διατροφή, δεν έχει υποχρέωση. Όμως, αν μας λέει το πρακτικό ότι έχει πχ ένα ακίνητο, δεν διακινδυνεύει την διατροφή του και τελικά οφείλει να εκποιήσει το ακίνητο, ώστε να καταστεί δυνατή η διατροφή του τέκνου του.

Διαζύγιο [με αντιδικία ή συναινετικό]

- ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ: 1439: παρα.1 κλονισμός/ γενικό = οι μεταξύ τους σχέσεις να έχουν κλονιστεί ΤΟΣΟ σοβαρά ώστε, βάσιμα, η εξακολούθηση της έγγαμης συμβίωσης να καθίσταται αφόρητη για τον ενάγοντα/ υπέρμετρη ψυχική θυσία πχ εγκατάλειψης του συζύγου, όπου χωρίς εύλογη αιτία ο ένας εγκαταλείπει τον άλλον. – η κρίση είναι αντικειμενική αλλά όχι αποστασιοποιημένη από τα συγκεκριμένα πρόσωπα
 - ο Υπάρχουν κάποια τεκμήρια που προβλέπει η 1439 όμως αρκεί και ο ισχυρός κλονισμός
- ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΟ: καθώς πρόκειται επίσης για δηλώσεις βουλήσεως των συζύγων, μπορεί κάλλιστα να πάσχουν από ελαττώματα βουλήσεως, πχ πλάνη απάτη απειλή. Αν ήταν άκυρη η συμφωνία των συζύγων, η ακυρότητα επέρχεται αυτοδικαίως και μπορεί να ασκηθεί αναγνωριστική αγωγή, με την οποία ζητείται να αναγνωριστεί/ βεβαιωθεί η ανυπαρξία του συναινετικού διαζυγίου [πχ αν αντίκειται στα χρηστά ήθη].

Ρύθμιση της οικογενειακής στέγης – ΑΚ1393:

- Αν αφού επιδικαστεί στον έναν σύζυγο, ο άλλος επειδή είναι δικό του, το μεταβιβάσει; Ισχύει αυτή η μεταβίβαση; 2 απόψεις:
 - ο Η μεταβίβαση δεν επηρεάζει το δκμ χρήσης του συζύγου – προβάλλεται η δυνατότητα ανάλογης εφαρμογής του 614
 - ο Σύμφωνα με άλλη άποψη, ο νέος κύριος δεν δεσμεύεται – προστασία νέου κυρίου

Επιτροπεία ανηλίκου:

- 1589- σε περίπτωση ανυπαρξίας γονικής μέριμνας ή αδυναμίας άσκησης της.
- ΠΑΝΤΟΤΕ ΟΜΩΣ ΛΟΤΗ από το δικαστήριο, 1592, το δικαστήριο διατάσσει την επιτροπεία και διορίζει τον επίτροπο ύστερα από αίτηση ή αυτεπαγγέλτως – αν δεν την δώσει το δικαστήριο, δεν υπάρχει.

5. ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ

Διαθήκη ανηλίκου: ΑΚ1719. Ωστόσο, αμφισβητείται αν ο αποκλεισμός αυτός περιλαμβάνει και τους ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το 14^ο έτος και μπορούν να διαθέτουν ελεύθερα οτιδήποτε κερδίζουν από την προσωπική τους εργασία [ΑΚ135]. Ορθότερη πρέπει να θεωρηθεί η άποψη ότι η ΑΚ135 > ΑΚ1719 και συνεπώς πχ ο 17χρονος μπορεί να διαθέτει τα αντικείμενα της ΑΚ135 με διαθήκη.

Ιδιόγραφη διαθήκη:

- Τι θέλω για να ακυρώσω την διαθήκη σε σχέση με την ημερομηνία; →
 - ο να μην μπορεί να αποδειχθεί ότι υπήρξε παραδρομή κατά την αναγραφή της ημερομηνίας στην διαθήκη + αν υπήρχε παραδρομή να μην μπορεί να αναπληρωθεί με άλλους τρόπους
 - ο αν τέλος αποδειχθεί ότι κάλυπτε σκοπίμως κάτι πχ ανικανότητα

1784: εδώ τα παραγωγικά αίτια παίζουν ρόλο. Μάλιστα, αν καταρτίσω σύμβαση εξαιτίας μιας κληρονομικής σύμβασης που νομίζω ότι με δεσμεύει, αυτή η διαθήκη είναι έγκυρη- μπορεί όμως να ακυρωθεί κατά 1784.

Διαζευκτική εγκατάσταση κληρονόμου

- δεν προβλέπεται αυτό στον ΑΚ. Τι θα κάνουμε; Θα εξαρτηθεί η απάντηση από την ερμηνευτική εκδοχή που θα ακολουθηθεί:
 - ο 1793: ότι κληρονομούν κατά ίσα μέρη – κυρίως αυτό
 - ο 1809: ο δεύτερος τιμώμενος είναι υποκατάστατος ή καταπιστευματοδόχος
 - ο Πρόκειται για πραγματική διαζευκτική εγκατάσταση, η οποία κατά μετατροπή της 182 ισχύει ως διαζευκτική κληροδοσία [γιατί αλλιώς θα ήταν άκυρη κατά 1781 και 1789]
 - ο Ότι αίρεται η εγκατάσταση του πρώτου και εγκαθίσταται ο δεύτερος

Νόμιμη μοίρα:

- Αν ένας από τους μεριδούχους αποποιηθεί [εκπίπτει από] την κληρονομιά [λόγω αποποίησης/ παραίτησης/ αναξιότητας]; ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ως προς τον τρόπο υπολογισμού της ν.μ. των άλλων μεριδούχων. 2 τινά/ απόψεις. Είτε προσανξάνει στην ν.μ. των άλλων μεριδούχων [1826] είτε πηγαίνει στον χώρο της ελεύθερης διάθεσης του κληρονόμου+ ρίξε μια ματιά σελ. 248 απάντηση. Υπέρ του τελευταίου συνηγορεί και η ΑΚ1830.

- Κατάλειψη επικαρπίας ως ν.μ.: [κρατούσα άποψη/ νομολογία] η κατάλειψη της επικαρπίας ως ν.μ. αποτελεί περιορισμό της ν.μ. και συνεπώς μπορεί ο ν.μ. να αποποιηθεί την καταληφθείσα επικαρπία και να διεκδικήσει την ν.μ.. *έτσι, πχ Κ αφήνει: Σ, Π1 & Π2. Σ=1/4 άρα 1/8 =2/16 και Π1,2= 3/16 καθένας. Ως προς τα 8/16 είναι αυτοδικαίως άκυρη. Ως προς τα υπόλοιπα 8/16 πχ η Σ στην επικαρπία και τα παιδιά σε ψιλή κυριότητα.*
 - ο ΟΜΩΣ υπάρχει και η αντίθετη άποψη [που βρίσκει ορθότερη και ο Γεωργιάδης] δεν συνεπάγεται πάντα προσβολή της ν.μ. αντίθετα, προσβολή υφίσταται μόνο όταν η αξία της επικαρπίας ή της ψιλής κυριότητας δεν επαρκεί για να καλύψει την αξία του αναγκαίου ποσοστού της ν.μ. ή όταν υπερβαίνει την αξία αλλά και πάλι την καθιστά μη αξιοποιήσιμη στα χέρια του μεριδούχου, πχ δεν μπορεί να εκποιηθεί
 - ο ΕΠΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ: η επιβάρυνση του μεριδούχου με καταπίστευμα – μην ξεχνάς δεν θα μπορεί να το εκποιήσει αν βαρύνεται με καταπίστευμα. [σχετική ακυρότητα υπέρ του μεριδούχου]
- ΣΟΚΙΝΕΙΟΣ ΡΗΤΡΑ: είτε παίρνεις την κληρονομία που σου άφησα με τον περιορισμό που εκείνη έχει [πχ σε βαρύνω με καταπίστευμα] ή περιορίζεσαι στην νόμιμη μοίρα. Είναι έγκυρος αυτός ο όρος, αφού αφήνει στον μεριδούχο την ελευθερία επιλογής για τον αν θα ασκήσει ή όχι το δκμ επίκλησης της νόμιμης μοίρας [κρατούσα γνώμη].
- ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΝΜ- ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΣΧΕΤΙΚΗ Η ΑΠΟΛΥΤΗ: Η διαφορά έγκειται στο ότι αν την κρίνουμε απόλυτη, θα μπορεί να επικαλεστεί την ακυρότητα ο καθένας που έχει έννομο συμφέρον από αυτή, πχ και οι δανειστές του κληρονόμου. Διχογνωμία- 2 απόψεις:
 - ο Νομική θεωρία και νομολογία: σχετική υπέρ του μεριδούχου – προστασία οικογένειας> συμφέροντα τρίτων – οι δανειστές δεν δικαιούνται να την επικαλεστούν
 - ο Άλλη άποψη/ Καραμπατζός: απόλυτη ακυρότητα- μπορεί να την επικαλεστεί όποιος έχει έννομο συμφέρον (πχ οι δανειστές), αφού οι περιορισμοί της 1829 επιδρούν άμεσα στην κληρονομική διαδοχή και έτσι επηρεάζουν άμεσα τα συμφέροντα πολλών τρίτων.
- ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ Ν.Μ.:
 - ο Υπολογισμός:
 - **1^{ος} τρόπος:** ¹ Βρίσκω την πλασματική κληρονομία κατά 1831 [και παροχές εν ζωή εκτός αν επιβάλλονταν από λόγους ευπρέπειας – τα τελευταία 10 χρόνια – όχι αγοραπωλησίες]. ² Μετά **βρίσκω το ποσοστό της νόμιμης μοίρας και κάνω την διαίρεση** [πχ 1.200.000 πλασματική κληρονομία και 2 παιδιά άρα 1/4 ο καθένας= 300χιλιάδες – αυτό είναι το ποσό που εν τέλει πρέπει να έχει το κάθε παιδί είτε με προηγούμενη γονική παροχή είτε όχι] → ³ αφαιρώ την γονική παροχή που έγινε εν ζωή στο παιδί πχ 150χ ή αυτό που του δίνεται από τον

κληρονομούμενο. Άρα, 150χιλιάδες το ένα δικαιούται σε ν.μ. και το άλλο 300χ. [*βρίσκω είτε σε τι περιορίζεται η ν.μ. του είτε τι επιπλέον δικαιούται*]

- 2^{ος} τρόπος: δεξ βιβλίο σελ. 263 + 1833 και 1834
- Σε όση έκταση δεν καλύπτεται, ο δικαιούχος μπορεί να προβεί σε **μέμψη άστοργης δωρεάς** και να ζητήσουν συμμετοχή για το μέρος της νόμιμης μοίρας που λείπει → **ΜΕΜΨΗ ΑΣΤΟΡΓΗΣ ΔΩΡΕΑΣ**: διέπεται/ ρυθμίζεται από τις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού η υποχρέωση του δωρεοδόχου να αποδώσει το αντικείμενο της δωρεάς → **σε περίπτωση περαιτέρω χρηματικής μεταβίβασης εφαρμόζεται η ΑΚ913.** → η διάταξη αυτή προβλέπει την μη ευθύνη του λήπτη της δωρεάς αφού την προσπόρισε σε τρίτον με χαριστική πράξη- ΟΜΩΣ εξαίρεση, αν ο λήπτης εξακολουθεί να ευθύνεται σε απόδοση επειδή είτε ήταν κακόπιστος *είτε επειδή εξοικονόμησε δαπάνες με την χρησιμοποίηση της δωρεάς, που θα έκανε ούτως ή άλλως, και πια με την εξοικονόμησή του αποβαίνει πλουσιότερος!* ΤΟΤΕ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΝΑ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ [άρα μπορούν οι ν.μ. να ζητήσουν τον πλουτισμό τόσο από τον δωρεοδόχο όσο και από αυτόν στον οποίο μεταβίβασε τον πλουτισμό [913].
- Την 1835 μπορεί να σταματήσει ο δωρεοδόχος κατά 1836 αν πληρώσει αυτό που υπολείπεται για να καλυφθεί η ν.μ. αυτού που θέλει να την ανατρέψει.
- 1828: μπορεί να είναι και κληροδοσία
- Γενικά η αίρεση χηρείας είναι νόμιμη και ισχύει μεταξύ των συζύγων [1795.β, 1798]. ΟΜΩΣ θεωρείται ότι δεν μπορεί να ισχύει στο μέτρο που παραβιάζει την νόμιμη μοίρα- κατά το μέτρο αυτό, θεωρείται σαν να μην έχει γραφεί (1829). ΕΤΣΙ, αν ο σύζυγος τελέσει νέο γάμο, ΔΕΝ παύει να είναι κληρονόμος! ΑΠΛΑ, περιορίζεται στην νόμιμη μοίρα του. Η ΥΠΟΛΟΙΠΑ κληρονομία επάγεται κατά **1926** σε αυτόν που θα κληρονομούσε εξ αδιαθέτου. **[1795 → 1798 → 1926]**

Εξ αδιαθέτου και γονική παροχή/ συνεισφορά:

- Δεδομένου ότι υπάρχει σύζυγος και 2 παιδιά: στο ένα πριν πεθάνει έγινε γονική παροχή:
 - 1. Βρίσκω τι θα πάρει η σύζυγος [1/4 – 1820ΑΚ- της πραγματικής κληρονομιάς/ περιουσίας]
 - 2. [διαδικασία που λέω πιο πάνω] – στην υπολειπόμενη περιουσία, χωρίς το ποσοστό της συζύγου, προσθέτω την γονική παροχή ώστε να έχω την πλασματική κληρονομία.
 - 3. Αφού 2 είναι τα παιδιά, την διαιρώ διά του δύο

- ο 4. Από το ένα παιδί αφαιρώ την γονική παροχή που του έγινε εν ζωή. [γιατί κατά 1895 ανάμεσα στα παιδιά υπάρχει υποχρέωση συνεισφοράς, για αυτό κιόλας βρήκα την σύζυγο πρώτα πρώτα]
- ο ΒΟΥΛΑΑ, ΈΤΟΙΜΟ! [για να κάνω εφέ μπορώ να βρω ποσοστά επί του συνολικού ποσού της πραγματικής κληρονομιάς]

Αίρεση χηρείας:

- Δες από πάνω [ουσιαστικά υπάρχει σύσταση καθολικού καταπιστεύματος]
- + κανονικά θα πρέπει να θεωρηθούν μη έγκυρες, αφού ευνοούν την μεταθανάτια ζηλοτυπία-σε κάθε περίπτωση όμως είναι έγκυρες αν τίθενται προς προστασία του διαθέτη, οπότε αποκτούν δικαιολογητική βάση.
- 1937! Μπορεί να μεταβιβάζει ελεύθερα [ελεύθερη διαχείριση] το μέρος της περιουσίας που έχει λάβει χωρίς να βαρύνεται από περιορισμούς [από την αίρεση χηρείας, δλδ την νόμιμη μοίρα της]. ΟΜΩΣ ως προς το υπόλοιπο, αν επέλθει γάμος και λάβει χώρα η διαλυτική αίρεση → 1937 ως προς ό,τι μεταβιβάστηκε, δηλαδή αποβαίνει άκυρη η μεταβίβαση μόλις γίνει η επαγωγή στον καταπιστευματοδόχο
 - ο Βέβαια, σημειώνεται πως και εδώ βρίσκει εφαρμογή η 1036 [1036> 1937]. Με άλλα λόγια, ας πούμε ότι έχουμε σύζυγο και παιδί. Η ν.μ. της συζύγου είναι 1/8 και αν τελέσει νέο γάμο, τα υπόλοιπα 7/8 έρχονται στο παιδί. Τι θα γίνει αν έχει μεταβιβάσει την κληρονομιά της η σύζυγος και μετά επέλθει η διαλυτική αίρεση; 2 απόψεις:
 - Άκυρη λόγω του 1937 από την στιγμή που γίνει η επαγωγή στον καταπιστευματοδόχο
 - Κατά το 1/8 θα αποκτά από κύριο και κατά τα 7/8 από μη κύριο και όλα θα κριθούν από το αν ήταν καλόπιστος ο αποκτών [1036!]. // ορθότερη

Καταπίστευμα:

- 1926, 1937!!!

Σος διατάξεις: 1800.2!, 1805 [για τρόπο υπολογισμού στην 1805: σελ. 317]

Ιδιόγραφη διαθήκη:

- Ημερομηνία σε ιδιόγραφη διαθήκη: 1721.3: η αναλήθεια ενδιαφέρει από την στιγμή που προβάλλεται απόκρυψη ανικανότητας, έλλειψη του animus testandi. Εσφαλμένη χρονολογία που όμως δεν προσπαθεί να καλύψει κάτι είναι έγκυρη [πχ την περίοδο εκείνη βρισκόταν σε κόμμα].

- εντολή καταστροφής σε τρίτο και αυτός το αμελεί μέχρι να πεθάνει ο κληρονομούμενος → ισχύει κανονικά η πρώτη διαθήκη, παρόλο που από αμέλεια δεν καταστράφηκε [~ αυστηρότητα του κληρονομικού δικαίου] – οι κληρονόμοι που καθίσταντο κληρονόμοι με την νέα διαθήκη που δεν ισχύει δυστυχώς, μπορούν να αξιώσουν έναντι αυτού που είχε την εντολή να καταστρέψει την πρώτη διαθήκη ενδοσυμβατική ευθύνη για το σύνολο της διαθήκης [αφού η εντολή για καταστροφή της πρώτης διαθήκης = σύμβαση με προστατευτική ενέργεια υπέρ τρίτου].
- Δεν επηρεάζει αν πχ είχε τυπωθεί πάνω η διεύθυνση και το όνομα
- Οι προσθήκες πρέπει να υπογράφονται
- Δεν αρκεί να έχει γραφεί σε υπολογιστή! Ακόμα και αν έχει υπογραφεί ιδιοχείρως.

Μυστική διαθήκη:

- Κατά την 1766, αν η μυστική διαθήκη [η οποία συντάσσεται κατά το 1738] αναληφθεί από τον συμβολαιογράφο, θεωρείται ότι ανακλήθηκε. Θεωρείται μάλιστα ότι ανακλήθηκε ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΑΝ η βούληση του διαθέτη δεν ήταν τέτοια. Έχουμε δηλαδή πλασματική ανάκληση.
- **ΠΡΟΣΟΧΗ ΠΡΟΣΟΧΗ: Αν ανακληθεί η ανάκληση** [1763.β] επαναφέρεται η ισχύς της πρώτης διαθήκης [της αρχικώς ανακληθείσας] σε ισχύ!!! Πχ γράφω ιδιόγραφη και μετά γράφω μυστική. Αν πάρω από τον συμβολαιογράφο την μυστική διαθήκη, ουσιαστικά την ανακλώ και επανέρχεται σε ισχύ η πρώτη, η ιδιόγραφη διαθήκη. Προσοχή ακόμα, μην είναι και η πρώτη διαθήκη που θα ισχύει ακυρώσιμη [πχ λόγω 1785] οπότε θα χρειαστεί να πάμε στην εξ αδιαθέτου.

1790 – υπέρ συγγενών διάταξη

- = εξ αδιαθέτου διαδοχή – έτσι αν υπάρχει αδελφός αλλά και παιδί του κληρονομούμενου ΔΕΝ κληρονομεί ο αδελφός, αφού η δεύτερη τάξη ΑΠΟΚΛΕΙΕΤΑΙ από την πρώτη -1819
- !!!!!!! ΣΟΥΠΕΡ ΣΟΣ: οι ερμηνευτικές αυτές διατάξεις έπονται της ερμηνείας που δίνεται από την βούληση του διαθέτη. 173> 1790. Έτσι αν μπορούμε να συνάγουμε την αληθινή βούληση του διαθέτη, ακόμα και από μεταγενέστερη ΑΚΥΡΗ διαθήκη, ΘΑ ΤΟ ΚΑΝΟΥΜΕ. Έτσι, και ο αδελφός θα είναι συγκληρονόμος. [σύζυγος, τέκνο και αδελφός κατά 1/3].

Κληρονόμος με απογραφή:

- Δεν μπορεί να εκποιήσει ακίνητα της κληρονομίας, χωρίς προηγούμενη άδεια του δικαστηρίου και πλειστηριασμό → αν το κάνει, εκπίπτει από το ευεργέτημα της απογραφής [1908]

Αποδοχή της κληρονομιάς:

- Σε περίπτωση ακινήτου, χρειάζεται μεταγραφή της αποδοχής της κληρονομιάς ή μεταγραφή του κληρονομητηρίου [1193, 1195] → αναδρομικά αποτελέσματα, κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομουμένου ΑΚ1199

Αποποίηση: η αποποίηση δεν γίνεται υπό αίρεση [1851// άκυρη] – έγκυρη μόνο αν είναι αποποίηση που συνοδεύεται απλά με δήλωση λόγου/ παραγωγικά αίτια που οδηγούν στην αποποίηση. ΣΟΣ!:

1857- αποποίηση/ αποδοχή ύστερα από πλάνη: πλάνη περί τα παραγωγικά αίτια, επειδή πχ νόμιζα ότι η αποποίησή μου θα έκανε την μαμά μου να αποκτήσει περισσότερα [κάτι που τελικά δεν συνέβη επειδή εμφανίστηκε ένας ξάδελφος] δεν δίνει δκμ ακυρώσεως.

Διαζύγιο και κληρονομία:

- 1785 [ακυρώσιμη διαθήκη]: όταν έχουμε διάταξη υπέρ του συζύγου στην διαθήκη όμως έχει ασκηθεί αγωγή διαζυγίου για βάσιμο λόγο ακύρωσης και δεν διαπιστώνεται αντίθετη βούληση του διαθέτη → 180, 184 → εξ αδιαθέτου διαδοχή → όταν λοιπόν χωρήσει αυτή η εξ αδιαθέτου διαδοχή, και πάλι, ο σύζυγος, δεν θα έχει κληρονομικό δκμ λόγω της 1822 και έτσι δεν θα κληρονομήσει ούτε εξ αδιαθέτου.
 - ο Ο,ΤΙ μεταβίβασε ο σύζυγος, πείθοντας κάποιον άλλον ότι αυτός είναι ο κληρονόμος, είναι άκυρο! → 180, 184! Πάμε λοιπόν πιο πάνω στην κτήση παρά μη κύριο! Για κινήτα το 1036 και για ακίνητα το 1204!
- Σημειώνεται πως πρόκειται για ΑΚΥΡΩΣΗ διαθήκης το 1785 και έτσι πρέπει να προβληθεί η σχετική ένσταση! Έτσι μόνο η διαθήκη που είναι ακυρώσιμη δεν θα παράγει αποτελέσματα και θα εξομοιωθεί με την αρχικώς άκυρη.

Κληροδοσία:

- Η κληροδοσία μπορεί να λειτουργήσει σαν νόμιμη αιτία μεταβίβασης ακινήτου. Όμως σαν αιτιώδης σύμβαση, έχει ως συνέπεια **το κύρος της εμπράγματης σύμβασης να εξαρτάται από την νόμιμη αιτία**. Αν η αιτία είναι άκυρη ή ανύπαρκτη, δεν μεταβιβάζεται το ακίνητο. Έτσι, αν εμφανιστεί νέα διαθήκη που ακυρώνει την προηγούμενη στην οποία και προβλέπονταν η κληροδοσία, ΕΚΛΕΙΠΕΙ Η ΝΟΜΙΜΗ ΑΙΤΙΑ και εξαρχής δεν υπάρχει νόμιμη αιτία [184]
- Εμπράγματα και ενοχική. Εμπράγματα = 1996 – άμεση και αυτοδικαίως. Έτσι και η νομή, 983. Το εν λόγω ακίνητο δεν διέρχεται από την περιουσία του κληρονόμου και δεν αποτελεί στοιχείο της κληρονομιάς που περιέρχεται στους κληρονόμους. ΘΕΩ ΟΜΩΣ ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ. Με το που μεταγράψει, γίνεται αναδρομικά, από τον θάνατο του κληρονομουμένου, κύριος.

1711

- Αναβλητική αίρεση ότι θα γεννηθεί ζωντανός [+AK36] → θεωρείται ότι κληρονόμησε από τον θάνατο του κληρονομούμενου – σημειώνεται πάντως πως αν ο κληρονομούμενος κανονικά θα διέτρεφε και τον κυοφορούμενο, ο τελευταίος μπορεί με την γέννησή του να ζητήσει και AK928.

Κληρονομητήριο

- Κάποιος έχει χρησιδανεισθεί κάτι βιβλία. Πεθαίνει. Ο κληρονόμος νομίζει ότι ήταν δικά του, του κληρονομούμενου και τα πουλάει, έχοντας κληρονομητήριο ∴ Το κληρονομητήριο δεν καλύπτει την έλλειψη κυριότητας από τον κληρονομούμενο, πχ αν αυτός είχε απλά χρησιδανεισθεί μια σειρά βιβλίων και μετά νόμιζε ο κληρονόμος ότι ήταν δικιά του [ο αγοραστής για να κρατήσει έτσι το αντικείμενο πρέπει να δει αν μπορεί να επικαλεσθεί την 1036 και όχι 1962 1963, 821 822 ΚΠολΔ]
 - ο Τι δεν μπορεί να επικαλεστεί ο κύριος:
 - Έτσι αν επικαλεστεί την 1036, δεν μπορεί ο κύριος να επικαλεστεί την 1094. Αλλά ούτε και τις αγωγές της νομής μπορεί να επικαλεστεί ο κύριος αν ο αγοραστής αγόρασε από τον κληρονόμο καλόπιστα, χωρίς να γνωρίζει την έλλειψη κυριότητας [γιατί δεν έχω επιλήψιμη νομή -984- που είναι προϋπόθεση του 987].
 - Ο κύριος ακόμα δεν μπορεί να επικαλεστεί την 904 επειδή ο αγοραστής, πλήρωσε, έδωσε αντάλλαγμα, άρα είναι νόμιμος ο πλουτισμός.
 - ο Άρα τι, ο κύριος μένει απροστάτευτος: ΟΧΙ, μπορεί να ζητήσει από τον κληρονόμο, το αντάλλαγμα, αυτό που έβγαλε.
 - Βάσει της 1097: Όχι, γιατί το 1100 το εμποδίζει για τον καλόπιστο νομέα
 - Βάσει 904: Ναι- ζήτημα ως προς αν έβγαλε περισσότερα από όσα άξιζε, το μπορεί να ζητήσει ο κύριος- προσωπική συμβολή του κληρονόμου στο μεγαλύτερο τίμημα.
 - αν η υπαναχώρηση από την πώληση γίνει μετά από την αποκάλυψη της κατάστασης αυτής, θεωρείται πως ο κληρονόμος αποκτά προς όφελος του κυρίου, έτσι αυτός γίνεται κάτοχος και ο κύριος, κύριος [// υπέρ ούτινος ανήκει]
- Αν κάποιος νομίζει ότι είναι κληρονόμος αλλά τελικά με μεταγενέστερη διαθήκη ανακαλείται η θέση του σαν κληρονόμος, τότε → ο πραγματικός κληρονόμος μπορεί να:

- ο Ζητήσε την αφαίρεση/ ανάκληση του ανακριβούς κληρονομητηρίου + να εκδοθεί κληρονομητήριο υπέρ του νόμιμου κληρονόμου
 - ο Την απόδοση των πραγμάτων που έχει στην κατοχή του ο προηγούμενος κληρονόμος βάσει 987, 1094, 1871!
 - ο Απόδοση του δικαιοπρακτικού αντικαταλλάγματος! 1872!
- ΣΟΣΟΣΟΣ! Κληρονομητήριο 1962 > 1038 και μη απόκτηση κυριότητας τρίτου επειδή ήταν άλλος κανονικά ο κληρονόμος και ως προς αυτόν θεωρούνται απολωλότα τα κληρονομιαία πράγματα

Κληρονόμος και νομή

- ΣΟΣΟΣΟΣ! Ο κληρονόμος/ κληροδόχος με εμπράγματα κληροδοσία 1996 → αποκτούν ΑΜΕΣΩΣ ΤΗΝ ΝΟΜΗ. → αν έστω και χωρίς να γνωρίζει ότι πχ κπ είναι κληροδόχος, ο κληρονόμος πωλήσει μέρος της κληροδοσίας σε καλόπιστο αγοραστή → τα πωληθέντα αντικείμενα θεωρούνται ΑΠΟΛΩΛΟΤΑ γιατί ξέφυγαν από την νομή του κληρονόμου/ κληροδόχου ΧΩΡΙΣ την θέλησή του. – αυτό σχετικά με τα της κυριότητας → απαίτηση μέσω 1094
- με τα της νομής – υπάρχει επιλήψιμη νομή → αυτός που αγόρασε ήταν ή όχι καλόπιστος; Από αυτό θα εξαρτηθεί αν η νομή που απέκτησε ο ειδικός διάδοχος (ο αγοραστής) ήταν επίσης επιλήψιμος ή όχι για να ασκηθεί εν συνεχεία η 987, 984.

Αναξιότητα

- είναι η κατάρτιση πλαστής διαθήκης λόγος αναξιότητας; 1860.4 // 2 απόψεις: οκ η ανάλογη εφαρμογή – όχι οκ

Κληρονομία και ακίνητα: εδώ, ο κληρονόμος δεν γίνεται κληρονόμος αυτόματα μετά τον θάνατο του κληρονομούμενου ΑΛΛΑ αφού προβεί στην μεταγραφή [μεταγραφή κληρονομητηρίου ή αποδοχή της κληρονομιάς]! Η ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ- ΟΧΙ ΚΑΙ Η ΝΟΜΗ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΩΣ.

1786:

- Για να μπορώ να έχω το δκμ της 1786 (αλλά και του 1825) χρειάζεται να έχει ιδρυθεί συγγενική σχέση ~ αφού ο πατέρας έχει πεθάνει, ο κληρονομούμενος, αυτή δεν μπορεί να αναγνωριστεί εκούσια αλλά μόνο δικαστικά από το τέκνο ή από την μητέρα του στις προθεσμίες του 1483. Προφανώς 1786 > 1825.

Εκτελεστής διαθήκης:

- Αναλαμβάνει να εκπληρώσει κάποιους σκοπούς – έχει συγκεκριμένες εξουσίες. Ως προς αυτές, ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ = ο κληρονόμος γίνεται να κύριος των κινητών και ακινήτων ΟΜΩΣ **ΧΩΡΙΣ εξουσία διάθεσης**
➔ άκυρη η διάθεση καταρχήν από πρόσωπο που στερείται τέτοια εξουσία. [**Ο ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΦΑΙΡΕΙ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟ**] ΥΠΑΡΧΟΥΝ 2 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΕ ΑΥΤΟ:
 - ο 1962 – απόκτηση βάσει ανακριβούς κληρονομητηρίου, το οποίο δεν αναφέρει την υπαρξη των περιορισμών του κληρονομικού δικαιώματος
 - ο 1036 – καλόπιστη κτήση από μη κύριο
- ΣΟΣΟΣΟΣΟΣ! Πχ Κληρονόμος ανήλικος- Δικαιούνται πχ οι γονείς από τους οποίους έχει παρθεί η εξουσία διάθεσης και έχει οριστεί εκτελεστής διαθήκης για το ακίνητο της κληρονομίας, αυτοί να το εκμισθώσουν; ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΝΟΧΙΚΗΣ/ ΥΠΟΣΧΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΗΣ ΕΚΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΑΣ
 - ο Μπορώ να σου υποσχεθώ τα πάντα! Ακόμα και αν δεν έχω εξουσία διάθεσης! Απλά όταν έρθει η ώρα να σου εκπληρώσω, και να σου δώσω το ακίνητο για να το χρησιμοποιείς, η χρήση σου θα συνιστά και προσβολή της νομής του κληρονόμου και θα ασκείς επιλήψιμη νομή. Για αυτό, ο εκτελεστής διαθήκης θα μπορεί να ασκήσει την αγωγή της νομής και να σε πετάξει έξω. Μετά και εγώ σαν γονιός θα σου χρωστάω αποζημίωση [νομικό ελάττωμα μισθίου]. ~σελ. 291

Αγωγή περί κλήρου

- = η αγωγή για αναγνώριση των κληρονομικών δικαιωμάτων και για απόδοση στους πραγματικούς κληρονόμους των κληρονομιαίων αντικειμένων
- Η παραγραφή άσκησης αυτής της αγωγής είναι 20 έτη, που ξεκινάει από τότε που καταλήφθηκαν τα κληρονομιαία αντικείμενα ➔ 1879! Πριν να παραγραφεί δεν μπορεί να επικαλεστεί ο νομέας της κληρονομίας χρησικτησία!
- ΣΟΣ! Πρόκειται για ΚΑΘΟΛΙΚΗ αγωγή! **Αφορά όλα τα πράγματα της κληρονομίας ΑΚΟΜΑ και αν δεν αναφέρονται ρητά στην αγωγή!** [έτσι λοιπόν και για αυτά δεν μπορεί να επικαλεστεί ο νομέας τους χρησικτησία πριν την πάροδο 20 χρόνων]
- !!! τι γίνεται τώρα αν ασκηθεί αγωγή περί κλήρου όσον αφορά την παραγραφή; ➔ ΑΚ 261. Η άσκηση αγωγής διακόπτει την παραγραφή η οποία ξανά-ξεκινά αφού εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Διακόπτει μάλιστα την παραγραφή ως προς όλα τα κληρονομιαία ακίνητα [αφού είναι καθολική] = έτσι πχ αν ο νομέας αρχίζει να νέμεται το 1999 , ασκηθεί αγωγή το 2000 και εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση το 2014 ➔ το 2020 ΔΕΝ έχει παρέλθει η απαραίτητη

εικοσαετία για να μπορεί ο νομέας να επικαλεστεί χρησικτησία. Αυτή θα έχει παρέλθει 19 χρόνια μετά το 2014. Δηλαδή, το 2033 θα μπορεί να επικαλεστεί χρησικτησία, μόλις παραγραφεί η αγωγή περί κλήρου.

Ενοχικό δίκαιο – Διαδικτυακή Διάλεξη Κίμωνα

Γενικό ενοχικό δίκαιο

- Δικαιούχος (δανειστή) – υπόχρεος (οφειλέτης) → δεν περιορίζεται μόνο στην χρηματική σύμβαση δανείου, αλλά αφορά όλες τις ενοχές [π.χ. και την επιχείρηση κάποιας πράξης, όπως η σύμβαση έργου όπου ο εργολάβος είναι οφειλέτης και ο εργοδότης είναι δανειστής] και όχι μόνο για τις συμβατικές αλλά και για τις ενοχές εν του νόμου [αδικοπραξία πχ]
- Αντικείμενο της ενοχής- 287- είναι η παροχή που μπορεί να συνίσταται και σε παράλειψη [πχ πελάτης σε συνεργείο – υποχρέωση να πληρώσει αμοιβή και αντίστοιχα υποχρέωση να δει το αμάξι] – προς παράλειψη [πχ συμβάσεις μη ανταγωνισμού ή εχεμύθειας]
- 288. Καλόπιστη εκπλήρωση των ενοχών- γενική ρήτρα της καλόπιστης εκπλήρωσης των ενοχών- μέσω αυτής της διάταξης μπορεί ο δικαστής να αμβλύνει κάποιες αδικίες από την άκαμπτη εφαρμογή κανόνων δικαίου και να οδηγηθεί σε κάποιο πιο επιεικές αποτέλεσμα- ουσιαστική εκτίμηση της δικαιοσύνης
 - ο Μπορεί να λειτουργήσει και σαν ρήτρα που εισάγει εξαιρέσεις από κανόνες ενδοτικού δικαίου
 - ο Πχ αξιοποίησης: αναπροσαρμογή μισθώματος σε διαρκείς ενοχές (π.χ. μίσθωσης), όπου κάποιος πχ είχε μισθώσει ένα κατάστημα το οποίο λόγω της κρίσης μειώθηκε δραματικά το κέρδος και δεν μπορούσε να πληρώσει το ενοίκιο – κύρια βάση είναι το 388- μέσω του 288 μπορούν να διορθωθούν κάποιες αυστηρές προϋποθέσεις του 388

Αντικείμενο της ενοχής: η παροχή πρέπει να είναι πλήρως εξατομικευμένη= ορισμένη [πού ή πώς ή και πότε] – αυτά τα συμφωνούν τα μέρη – αν δεν υπάρχει συμφωνία υπάρχουν κανόνες που τα ρυθμίζουν

- Αν τα μέρη δεν έχουν προβλέψει ακριβώς το τι είναι αυτό που οφείλεται = αοριστία. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις αοριστίας που μπορεί να αρθεί η αοριστία –πχ εναπόκειται στην κρίση κάποιου τρίτου. Κυρίως όμως ΕΝΟΧΕΣ ΓΕΝΟΥΣ εδώ [έχει προσδιορισθεί με γενικά μόνο γνωρίσματα, πχ αυτοκίνητο μάρκας τάδε καινούριο που περιμένω να έχει κάποια γενικά χαρακτηριστικά]

- Ποια είναι η πρακτική σημασία στην ενοχή γένους;
 - 1. Τον κίνδυνο της τυχαίας καταστροφής τον φέρνει αναγκαστικά ο οφειλέτης [εφόσον δεν οφείλει κάτι συγκεκριμένο και αν αυτό καταστραφεί ή χαθεί για ανυπαίτιο λόγο, οφείλει κάτι άλλο με τα ίδια γνωρίσματα] – αντίθετα στην ενοχή είδους αν αυτό το πράγμα καταστραφεί ή χαθεί χωρίς να φταίει ο οφειλέτης, σε αυτή την περίπτωση απαλλάσσεται – ΜΕΧΡΙ να γίνει η συγκέντρωση της ενοχής (που θα συνιστά και μετάθεση του κινδύνου- πλέον αν καταστραφεί τυχαία το αντικείμενο που οφείλεται βάσει του 336 απαλλάσσεται → ο κίνδυνος πάει στον δανειστή)
 - Πώς γίνεται η συγκέντρωση;
 - 290.1- υπερμερία δανειστή [349 επ.] [πχ αν οφείλει 100 κιλά σιτάρι, πάει τα παραδίδει στον δανειστή και ο δανειστής αρνείται να τα παραλάβει- άπαξ και αρνηθεί γίνεται υπερήμερος δανειστής- εάν συμβεί οτιδήποτε σε αυτά τα 100 κιλά σιτάρι χωρίς να φταίει ο οφειλέτης πχ τα κλέβει κάποιος, σε τυχαία καταστροφή μετά την συγκέντρωση, ο οφειλέτης *απαλλάσσεται*]
 - 2^η περίπτωση: αποστολή σε τόπο διαφορετικό από αυτόν του τόπου εκπλήρωσης με αίτηση του δανειστή [πέμπισμα χρέη]: αποστολή του αντικειμένου από τον δανειστή (290.2) [- τόπος εκπλήρωσης των παροχών: εάν είναι στον τόπο του δανειστή, τότε συμφωνημένος είναι ο τόπος του δανειστή –κομίσιμη- αν έχουμε το ανάποδο και ο οφειλέτης πρέπει να πάει να την πάρει από τον οφειλέτη, η παροχή είναι άρσιμη και τόπος εκπλήρωσης είναι του οφειλέτη] πχ ο δανειστής παίρνει τηλέφωνο και λέει να σου πω μπορείς να μου την φέρεις εσύ; Από την καλή του την καρδιά το κάνει ο οφειλέτης –ακριβώς για αυτό δεν μπορεί να επιβαρύνεται με τον κίνδυνο της μεταφοράς ο οφειλέτης γιατί την εξυπηρέτηση αυτή την κάνει για να εξυπηρετήσει τον δανειστή]
 - Αν συμβεί κάτι κατά την μεταφορά, τότε ο κίνδυνος θα είναι στον δανειστή = συγκέντρωση της ενοχής
 - Αν πχ όφειλα να πάω να πάρω τα 100 κιλά σιτάρι εγώ ως δανειστής όφειλα να πάω στο εργοστάσιο του οφειλέτη και να τα πάρω, αυτός είχε συμφωνηθεί σαν τόπος εκπλήρωσης ή

προκύπτει από τις ενδοτικού δικαίου διατάξεις και παρόλα αυτά πήρα τηλέφωνο τον οφειλέτη να το φέρει στον χώρο μου, αν συμβεί κάτι κατά την μεταφορά, ο οφειλέτης απαλλάσσεται, δεν οφείλει να παραδώσει άλλα.

- Συμφωνία των μερών -361
- Καταστροφή των πραγμάτων εκτός από ένα
- Εκπλήρωση της παροχής

- Διαζευκτική ενοχή- διαζευκτική ευχέρεια – 2 ή περισσότερες όπου μόνο η μία πρέπει να καταβληθεί [πχ θέλω να αγοράσω ένα διαμέρισμα και συμφωνώ με τον πωλητή ότι αγοράζω το Α1 ή Α2 διαμέρισμα, ένα από τα δύο οφείλει να μου παραδώσει] –αν δεν έχουμε καθορίσει μεταξύ μας πώς θα γίνει η επιλογή, γίνεται ΑΚ 306 από τον οφειλέτη και έτσι θα έχουμε την μετατροπή από διαζευκτική σε απλή ενοχή
- Διαφορετικό από διαζευκτική ευχέρεια όπου πχ ο Α και ο Β έχουν συμφωνήσει ο Α να αγοράσει από τον Β το αυτοκίνητό του και επειδή ο Β να μην μπορεί να παραδώσει το αυτοκίνητο αυτό, να έχουν συμφωνήσει μια ευχέρεια, να παραδώσει στον Α 5χιλ.
 - ο Διαφορά; → ΑΚ 310- αδύνατη χωρίς υπαιτιότητα : διαζευκτική ενοχή- απαλλάσσεται

Τόπος εκπλήρωσης της παροχής: απάντηση δίνεται από την σύμβαση! – αν δεν έχουν ορίσει κάτι, ΑΚ

- Πρακτική σημασία: **1.** Κρίσιμος για να πούμε αν η προσφορά της παροχής είναι προσήκουσα. Αν η προσφορά της παροχής γίνεται στον σωστό τόπο και δεν την αποδεχτεί ο δανειστής, θα γίνει υπερήμερος δανειστής. Αν δεν γίνει στον συμφωνημένο τόπο, δεν θεωρείται προσήκουσα και δεν μπορεί να περιαγάγει τον δανειστή σε κατάσταση υπερημερίας – **2.** Παίζει ρόλο για το αν είναι εμπρόθεσμη η παροχή. Αν ο Α οφείλει στον Β 5χιλ. που πρέπει να τα παραδώσει στο σπίτι του Β την 5^η Οκτ. 2022, αν ο Α τα προσφέρει στον Β αλλά σε έναν άσχετο τόπο, αυτό δεν είναι προσήκουσα προσφορά, τότε ο οφειλέτης καθίσταται υπερήμερος (άρα έχει σημασία και για τον χρόνο εκπλήρωσης ο τόπος εκπλήρωσης) – **3.** Αν η εκπλήρωση γίνει σε διαφορετικό τόπο, ο δανειστής την δεχτεί αλλά εξαιτίας της εκπλήρωσης σε άλλο τόπο μπει σε έξοδα, πχ αναγκαστεί να πληρώσει μια μεταφορική, αυτά τα έξοδα μπορεί να τα ζητήσει

από τον οφειλέτη ΓΙΑΤΙ η εκπλήρωση που γίνεται σε διαφορετικό τόπο, συνιστά ΠΑΗΜΜΕΛΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ της ενοχής και ως τέτοια γεννά ενδοσυμβατική ευθύνη – 4. Σημαντικός για την κατανομή του κινδύνου μεταξύ των μερών. Εάν ένα χρέος είναι άρσιμο (ο δανειστής οφείλει να το πάρει από τον οφειλέτη), τότε αν ζητήσει να το στείλει σε άλλο τόπο, τότε τον κίνδυνο της μεταφοράς φέρει ο δανειστής. Εάν όμως είναι κομίσιμο, τότε τον κίνδυνο φέρει μόνο ο οφειλέτης.

- 320 ΑΚ: στον τόπο του οφειλέτη, πχ κατάστημα – δεν έχουμε συμφωνία των μερών αλλά και δεν προκύπτει από τις περιστάσεις → τόπος του οφειλέτη - ! 321 ΑΚ, αντιστρέφεται στις χρηματικές ενοχές- πχ σύμβαση μίσθωσης. Τα μέρη δεν έχουν καθορίσει στο μισθωτήριο πώς θα γίνεται η καταβολή μισθώματος και ρέπει να γίνει σε μετρητά ας πούμε. Η μεν παροχή εκμισθωτή, η παράδοση της χρήσης του πράγματος γίνεται στον τόπο του οφειλέτη όπου εκεί είναι και το ακίνητο, όσον αφορά όμως την καταβολή του μισθώματος- 321 // οφείλει να πάει στον τόπο του εκμισθωτή και να τα δώσει
- Κανόνας: όλες άρσιμες οι χρηματικές κομίσιμες

Χρόνος της παροχής: ο οφειλέτης οφείλει να εκπληρώσει και ο δανειστής να απαιτήσει. Σε αυτόν τον χρόνο η παροχή γίνεται ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΗ- η παροχή για την οποία έχει παρέλθει ο χρόνος εκπλήρωσης – από εκεί θα καταλάβουμε αν ο οφειλέτης είναι συνεπής ή όχι και έτσι μπορεί να είναι υπερήμερος. Αν δεν έχει περάσει ακόμα ο χρόνος εκπλήρωσης δεν είναι υπερήμερος. Διακρίνεται από χρόνο γέννησης μιας ενοχής [πχ ο χρόνος σύναψης μιας σύμβασης] και από τον χρόνο εκπλήρωσης που είναι το ληξιπρόθεσμο και τρίτον έχουμε το απαιτητό μιας απαίτησης.

- Μπορεί να απέχει ο χρόνος γέννησης από το ληξιπρόθεσμο – πχ στο δάνειο πχ οφείλεις σε 3 χρόνια να μου το επιστρέψεις ή μπορεί να υπάρχει αίρεση ή προθεσμία (σύνολο: δήλη μέρα, προθεσμία, αίρεση). Αλλιώς πχ στην πώληση έχουμε τον ενδοτικό κανόνα του 323- αμέσως (επιεικής ερμηνεία)
- Μπορεί να εκπληρωθεί νωρίτερα; -324

- Το απαιτητό τι είναι; Όχι αυτή που απλά μπορεί να απαιτηθεί και η ληξιπρόθεσμη μπορεί να απαιτηθεί – σημαίνει ότι δεν υπάρχουν κατά του δανειστή αναβλητικές ενστάσεις, δεν μπορεί να τις προβάλλει ο οφειλέτης κατά του δανειστή πχ ένσταση επίσχεσης ή 374 [αυτή είναι πολύ γνωστή!- να προσφέρεται και η αντιπαροχή στις αμφοτεροβαρείς] → δεν οδηγούν σε απόρριψη της αγωγής οδηγούν απλά στην αναβολή

Απόσβεση της ενοχής

- Τρόποι: κανόνας 416 είναι η εκπλήρωση/ καταβολή → ΥΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ // θέλουμε να είναι πλήρης (όχι μερική) και προσήκουσα (σωστό τόπο, ποσότητα πχ)- η εκπλήρωση γίνεται από τον οφειλέτη στον δανειστή
- Θα αποκλίνουμε μόνο αν δεν βλάπτεται ο δανειστής

Ερωτήματα:

○ Είναι δυνατή η μερική εκπλήρωση;

- Αφορά μόνο ΔΙΑΙΡΕΤΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ – δόσεις. (πχ χρήματα, λάδι όχι ένα διαμέρισμα ή ένα αυτοκίνητο) – 316 ΑΚ– πρακτική σημασία έχει για την υπερημερία και για το ποσό των τόκων που θα δίνεται [πχ ποσό 100χιλ και δώσεις τα 50 ο δανειστής μπορεί να αρνηθεί και να παίρνει μετά τόκους υπερημερίας από τις 100χιλ].
- Ο δανειστής μπορεί να τον αποκρούσει ΧΩΡΙΣ να γίνει υπερήμερος δανειστής
- Εξαιρέσεις: 1. Αν προκύπτει από την φύση και τον σκοπό της σύμβασης, 2. Αν έχει συμφωνηθεί ρητά, 3. Αν συνάγεται από 288 [πχ χρωστά 100χιλ, έρχεται την τελευταία μέρα στον δανειστή και χρωστά 800, λέει να μην σου οφείλω τόκους για τις 100χιλ και θα σου χρωστώ τα υπόλοιπα 800 όταν θα πάρω τα χρήματα]

○ Είναι δυνατή η εκπλήρωση μιας παροχής από τρίτον και όχι από τον οφειλέτη;

- Καταρχήν ναι, 317. Με μια όμως σημαντική εξαίρεση, την ύπαρξη κάποιου αντικειμενικού συμφέροντος (άρνηση προς όφελος του δανειστή). Όχι πχ στις

χρηματικές ενοχές- ισχύει όμως σε μη χρηματικές ενοχές και κυρίως όταν ο δανειστής έχει αποβλέψει σε **συγκεκριμένες δεξιότητες του οφειλέτη (προσωποπαγής ενοχή)**– δεν θα μπορούσε να αναθέσει ο οφειλέτης και να επιβάλλει αυτή την ανάθεση στον δανειστή

- Πχ έχω βρει τον καλύτερο γιατρό- εφόσον έχω αποβλέψει, δεν έχει δικαίωμα να αναθέσει σε κάποιον τρίτο αλλά θα πρέπει να κάνει ο ίδιος- πρέπει αυτοπροσώπως / πχ καλλιτεχνών – μπορεί να αποκρούσει ο δανειστής
 - Αν γίνει όμως από τρίτον, αυτός έχει δικαίωμα βάσει της εσωτερικής σχέσης να απαιτήσει αυτό που κατέβαλε.
 - Αν αρνηθεί στις κόκκινες περιπτώσεις, δεν γίνεται υπερήμερος ο δανειστής.
- **Είναι δυνατή η εκπλήρωση μιας παροχής σε τρίτο και όχι στον δανειστή;**
- Ο κανόνας του 417 είναι ότι η καταβολή στον δανειστή και στον τρίτο δεν αποφέρει απόσβεση- αν η καταβολή γίνει σε άλλο πρόσωπο, εξακολουθεί να χρωστά ο οφειλέτης [άλλο αν μπορεί να τα ζητήσει πίσω με αδικαιολόγητο πλουτισμό].
 - Εξαιρέσεις: 1. Αν υπάρχει εξουσιοδότηση από τον δανειστή 2. Αν ο δανειστής εγκρίνει την οφειλή 3. Αν ο δανειστής ωφελείται από την καταβολή σε τρίτο [πχ ο Α χρωστά στον Β ο Β χρωστά στον Γ , αν ο Α πληρώσει στον Γ] [417] αλλά και το 426 που κρατά εξοφλητική απόδειξη του δανειστή του δανειστή- ο οφειλέτης έχει δικαίωμα να πιστέψει ότι νόμιμα ο τρίτος θα παραλάβει – ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΔΙΚΑΙΟ, επειδή με την συμπεριφορά του δημιούργησε ένα φαινόμενο δικαίου.
- Δόση αντικαταβολής
- = χρωστάω ένα αυτοκίνητο και επειδή δεν μπορώ να το παραδώσω του ζητάω να του δώσω κάτι άλλο- νέα συμφωνία/ σύμβαση
 - Λέγεται δόση γιατί ολοκληρώνεται άμεσα η εκπλήρωση – οριστική απόσβεση δεν υπάρχει νέα υπόσχεση
- Υπόσχεση αντικαταβολής
- Αναλαμβάνεται μια νέα υποχρέωση έναντι του δανειστή – υπόσχεται να του δώσει κάτι διαφορετικό από αυτό που του χρώσταγε, υπόσχεται μια άλλη παροχή αντί της

οφειλόμενος – νέα σύμβαση και πρέπει να συμφωνήσει και ο δανειστής – συνέπεια ότι αποσβήνεται η παλιά έννομη σχέση και αντικαθίσταται με νέα

- Υπόσχεση χάριν καταβολής
 - ο **421 ΑΚ** – μπορεί να μην είναι αντικατάσταση της παλαιάς υποχρέωσης όπως στην υπόσχεση αντικαταβολής – εδώ αυτή επικουρεί την παλαιά για να ενισχύσω την θέση του δανειστή → πρακτική εφαρμογή: συναλλαγματική / αξιόγραφο – πχ θέλω να ανακαινίσω το γραφείο μου- συμφωνώ με έναν εργολάβο έναντι 10χιλ με πίστωση 6 μηνών- άρα χρωστάω 10 χιλ με βάσει την σύμβαση έργου εγώ σαν εργοδότης και αυτός σαν εργολάβος- αυτός λέει για να εξασφαλιστώ θέλω να μου οπισθογράψεις μια συναλλαγματική [+ έχεις απευθείας διαταγή πληρωμής χωρίς να περάσεις δικαστήριο] και από την συναλλαγματική 10χιλ – όποια εκπληρώσω πρώτη //2^η παράλληλη υποχρέωση

Μη φυσιολογική απόσβεση των ενοχών

- ο **Δημόσια κατάθεση/ μεσεγγύηση** – δεν γίνεται πάντοτε- επιτρέπεται μόνο σε πολύ αυστηρές προϋποθέσεις – 2 βασικές 427 επ. όταν ο δανειστής έχει γίνει υπερήμερος δανειστής & όταν δικαιολογείται ανασφάλεια του δανειστή [πχ όταν πεθάνει ο δανειστής και δεν ξέρει ποιος είναι ο κληρονόμος] στο ταμείο παρακαταθηκών γίνεται
- ο **Συμψηφισμός** 440 – 452 – είναι η απόσβεση αμοιβαίων απαιτήσεων μέσω του συνυπολογισμού τους – πρέπει να έχουμε 2 απαιτήσεις αμοιβαίες, , μία μόνο εξαίρεση- 447 όταν ο εγγυητής υποβάλλει σε συμψηφισμό απαίτηση που έχει ο πρωτοφειλέτης & έγκυρες απαιτήσεις, μπορεί να είναι και παραγεγραμμένες [γιατί κάποτε συνυπήρξαν, δεν μπορώ όμως αν στο παρελθόν δεν συνυπήρξαν ποτέ χρονικά πχ της Τράπεζας γεννήθηκε αργότερα] & ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις & ομοειδείς- χρηματικές απαιτήσεις → συνέπεια// ανατρεπτική ένσταση// απόσβεση στο μέτρο που αλληλοκαλύπτονται
- ο **Σύγχυση** όταν οι ιδιότητες δ-ο συμπέσουν στο ίδιο πρόσωπο [πχ όταν κληρονομεί]

ΣΟΣ συμβατικού ενοχικού δικαίου- **ΑΝΩΜΑΛΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΝΟΧΗΣ** [335 επ. ΑΚ]

- ο = σε περίπτωση που υπάρχει κάποια αθέτηση της συμβατικής υποχρέωσης - μπορεί να πάρει **3 ΜΟΡΦΕΣ ΜΟΝΟ**

- ΒΑΣΙΚΟ ΕΝΔΟΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ → 330 ΑΚ, παρόλα αυτά ο δόλος ή αμέλεια τεκμαίρονται (νόθος αντικειμενική ευθύνη)! [συμφέρει καλύτερα οπότε γενικά από αδικοπρακτικές] – τεκμαίρεται η υπαιτιότητα – ο οφειλέτης πρέπει να ανταποδείξει ότι δεν έχει υπαιτιότητα/ αντιστροφή του βάρους απόδειξης

▪ Υπαιτιότητα= δόλος και αμέλεια ΟΧΙ όμως τυχηρά και ανωτέρα βία (330)

- Αδυναμία παροχής -335 επ.: = όταν ο οφειλέτης δεν μπορεί να εκπληρώσει ΟΡΙΣΤΙΚΑ & ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΑ, όταν δεν είναι δυνατή η εκπλήρωση ΟΡΙΣΤΙΚΑ, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Αν προσωρινά εμποδίζεται για κάποιο λόγο, αυτό ΔΕΝ είναι αδυναμία παροχής, αυτό είναι ενδεχομένως υπερημερία οφειλέτη (αν είναι υπαίτια- αν είναι ανυπαίτια → απλή καθυστέρηση → όχι υπερημερία αλλά 342ΑΚ// εξασκολουθεί να οφείλει την παροχή αλλά χωρίς τις συνέπειες της υπερημερίας*348).
- Αφορά ενοχές είδους
- Πχ χρωστάω συγκεκριμένο αντικείμενο το οποίο καταστρέφεται σε μια φωτιά
- Αρχική αδυναμία παροχής και επιγενόμενη αδυναμία παροχής [εκ των υστέρων κατέστη αδύνατη αν και αρχικά ήταν δυνατή]
 - Αρχική αδυναμία// 362 -365 ΑΚ
 - Επιγενόμενη// 335- 339 ΑΚ
 - ➔ ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΗ ρύθμιση- αδιάφορο αν είναι αρχική ή επιγενόμενη- το ΜΟΝΟ που μας νοιάζει είναι αν είναι υπαίτια ή ανυπαίτια, αν φταίει/υπαίτιος [=δόλος ή αμέλεια/βαριά ή ελαφριά] 335, 362- αν είναι ανυπαίτιος 336, 263
- Συνέπειες: αν φταίει, οφείλει αποζημίωση- το θετικό διαφέρον- δευτερογενής υποχρέωση αποζημίωσης ! ΟΜΩΣ αν δεν φταίει- απαλλάσσεται από την υποχρέωση, απόσβεση της ενοχής ούτε αποζημίωση χρωστά, έχει μόνο παρεπόμενες υποχρεώσεις πχ 336 υποχρέωση έγκυρης ενημέρωσης και αν δεν το κάνει θα οφείλει ενδεχομένως αποζημίωση για την τυχόν ζημία που έπαθε ο δανειστής από την μη έγκυρη ενημέρωση + 338ΑΚ
- Αφορά ενοχές είδους και όχι γένους, αφού τον κίνδυνο φέρει ο οφειλέτης και θα δώσει κάτι άλλο

- Μπορεί να αφορά μέρος της παροχής και άρα ισχύουν αυτά μερικά. 337 κ' 362 ΑΚ- μια ενιαία ενότητα, όπου πχ ο δανειστής δεν έχει πια συμφέρον για κάποιον συγκεκριμένο λόγο – πχ έχω αγοράσει μια πολύτιμη εγκυκλοπαίδεια και καταστραφούν οι 5 από τους 25 τόμους μπορώ να ζητήσω πλήρη αποζημίωση σαν να ήταν πλήρης αδυναμία
- Προσωρινή αδυναμία; → μία συγκεκριμένη περίπτωση μόνο! Όταν τα μέρη έχουν αποβλέψει στον χρόνο της εκπλήρωσης και ο χρόνος έχει πολύ μεγάλη σημασία (σύμβαση απόλυτα ακριβόχρονης εκπλήρωσης) → 401 (οριστικά μόνο σε συγκεκριμένο χρόνο) – θεμελιώδες στοιχείο παροχής- πχ δεξίωση γάμου και έχουμε παραγγείλει το φαγητό της συγκεκριμένη μέρα και ώρα. Αν μας πάρει το κέτερινγκ και μας πει σε 3 μέρες, είναι άχρηστη η εκπλήρωση αφού το θέλουμε ή τώρα ή ποτέ= εξομοίωση με οριστική αδυναμία – 343.2 (με την σχετικά ακριβόχρονη μπορεί να πάει η υπερημερία = δεν έχει πια συμφέρον στην εκπλήρωση)
- Υπερημερία οφειλέτη
 - ΥΠΑΙΤΙΑ καθυστέρηση- όχι ανωτέρα βία πχ πανδημία του κόβιντ – θέλω:
 - Ύπαρξη έγκυρης ενοχής/ δυνατή παροχή
 - Ληξιπρόθεσμη και απαιτητή (κατά 323 324)
 - Να έχει καθυστερήσει[παρέλθει η δήλη μέρα (εκτός αν δεν έχει συμφωνηθεί να υπάρχει όχληση) ή όχληση]
 - Υπαιτιότητα [δόλος ή αμέλεια που και εδώ τεκμαίρεται μαχητά -342 όχι αν δεν έχει ευθύνη] – ανάλογα με τον απαιτούμενο βαθμό που διέπει την παροχή [499.1] ή από έγκυρες συμφωνίες
 - Συνέπειες →
 - χρηματικές παροχές / μη χρηματικές [343, 344: - 343 όχι αποζημίωση για μη εκπλήρωση αλλά αποζημίωση από την καθυστέρηση (πχ χρειάστηκε να νοικιάσει ένα αυτοκίνητο από αλλού) και παράλληλα εξακολουθεί να οφείλεται και η παροχή.
 - Εναλλακτικά, αν δεν έχει πλέον συμφέρον (πχ με κέτερινγκ στον γάμο) μπορεί ο δανειστής να αποκρούσει την παροχή και να

ζητήσει πλήρη αποζημίωση σαν να ήταν αδυναμία παροχής (πλήρες θετικό διαφέρον).

- Παράλληλα, 344: **επίταση της ευθύνης για όσο καιρό διαρκεί η υπερημερία του**, εάν συμβεί κάτι από τυχαίο λόγο θα ευθύνεται σαν να ήταν από υπαιτιότητά του. πχ καθυστερώ το αυτοκίνητο που οφείλω και κατά το διάστημα που έχει περάσει εκείνη την μέρα, το αυτοκίνητο μου καταστρέφεται χωρίς να φταίω – εξαίρεση του 344: πχ ακίνητο και σεισμός (ήταν ακίνητο δεν θα πήγαινε αλλού!) → ευθύνεται και για τα τυχηρά και για ανωτέρα βία, απαλλάσσεται μόνο αν αποδείξει ότι θα επερχόταν έτσι και αλλιώς η ζημία
- 345 – περιορισμένο/ αφηρημένο υπολογισμό της ζημίας
- 346 – **τόκος υπερημερίας**
- Άρση της υπερημερίας με:
 1. Καταβολή παροχής και τυχόν αποζημίωσης
 2. Υπερημερία δανειστή
 3. Απόσβεση ενοχής
 4. Παροχή νέας προθεσμίας
 5. Συμφωνίες π.χ. άφεσης χρέους
- **Επιμελής εκπλήρωση (288) – πλημμελής εκπλήρωση της συμβατικής ενοχής όμως! Πότε;** [κάλυψη του κενού του δικαίου που δημιουργείται αφού ο ΑΚ δεν ρυθμίζει το ζήτημα της πλημμελούς εκπλήρωσης μιας παροχής]
 1. Παράβαση παρεπόμενης υποχρέωσης
 2. Παραβάσεις υποχρέωσης προς παράλειψη
 3. Μη προσήκουσα εκπλήρωση της κύριας παροχής
 4. Μη εκπλήρωση μιας ή μερικών από τις κύριες υποχρεώσεις
 5. Προκαταβολική άρνηση εκπλήρωσης
 - Συνέπειες → ευθύνη του οφειλέτη 297 αποζημίωση + 382, 383 (+387.1)
- **Γενική ρήτρα συμβατικής ευθύνης- 330 ΑΚ** – γενική διάταξη συμβατικής ευθύνης <δόλος ή αμέλεια> - PROSOXI! Το εξετάζω μαζί με το 331, γιατί εκτός από το 330 θέλω και άτομο ικανό προς καταλογισμό -331ΑΚ.

- **ΑΚ:** γενικό σύστημα που ισχύει για όλες τις συμβάσεις και ένα υποσύστημα για τις αμφοτεροβαρείς συμβάσεις, 374 επ. : **ΔΕΝ ξεχνάμε στις αμφοτεροβαρείς το γενικό σύστημα**, ενώ στις ετεροβαρείς μόνο τα 335 επ.. Ουσιαστικά, τα 374επ. καλύπτουν κάποια κενά.
- **Με την ΑΚ 374 [ένσταση γνήσια, αναβλητική] σκοπεύω:** να εξασφαλισθεί η αξίωση του οφειλέτη για αντιπαροχή, να αναγκαστεί ο δανειστής να εκπληρώσει την παροχή του
- **Παρένθεση- τι είναι η 374ΑΚ; → προϋποθέσεις:**
 - Ύπαρξη **έγκυρης αμφοτεροβαρούς σύμβασης** [ενώ η ένσταση επίσχεσης πχ όχι απαραίτητα σε αμφοτεροβαρείς]
 - **Απαίτηση** της παροχής (κύριας παροχής)
 - **Μη εκπλήρωση** της αντιπαροχής [ή ΜΗ προσήκουσα εκπλήρωση/προσφορά]
 - **Ανυπαρξία υποχρέωσης προεκπλήρωσης** από τον εναγόμενο- να εκπληρώσει πρώτος [πχ εργαζόμενος πρώτα θα παράσχει την εργασία και μετά μισθός]
- **<Τι συμβαίνει με την αντιπαροχή;>** εκατέρωθεν δανειστές και οφειλέτες- 335 επ. ποια είναι η τύχη της συγκεκριμένης παροχής- ΔΕΝ μας λένε όμως ποια είναι η τύχη της ΑΝΤΙπαροχής – συμπληρώνουν! → δεν αποκλείουν το γενικό μέρος το συμπληρώνουν!!! → **πχ δεν εφαρμόζεται μόνο το 383 αλλά και το 343.**

Υπερημερία δανειστή

- Αν δεν την αποδεχτεί είναι βάρος και όχι υποχρέωση- 349- 354 ΑΚ
- Προϋποθέσεις:
 - Θέλω η προσφορά της παροχής
 - να είναι έμπρακτη/ πραγματική (καθόλα έτοιμος να παραδώσει την παροχή),
 - προσήκουσα,
 - η παροχή να είναι δυνατή
 - και ο δανειστής παρόλα αυτά να μην συμπράττει στην εκπλήρωση της παροχής (να μην αποδέχεται την προσφερόμενη παροχή)

ο συνέπειες

-
- 355! Συνέπεια (κυριότερη)! → όσο ο δανειστής δεν αποδέχεται, ο οφειλέτης απαλλάσσεται για ελαφρά αμέλεια [μείωση της ευθύνης από αυτή του 330] → σημασία αν κατά το διάστημα αυτό προκύψει μία αδυναμία παροχής [πχ έχω προσφέρει το οφειλόμενο αυτοκίνητο, αυτός όμως δεν το αποδέχεται → ενώ κανονικά θα πλήρωνα με βάση το 335 αν η πυρκαγιά οφείλεται σε ελαφρά αμέλειά μου, τώρα απαλλάσσομαι
 - Υποχρέωση του δανειστή προς αποζημίωση, 358, πχ τα φύλακτρα
 - Ο οφειλέτης μπορεί να προβεί σε δημόσια κατάθεση- 427, 431 ή διορισμός μεσεγγυητή 359
-

ο Άρση υπερημερία δανειστή με:

-
- Δήλωση αποδοχής του δανειστή
 - Συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων
 - Με απόσβεση χρέους (πχ με δημόσια κατάθεση)
-

Λοιπές σημειώσεις μου σημαντικά από γενικό ενοχικό:

ΑΚ 388 → αναπροσαρμογή σύμβασης

ο Προϋποθέσεις:

1. Ύπαρξη αμοτεροβαρούς σύμβασης που δεν έχει εκτελεστεί ακόμη
2. Μεταβολή των περιστατικών πάνω στα οποία τα μέρη στήριξαν την σύναψη της σύμβασης με βάση την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη
3. Μεταβολή που είναι ύστερη της σύναψης της σύμβασης
4. Η μεταβολή να οφείλεται σε έκτακτους και απρόβλεπτους λόγους
5. Λόγω της μεταβολής η παροχή ενόψει και της αντιπαροχής να έχει καταστεί υπέρμετρα επαχθής

ΑΚ 334 κ' 922

- ο Ευθύνη ενδιάμεσου προσώπου που χρησιμοποιούνται με την θέληση αυτού. Η πρώτη προϋποθέτει προϋφιστάμενη ενοχική σχέση (ενδοσυμβατική ευθύνη), ενώ η 922 καθιστά υπεύθυνο τον κύριο της υπόθεσης απέναντι σε κάποιον ζημιωθέντα από τις πράξεις του ενδιάμεσου προσώπου.

- Προϋποθέσεις 334: [προϋποθέτει συμβατική σχέση] **ΒΟΗΘΟΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ** → αντικειμενική ευθύνη του οφειλέτη, χωρίς να απαιτείται δηλαδή υπαιτιότητά του.
 1. **Υπαρξη ενοχικής σχέσης** μεταξύ δανειστή και οφειλέτη
 2. **Ανάμειξη του βοηθού εκπλήρωσης** με την βούληση του οφειλέτη [όχι να δρα αυτόβουλα]
 3. **Υπαίτια συμπεριφορά** του βοηθού εκπλήρωσης [πταίσμα! +330,332- ο βαθμός πταίσματος εξαρτάται από την σχέση οφειλέτη δανειστή, πχ 499]
 4. **Συνάφεια μεταξύ της υπαίτιας συμπεριφοράς του βοηθού εκπλήρωσης και των καθηκόντων που του είχαν ανατεθεί για την εκπλήρωση**
- Προϋποθέσεις 922: [ανεξάρτητα από οποιαδήποτε σχέση μεταξύ προστήσαντος και τρίτου] – **ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΣ - ΠΡΟΣΤΗΘΕΙΣ**
 1. **Σχέση πρόσκτησης** → ανάθεση από τον προστήσαντα σε έναν τρίτο ορισμένη υπηρεσία - εκούσια
 2. **Εξάρτηση ως στοιχείο της πρόσκτησης**
 3. **Αδικοπραξία του προστηθέντος**
 4. **Συνάφεια με την** υπηρεσία
 - Ο προστήσας ευθύνεται μόνο για εκείνες τις πράξεις που ο προστηθείς διέπραξε κατά την διεκπεραίωση των υποθέσεών του
 - Τοπικό και χρονικό σύνδεσμο
- → μετά αναγωγική σχέση [481 ή 926]

AK 332 απαλλακτικές ρήτρες ευθύνης

- **Παρα.1**
 1. Άκυρη η συμφωνία αν εκ των προτέρων περιορίζει την ευθύνη για δόλο ή βαριά αμέλεια (άρα μπορεί να περιορίζει την ελαφρά αμέλεια)
- **Παρα.2**
 1. ΟΜΩΣ, μέχρι και η συμφωνία που αποκλείει την ευθύνη από ελαφρά αμέλεια του οφειλέτη είναι άκυρη αν:
 - Ο δανειστής βρίσκεται στην υπηρεσία του οφειλέτη, ιδίως αν είναι υπάλληλός του (!προστασία του ασθενέστερου μέρους μέσα στην σύμβαση εργασίας!)
 - Ευθύνη από άσκηση επιχείρησης ύστερα από παραχώρηση της αρχής

- Αν η απαλλακτική ρήτρα δεν ήταν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης
- Αν ο οφειλέτης απαλλάσσεται από ευθύνη για προσβολή ζωής, ελευθερίας, τιμής

Αδικαιολόγητος πλουτισμός

ο Τι συνιστά νόμιμη αιτία;

1. Η βούληση του ζημιωθέντος, η οποία και αποτελεί τον συνηθέστερο λόγο νομιμοποίησης του πλουτισμού και συνήθως έγκειται σε υποσχετική σύμβαση ανάμεσα σε αυτόν και τον πλουτήσαντα
2. Ο νόμος ευθέως δικαιολογεί την διατήρηση πλουτισμού σε ορισμένες περιπτώσεις είτε μέσω ειδικών διατάξεων, είτε από το γενικότερο πνεύμα της νομοθεσίας
3. Η διατήρηση μπορεί να βρίσκει νόμιμη αιτία και στον τυχόν αντάλλαγμα που έχει προσφέρει ο πλουτήσας για την απόκτηση του πλουτισμού του

ΕΝΟΧΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

ΖΗΜΙΑ + ΝΟΜΙΜΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (πχ νόμος – αδιοπρακτική ευθύνη ή σύμβαση- ενδοσυμβατική ανώμαλη εξέλιξη της ενοχής) + ΑΙΤΙΩΔΗΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑ (θεωρία της πρόσφορης αιτιότητας)

- Ζημία: θετική και αποθετική -286, συγκεκριμένη και αφηρημένη, μέλλουσα
- Νόμιμος λόγος ευθύνης: δευτερογενής ενοχή (πχ 335- πχ αδυναμία παροχής/ υπερημερία οφειλέτη/ πλημμελής εκπλήρωση) ή πρωτογενής (πχ 914), + αυτούσια χρηματική, +297 καταρχήν σε χρήμα

! περιορισμός της αποζημίωσης → 1. Εύλογη αποζημίωση, 2. Περιορισμός από τον νόμο, 3. Συνυπολογισμός κέρδους και ζημίας (3,4. Προϋπόθεση ύπαρξης πταίσματος του ζημιωθέντος ως προς την έκταση/ πρόκληση της ζημίας), 4. Συντρέχον πταίσμα, 5. Καταστροφή παλαιού πράγματος

ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΕΝΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΝΩΜΑΛΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΝΟΧΗΣ (!387!)

1. ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ

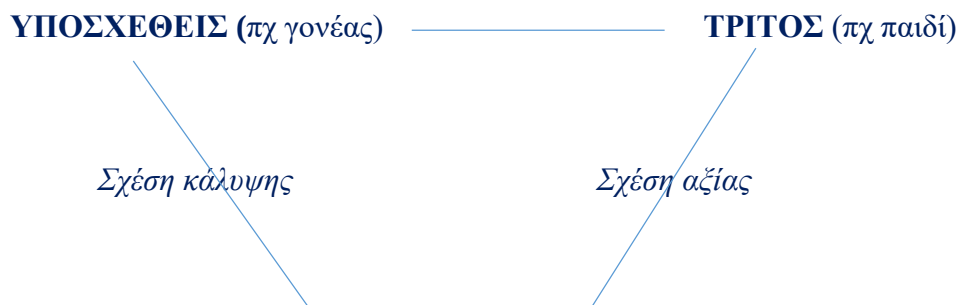
Δες σημειώσεις φυλλάδιό σου

Ανυπαίτια αδυναμία (380 – κανόνας κοινής απαλλαγής και άλλα 4 στο φυλλάδιό σου) – υπαιτιότητα του δανειστή (381 στο πχ αγοράς τάμπλετ, ο αγοραστής του τάμπλετ, του πεφτεί στο ταμείο και σπάει πριν να το αγοράσει) – υπαιτιότητα του οφειλέτη (382- στο ίδιο πχ , το τάμπλετ πέφτει στον ταμία του πάμπλικ ο οποίος ως προς την παροχή του τάμπλετ είναι ο οφειλέτης -/ κοινή απαλλαγή 380 ή αποζημίωση ή υπαναχώρηση)

2. ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΣΕ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

383: προθεσμία για εκπλήρωση → άπρακτη η προθεσμία → απαίτηση αποζημίωσης ή υπαναχώρηση

ΣΥΜΒΑΣΗ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΟΥ

ΔΕΚΤΗΣ ΥΠΟΣΧΕΣΗΣ (πχ ιδιωτικό σχολείο)

Γνήσια → την γνήσια μπορεί να την απαιτήσει και ο τρίτος, ο τρίτος έχει δικαίωμα να απαιτήσει την καταβολή σε αυτόν της παροχής – απευθείας στο πρόσωπό του και όχι σαν αποτέλεσμα εκχώρησης – προϋποθέσεις: να το ήθελαν τα μέρη [173, 200] ή να συνάγεται από την φύση και τον σκοπό της σύμβασης

Μη γνήσια → μπορεί να την απαιτήσει μόνο ο δέκτης της υποχρέωσης και δεν γεννάται άμεσο και αυτοτελές δικαίωμα τρίτου

ΑΙΤΙΩΔΗΣ: η σχέση κάλυψης όχι όμως η σχέση αξίας

Σύμβαση σε βάρος τρίτου ισχύει μόνο αν ο τρίτος την εγκρίνει.

ΠΟΛΥΠΡΟΣΩΠΕΣ ΕΝΟΧΕΣ (δες φυλλάδιό σου αναλυτικότερα)

- Διαιρεμένη ενοχή

- ο ! σε περίπτωση αμφιβολίας, η ενοχή δεν είναι εις ολόκληρον!

- Διαιρετό της παροχής → συνέπεια: κατάτμηση της παροχής! + αυτοτέλεια της κάθε επιμέρους ενοχής (κάθε ενοχή εξελίσσεται ανεξάρτητα από την άλλη)
- Ερμηνευτικοί κανόνες!!! πχ Α και Β χρωστάνε 3000 ευρώ – οι συνοφειλέτες οφείλουν ΙΣΑ ποσά- 1500 και 1500
- **Ενοχή εις ολόκληρον**
 - **Παθητική** : 1+ οφειλέτες
 - 1. Ο συνοφειλέτης που θα εκπληρώσει, έχει δικαίωμα αναγωγής -487 ΑΚ
 - **Ενεργητική** : 1+ δανειστές
- **Αδιαίρετη παροχή – απαίτηση της παροχής από όλους από κοινού**

ΑΔΙΚΟΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΟΧΕΣ

914 - αδικοπραξία, προϋποθέσεις:

- Ανθρώπινη συμπεριφορά
 - Εξωτερική και εκούσια
- Ζημία και αιτιώδη συνάφεια
 - Περιουσιακή ζημία, ηθική βλάβη
 - Άμεσα ζημιωθείς! – ο εμμέσως ζημιωθείς όχι
- Παράνομα
 - = η συμπεριφορά να αντίκειται σε κάποιον απαγορευτικό/ επιτακτικό κανόνα δικαίου
 - ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΘΕΜΕΛΙΩΝΕΤΑΙ ΣΕ 3 «ΚΡΙΤΗΡΙΑ»:
 - 1. Περιορισμός [μόνο να υπάρχει παραβίαση δικαιώματος, πχ κυριότητα, νομή, προσωπικότητα] ή
 - 2. προσβολή έννομου ιδιωτικού συμφέροντος [επίσης εντάσσεται στην περιορισμένη έννοια του παρανόμου]
 - 3. ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ της έννοιας του παρανόμου [αρκεί η αντίθεση της πράξης στο γενικότερο πνεύμα του δικαίου, πχ παραβίαση υποχρέωσης πρόνοιας, προστασίας- 281, 288]
 - Αποκλεισμός του παρανόμου* αυτοδικία, 284 * συναίνεση του παθόντος
 - Η παράνομη συμπεριφορά μπορεί να συνίσταται και σε παράλειψη – πχ παράλειψη ενέργειας επιβαλλόμενης από την καλή πίστη- πχ υποχρέωσης λήψης προστατευτικών μέτρων
- Υπαίτια

- 330 ΑΚ, εφαρμόζεται και εδώ η ΑΚ 300
- Προσοχή: τυχόν ενδοσυμβατική ρήτρα που περιορίζει μόνο σε δόλο και σε βαριά αμέλεια θεωρείται ότι εφαρμόζει και στην αδικοπρακτική ευθύνη, αλλιώς ευθύνεται και για την ελαφρά αμέλεια
- Ικανότητα προς καταλογισμό !!
 - 915-918

* βάρος απόδειξης: ο ζημιωθείς

* ο άμεσα ζημιωθείς και εκείνος που μολονότι δεν είναι το κύριο θύμα, υπέστη άμεση βλάβη στην υγεία του λόγω της αδικοπραξίας [πχ πατέρας παθαίνει νευρικό κλονισμό μετά την θανάτωση του γιου του]

* υπόχρεος για καταβολή ο ζημιώσας αλλά μπορεί να είναι και τρίτος πχ 922-924

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ

- Αφορμή οι ενωσιακές οδηγίες 770 και 771 του 2019 – πεδίο των καταναλωτικών συναλλαγών και ιδίως το πεδίο των ψηφιακών υπηρεσιών
- Κάθε σύμβαση ψηφιακού περιεχομένου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής

Οδηγία 2019/770/ΕΕ

- Συμβάσεις για μη απτό υλικό – συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή υπηρεσιών (π.χ. μέσω πλατφορμών Instagram)

Οδηγία 771/2019 [ΟΠΑ]

- Αφορά και την κλασική καταναλωτική πώληση αλλά και αυτή που διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή με ψηφιακά στοιχεία –
 - ο Αν λείπει το ψηφιακό περιεχόμενο καθίσταται μη λειτουργικό – είναι αναπόσπαστο μέρος (π.χ. τηλεόραση με αυτόματα συνδεδεμένο το Netflix όπου αν αυτό δεν υπάρχει έχω τα δικαιώματα περί πραγματικών ελαττωμάτων, ή σε ένα «έξυπνο ρολόι», ή σε ένα iPhone το να υπάρχει iOS
- Θέλω να πληρούται το **λειτουργικό**, **συμβατικό** (μέρος της σύμβασης πωλήσεως)
- ΣΟΣ : ΕΔΩ, η ψηφιακή υπηρεσία ενσωματώνεται στο αγαθό για να είναι λειτουργικό (π.χ. υπολογιστής με ενσωματωμένο το windows)
 - ο Αντίθετα, αν αποτελεί το κύριο αντικείμενο αγοράς στην άλλη οδηγία (π.χ. αγοράζω windows)

Ο ν. 4967/2022

- Η ΟΠΑ ενσωματώθηκε στον αστικό κώδικα, ισχύοντας έτσι και γενικότερα για τις πωλήσεις, ενώ η άλλη σαν νόμος αυτοτελώς [ο νόμος για το ψηφιακό περιεχόμενο].
- **ΑΡΑ μόνο η 2019/771/ΕΕ →** εντάχθηκε στον αστικό κώδικα
 - ο Αγαθά με ψηφιακά στοιχεία αλλά ρυθμίζει και γενικά τα δικαιώματα του αγοραστή σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του πράγματος
- Στον ν. 4967/2022 – λ.χ. η μεταγενέστερη ενσωμάτωση του Netflix

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

- 1^η διαφοροποίηση 513^Α
 - ο Φτιάχτηκε άλλη μία διάταξη- προσδιορισμός του αντικειμένου της πώλησης με ψηφιακά στοιχεία
 - Κινητό πράγμα (όλες οι διαφορές αφορούν τα κινητά πράγματα) που είναι συνδεδεμένο με ψηφιακά στοιχεία που η απουσία εμποδίζει την εκτέλεση των λειτουργιών του, ενώ ακόμα αποτελεί μέρος της σύμβασης πωλήσεως
 - Ο πωλητής μπορεί να ευθύνεται για δυσλειτουργίες των ψηφιακών συστημάτων (παρόλο που εννοείται, δεν τα έφτιαξε αυτός!) ή για έλλειψη πνευματικών δικαιωμάτων (πχ πάω να ανοίξω τα windows αλλά είναι κλειδωμένα ενώ έχω πληρώσει!)

- 535A και 535B – καθιερώνονται οι νεολογισμοί – υποκειμενικές ανταποκρίσεις του πράγματος στην σύμβαση και οι αντικειμενικές – ΜΗ ανταπόκριση; 534-538 // ελαττωματικότητα του πράγματος
 - 535: χτυπάει τα πραγματικά ελαττώματα
 - 535^A + 535B: εξειδικεύουν την έννοια της ελαττωματικότητας [στο 547.2 περιέχεται πλέον εκεί η έννοια της έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας αν ο πωλητής ανέλαβε την ευθύνη ανεξαρτήτως του πταίσματός του]
 - Πραγματικό ελάττωμα: διάσπαση της ευθύνης του πωλητή χωρίς ευθύνη του για αποζημίωση – ενώ στην συνομολογημένη ιδιότητα, η αποζημίωση έχει αντικειμενικό χαρακτήρα, πρακτικά έχουμε αποζημίωση χωρίς υπαιτιότητα
 - Η σημασία του πραγματικού ελαττώματος διατηρείται σε σχέση με ότι βρίσκεται ΕΚΤΟΣ του υποκειμενικού και αντικειμενικού πεδίου της Οδηγίας πχ πώληση ακινήτου
 - ΠΡΟΣΟΧΗ: στις καταναλωτικές πωλήσεις κινητών η ΑΚ 535B είναι αναγκαστικό δίκαιο
- 535^A: αυτό που τα μέρη θα προσδιορίσουν [πχ ο υπολογιστής να έχει συγκεκριμένη ταχύτητα]
 - Οριακή διαφοροποίηση μεταξύ συνομολογημένης ιδιότητας και πραγματικού ελαττώματος → πρέπει ο πωλητής να έχει διαβεβαιώσει περί αυτού (άποψη καραμπατζού)
 - ΠΡΟΒΑΔΙΣΜΑ στην υποκειμενική έννοια περί πραγματικού ελαττώματος // συμφωνία των μερών
 - 5 υποκειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης – θετική διατύπωση των κριτηρίων-ενδεικτικός χαρακτήρας
 - Περίπτωση 1
 - Ελάττωμα ποσότητας και είδους// παράδοση μειωμένης ποσότητας → μη ανταπόκριση πράγματος στην σύμβαση [πια ΔΕΝ υπάρχει ΚΑΜΙΑ αμφιβολία δε πάμε σε 380 επ. αλλά ΕΔΩ] ή ελάττωμα είδους [πχ μπλε αντί για πράσινο] → δεν πάμε και εδώ πια στις γενικές διατάξεις, πάμε ΕΔΩ
 - Περίπτωση 2
 - Ειδικός σκοπός χρήσης→ υποκειμενικά ΑΚ 361 ή αντικειμενικά διαγνωστός [π.χ. αυτοκίνητο 4 επί 4 ή φρουτομηχανή που καθαρίζει συγκεκριμένα ανανά]
 - Περίπτωση 4
 - Αντικειμενική και υποκειμενική απαίτηση ανταπόκρισης
 - Διαλειτουργικότητα // υποκειμενική απαίτηση ανταπόκρισης
 - Περίπτωση 5
 - Παροχή ενημερώσεων σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης – θα οδηγείται σε χειροτέρευση του πράγματος αλλιώς, δεν θα επιτελεί όλες του τις λειτουργίες, πρέπει να δοθεί η δυνατότητα επικαιροποίησης (πχ ενημερώσεις iOS)

- 535B: 5 αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης – εδώ, είναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ [σε αντίθεση με το 535^A] – ΕΛΑΧΙΣΤΟ πρότυπο συμβατικής παροχής
 - Καταλληλότητα για σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιούνται συνήθως πράγματα της ίδιας κατηγορίας
 - Ποιότητα και ανταπόκριση στο δείγμα ή στο υπόδειγμα
 - Παράδοση μαζί με εξαρτήματα και οδηγίες
 - Ανθεκτικότητα
 - Ποιότητα
- Περίπτωση 1
 - Εύλογη προσδοκία συνήθων ιδιοτήτων
- Περίπτωση 2
 - Κατά κανόνα ΠΡΙΝ από την κατάρτιση της συμβάσεως πωλήσεως
- [... δεξ διαφάνειες]
- Περίπτωση 5
 - Λειτουργικότητα, συμβατότητα και ασφάλεια [πχ προστασία από κυβερνοεπιθέσεις]
- 535 εδ.β
 - Εξειδίκευση της έννοιας των εύλογων προσδοκιών
 - Κριτήριο είναι ο μέσος αγοραστής – λαμβάνεται υπόψιν και οι διαφημίσεις [όχι οι υπερβολές] αλλά πχ εκπομπές ρύπων, όπου υπήρχε λογισμικό σε αυτοκίνητο που νομίζεις ότι είναι οικολογικό με συγκεκριμένες εκπομπές ρύπων [δεν εμφάνιζε ανταπόκριση με βάση αυτά που έλεγες] – πχ προσαρμόζεται με το EURO5 or EURO6 που αυτά οδηγούν σε πραγματική ωφέλεια, πληρώνοντας μηδενικά τέλη κυκλοφορίας
- 535^A και 535 B: θέση 10 απαιτήσεων ανταπόκρισης, αρκεί να συντρέχει μία εξ αυτών για να είναι ελαττωματικό το πράγμα

Σημείωση! Προσοχή για να έχω 334 δεν θέλω αποστολή, δηλαδή ανεξάρτητο μεταφορέα!

- 536- δεν έχει αλλάζει είναι το παλιό

- Το ίδιο ισχύει και όταν έχουν δοθεί πλημμελείς οδηγίες

- 537 ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

▪ Έλλειψη ανταπόκρισης λόγω δικαιώματος τρίτου – περιορισμός χρήσης πχ επειδή δεν υπάρχει δικαίωμα για το λογισμικό –πχ το παράδειγμα πιο πάνω για υπολογιστή χωρίς άδεια χρήσης των windows

- 539

- Ευθύνη του πωλητή για μη ανταπόκριση

Σημείωση! Στην πώληση αρκεί η ύπαρξη δικαιώματος τρίτου, ενώ στην μίσθωση 583 δεν αρκεί το ότι επικρέμαται ένα δικαίωμα τρίτου πάνω από το πράγμα πρέπει κιόλας να έχει αφαιρεθεί αυτό το πράγμα

- Αντικειμενική ευθύνη
- Απαλλαγή του πωλητή επί μόνον θετικής γνώσης του αγοραστή κατά τον χρόνο της σύναψης της συμβάσεως [υπαίτια άγνοια δεν αρκεί] ή εάν σε μη ανταπόκριση οφείλεται σε υλικά που χορήγησε ο αγοραστής [θεωρία σφαιρών επιρροής] +αναλογικά ΑΚ 381
- 540
 - Μη ευθύνη του πωλητή επί ελλείψεως ανταπόκρισης πράγματος με ψηφιακά στοιχεία
- ΑΚ 541 [και παλιά 537.2]
 - Αντιστροφή του βάρους απόδειξης με το μαχητό τεκμήριο → ΤΟ ΠΑΛΙΟ 6ΜΗΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ 1 ΧΡΟΝΟΣ
 - Το βάρος ανατροπής του τεκμηρίου φέρνει ο πωλητής
- ΑΚ 542 – ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΟΡΑΣΤΗ
 - **ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΟΡΑΣΤΗ** – ΟΧΙ ΠΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΠΙΛΟΓΗ → για να μπορεί να διατηρεί και ο πωλητής πλήρες το τίμημα της πώλησης – αν μεταπέσει στα δικαιώματα 2^{ης} βαθμίδας χάνει μέρος του τιμήματος ή σε υπαναχώρηση μαζί με έντοκη επιστροφή
 - **1^η**
 - Διόρθωση ή αντικατάσταση
 - **2^η**
 - Μείωση του τιμήματος και υπαναχώρηση [υπαναχώρηση σε περίπτωση ουσιώδους έλλειψης ανταπόκρισης]
- ΑΚ 543
- ΑΚ 544
 - Σε εύλογο χρόνο
- ΑΚ 545
 - Περίπτωση 5- μια σημαντική δυνατότητα
- ΑΚ 546
 - Ρητά η μέθοδος του ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
- ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ
 - ΑΚ 555
 - ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΠΩΛΗΣΗ [είτε με ψηφιακά στοιχεία είτε ενσώματου αντικειμένου]
 - **ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ**
 - ΜΗ συμπλήρωση της παραγραφής πριν παρέλθουν 2 μήνες από τον χρόνο που διαπιστώθηκε η έλλειψη ανταπόκρισης
 - Ενίσχυση προστασίας του αγοραστή

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΜΕΝΤΗΣ 12/01/2023

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟ

«Εμπράγματα Ασφάλεια»

Ο Ο που οφείλει στον Δ 1.000.000 € από δάνειο, συμφωνεί μαζί του με έγγραφο που έχει βέβαιη χρονολογία τα εξής: Ο Ο ενεχυράζει στον Δ τον πίνακά του «Λιμάνι» και παραιτείται από το δικαίωμά του να πληρώσει το δάνειο και να ελευθερώσει τον πίνακα από το ενέχυρο. Αντίστοιχα ο Δ παραιτείται από το δικαίωμά του να αξιώσει από τον Ο την επιστροφή του ποσού του δανείου και αναλαμβάνει την υποχρέωση να ικανοποιηθεί για την παραπάνω απαίτησή του από την πώληση του πίνακα με πλειστηριασμό. Όταν μετά από λίγο καιρό ο Δ αποφασίζει να πωλήσει τον πίνακα για να ικανοποιηθεί από το εκπλειστηρίασμα, ο Ο μετανοιώνει για τη συμφωνία τους και ισχυρίζεται ότι ο Δ δεν έχει δικαίωμα να εκποιήσει τον πίνακα.

Ερωτάται:

Είναι βάσιμος ο ισχυρισμός του Ο;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Α. είναι έγκυρο αυτό που έχει συμφωνηθεί; 1209 -1211, κινητό πράγμα, ύπαρξη κάποιας απαίτησης και παράδοση του πράγματος [συμβολαιογραφικό έγγραφο ή έγγραφο βέβαιης χρονολογίας] → ως προς τις προϋποθέσεις σύστασης είναι έγκυρο το συσταθέν ενέχυρο.

Παραιτούμαι από το δκμ μου να ελευθερώσω το αντικείμενο → θα το βγάλεις σε πλειστηριασμό και ό,τι πάρεις και δεν θα σου χρωστάω κάτι άλλο. Δεν έχουμε παράκαμψη της διαδικασίας του πλειστηριασμού, ούτε γίνεται δικός μου για να πάω στο 1239.

Όμως, ok και το βγάζω στον πλειστηριασμό και αυτός δίνει 2 εκ., το υπόλοιπο; Τι γίνεται με το υπόλοιπο; Αν πιάσει πιο λίγα; Αν πιάσει πιο πολλά; Αυτός λέει, να σε εξασφαλίσω ήθελα. Αν όμως πουληθεί για περισσότερο τι γίνεται; Αυτό δεν το συμφωνήσαμε.

Αν τεθεί στις εξετάσεις ένα θέμα και τίθεται ζήτημα ερμηνείας της, αν επιχειρηματολογήσουμε μπορεί τελικά να μην είναι η προτιμητέα εκδοχή αλλά η απάντηση θα είναι σωστή.

Κατάρτιση – ερμηνεία – περιεχόμενο

179? Αν πουληθεί για περισσότερα χρήματα. Αν όμως προκύψει πλειστηριασμός και πάρει ο Δ το ένα εκατ. Και τα άλλα πάνε στον Ο δεν έχουμε θέμα 179.

419: δόση αντί καταβολής; Αν λέγαμε πάρε τον πίνακα και τελειώσαμε, τότε ναι θα ήταν δόση αντί καταβολής. Εδώ, εμπλέκεται και το ενέχυρο. ΑΚ1241: με βάση αυτή, ο δανειστής θα κρατήσει ότι του αναλογεί και το υπόλοιπο θα πάει στον οφειλέτη. Όμως, ο οφειλέτης λέει στο τέλος όπα, δεν θέλω να βγει στον πλειστηριασμό, δώσε μου πίσω τον πίνακα.

Δίκη του ήταν η απαίτηση- αν πιάσει λιγότερα, μπορεί να συμφωνήσει να μείνει εκεί, να μην ζητήσει περισσότερα. Μία άποψη, υπάρχει υπέρμετρη δέσμευση επειδή αποκλείομαι από το δκμ να ελευθερώσω το πράγμα από το βάρος, πληρώνοντας το χρέος. Όμως, κατά πόσο είναι υπέρμετρη; Αν αποφασίσει να εξοφλήσει με έναν τρόπο την οφειλή του γιατί αυτό να είναι υπέρμετρο;

Ενδεχόμενη ακυρότητα ως προς το περιεχόμενό της, αυτής της συμφωνίας. Με μια τέτοια συμφωνία όμως, ουσιαστικά αποσβήνεται και το ενέχυρο ,αφού σταματά να υπάρχει το δάνειο. Εδώ, πέρα από όσα έχουν ειπωθεί, σκεφτόμαστε και την αρχή του κλειστού αριθμού των εμπραγμάτων δικαιωμάτων- 973 σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις που προβλέπουν τι είναι το καθένα. Ο οφειλέτης προς εξόφληση δίνει αυτό το δικαίωμα. Άρα εδώ, αυτή η συμφωνία εκ πρώτης όψεως παραβιάζει την αρχή του κλειστού αριθμού και ως εκ τούτου είναι άκυρη. Γιατί δεν μπορώ να το κομματιάσω το ενέχυρο και να το φτιάξω στα μέτρα του. ΑΚ 182 – θα μπορούσαμε να πούμε πως οι δόσεις αντί καταβολής [=αυτό που συμφωνήσαμε] έχει στοιχεία δόσης αντί καταβολής, στην κατεύθυνση ότι η υπόσχεση αντί καταβολής - υπόσχομαι να το βγάλω στον πλειστηριασμό, λέγοντας εκ των προτέρων πως εγώ δεν έχω άλλη απαίτηση.

- ➔ Πιο συγκεκριμένα, ποια είναι η παραβίαση του κλειστού αριθμού; Από την πλευρά του οφειλέτη είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα. Ο οφειλέτης δεν έχει τα δικαιώματα που έχει ο οφειλέτης στην σύμβαση του ενεχύρου, δηλαδή στο να αποπληρώσει και να ελευθερώσει ➔ παραβιάζεται η αρχή του κλειστού αριθμού των εμπραγμάτων δικαιωμάτων
- ➔ Θα μπορούσε κάποιος να σταματήσει εδώ και να πει ότι αφού εμπραγμάτως είναι άκυρη, συνεπφέρει και την ακύρωση της ενοχικής ή εμπράγματη δικαιοπραξία. Θα μπορούσαμε να την διασώσουμε μόνο με την ΑΚ182

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
Οκτώβριος 2003

Το 1989 ο Α πωλεί και μεταβιβάζει το οικόπεδο Ο στον Β , δηλώνοντας ότι έχει αποκτήσει την κυριότητά του με έκτακτη χρησικτησία. Το 1992 ο Β πωλεί και μεταβιβάζει το οικόπεδο αυτό στη Γ , αντί τιμήματος 40.000 ευρώ. Η Γ ανεγείρει οικοδομή επί του οικοπέδου, την οποία αποπεράτωσε το 1994 και για την οποία δαπάνησε το ποσό των 100.000 ευρώ.

Το 1995 ο Δ , ισχυριζόμενος ότι αυτός είναι ο πραγματικός κύριος του οικοπέδου, εγείρει διεκδικητική αγωγή κατά της Γ. Με τελεσίδικη απόφαση η αγωγή αυτή γίνεται δεκτή.

Ερωτήματα:

1. Έχει αξιώσεις και ποιές η Γ κατά του Β;
2. Έχει κάποια αξίωση η Γ κατά του Δ;
3. Μπορεί –και πώς- η Γ να αρνηθεί την απόδοση του οικοπέδου στον Δ;
4. Αν υποτεθεί ότι η Γ ανήγειρε τη/ν οικοδομή μετά την άσκηση της διεκδικητικής αγωγής του Δ, έχει κάποια αξίωση κατά του Δ;
5. Αν η Γ , που είναι άγαμη μητέρα, αποβιώσει χωρίς να αφήσει διαθήκη και μοναδικός πλησιέστερος συγγενής της είναι ο γιός της Υ , τεσσάρων ετών, κατά τίνος θα ασκήσει ο Δ τη διεκδικητική αγωγή;

(1)

514, 516 → 383 είτε στην 382. Για ποιον λόγο υπερημερία; Ο δανειστής στις αμφοτεροβαρείς έχει όσα δκμτ έχει, και ιδίως σε περίπτωση υπερημερίας. Ακόμα και τα δικαιώματα του 380 θα μπορούσαμε να επικαλεστούμε.

(2)

Τι μας απασχολεί εδώ; Ο Δ είναι ο κύριος του ακινήτου. Τι θα γίνει ακόμα εδώ με την διεκδικητική αγωγή; Γιατί αν εγείρει αγωγή θα αποκτήσει το οικόπεδο μαζί με την οικοδομή → συστατικό! Έτσι δεν μπορεί να αποκτήσει το οικόπεδο χωρίς την οικοδομή. Μπορεί να ζητήσει αυτά τα χρήματα; → ΕΤΣΙ!

- ⇒ Διατάξεις ύστερα από την διεκδικητική αγωγή: ΑΚ1103 – η δημιουργία ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ακινήτου πάνω σε ακίνητο, θεωρείται σαν **επωφελής δαπάνη**. Τίθενται όμως κάποιες προϋποθέσεις – καλόπιστη δαπάνη ΠΡΙΝ από την επίδοση της αγωγής. Την διαβάζουμε στενά, να είχε αναγείρει πριν την έγερση της αγωγής και δεν μπορεί να διεκδικήσει τις διατάξεις αδικαιολογήτου πλουτισμού. Άλλη άποψη, ακόμα και αν η 1103, αν ο άλλος ανήγειρα μετά, θα μπορούσε αδικαιολόγητος πλουτισμός. (Από την πλευρά της Γ προς την Δ.)
- ⇒ Θα μπορούσε ΑΚ1063; Δεν είναι εδώ ακριβώς το ίδιο πράγμα. Εδώ έχουμε δαπάνη που έκανε επί του ακινήτου. Καλύτερα να μην θεωρήσουμε σαν κινητό κυριότητα που αποκτάται επί του κάθε οικοδομικού υλικού. Νοούμε το ακίνητο σαν σύνολο.

(3)

ΑΚ1106 – αν δεχτούμε ότι προηγουμένως έχουμε την 1103

- Τακτική – ισχύει και εδώ η προσαύξηση
- Έκτακτη – δεν χρειάζεται τίτλος - Προσαύξηση

(4)

Αν ανήγειρε μετά την άσκηση της διεκδικητικής αγωγής του Δ. την εφαρμόζουμε την 1103, είναι καλόπιστη αλλά μετά την απόδοση εξομοιώνεται και με τον κακόπιστο νομέα. *Και ο καλόπιστος μετά την άσκηση εξομοιώνεται!*

(5)

Άγαμη μητέρα που έχει πεθάνει, θα πρέπει ο Δ να εξετάσει αν υπάρχει κάποια τυχόν αναγνώριση και μάλιστα εκούσια αναγνώριση.

Αν υπήρχε στην οποία όμως αντιδίκησε.

Αν δεν υπάρχει καθόλου πρέπει διοριστεί επίτροπος [διορισμό τον οποίο μπορεί να προκαλέσει ο Δ ή το ίδιο το δικαστήριο (δεν το λέει ο νόμος αλλά ουσιαστικά αυτό γίνεται , ο Δ θα το προκαλέσει)].
[1593,1603]